

Kamniški OBČAN

Št. 16

Leto XXXVI

Kamnik, 25. septembra 1997

27. Dnevi narodnih noš

Kamnik v lepoti izročila

Povorka narodnih noš v Kamniku je nastala po zamisli Alfonza Skale. Dan narodne noše je tako od leta 1966 na svoj način seznanjal Kamnik s kulturno dediščino, privedelji pa so, predvsem po zaslugi gospe Mare Pucelj, skrbeli za kvaliteto predstavitev narodnih noš. Turistično društvo Kamnik je takrat vodil dr. Svetozar Frantar. Noša pastirjev z Velike planine se že od takrat vključuje v povorko kot posebnost kamniške zanimivosti.

V starodavno mesto Kamnik in po njegovih ulicah se je v teh dneh zgrinjala več desetstisočglava množica obiskovalcev od blizu in daleč. Med številnimi stojnicami, prednjačile so spet gostinske, se je dogajalo

Zofka Kokalj iz Britofa pri Kranju, izdelovalka avb in zavijač za goranjsko narodno nošo. Te izdelke in miniaturne avbice je izdelovala in prodajala na stojnicah domače obrti v Maistrovi ulici letos v Kamniku prvič in pravi, da bo še prišla na Dneve narodnih noš, če jo bodo organizatorji povabili. Mimoidoči so nastajanje njenih izdelkov z zanimanjem opazovali, nekateri pa so jih tudi kupili.

Iz poročila o izvajanju plinifikacije

Tehnični pregled omrežja predvidoma 3. oktobra

Na prvi jesenski seji občinskega sveta se bodo svetniki seznanili tudi s poročilom o poteku del pri gradnji plinovodnega omrežja v krajevni skupnosti Duplica.

Iz poročila, ki ga je pripravil Alojzij Babič, dipl. ing. odgovorni vodja projekta iz firme IBE d. d. Ljubljana, ki izvaja investicijski inženiring, povzemamo nekaj najbolj zanimivih ugotovitev.

Pogodba z glavnim izvajalcem del je bila podpisana 30. junija 1997. Zaradi postopkov pri uvozu opreme so se dela na Bakovniku začela 25. julija. Operativnih delavcev na gradbišču je 53, od tega jih gradbena dela (Sportplan s poizvajalci) opravlja 37, strojno-montažna dela (IMP Promont s poizvajalci) 11 in elektroinstalacijska dela (Tegrad) 5.

Do 1. septembra je bilo zgrajenih skupno 6300 metrov primarnega

omrežja in 96 hišnih priključkov. V poročilu je ugotovljeno, da sklepanje pogodb za izvedbo priključkov, ki so bile na podlagi obiskov strokovnih delavcev IBE predložene možnim naročnikom, poteka počasi. To pa povzroča težave pri naročanju opreme za priključitev, ki jo je treba, razen cevi, uvoziti iz ZR Nemčije.

Veliko strank si je naknadno premislilo in se namesto omarice na fasadi odločilo za direktno napeljavo v stavbo (preboj zidu).

Ker bodo kompletno omrežje tlačno preizkusili kot celoto, zaenkrat niso dovolili izvajanja zaključnih del na cestnih površinah. Zato je treba najprej dokončati priključke na objektih. Zato bodo, kot so zapisali, začeli z asfaltiranjem cest predvidoma v 37. tednu (od 8. do 13. septembra - op. p.).

V poročilu je še rečeno, da pri izgradnji ni prišlo do večjih težav z last-

mišlino nekatere pomanjkljivosti, brez katerih na tako obsežni prireditvi verjetno ne gre. Veliko jeze je tudi povzročila prava prometna zmeda na prvi prireditveni dan dopoldne, ko so ljudje morali se po opravkih, bodisi službenih ali osebnih. Zlasti kritično je bilo parkirišče za frančiškanskim samostanom, kasneje so to le uspeli urediti redarji.

Stojnična prodaja je bila v petek še bolj skromna, malo bolje je bilo naslednjega dneva. Po uradnem odprtju so popoldanske in večerne ure polepšali kamniški godbeniki pod vodstvom Francija Lipičnika, skupina Prifarski muzikanti in folkloristi Društva upokojencev Kamnik pod vodstvom Francija Poljanška. V razstavišču Veronika so odprli razstavo ljudskih glasbil iz zbirke Primoža Hienga. Medtem je Smučarski klub Kamnik izvedel 1. tek po ulicah Kamnika, Srednja usnjarska sola iz Domžal pa modno revijo. Za zabavni del so poskrbeli Gamsi.

V soboto smo po nastopu menceških godbenikov spremljali otroške folklorne skupine iz Semeča in Adlešičev ter glasbeni nastop izseljencev iz Clevelanda. Nastopil je tudi pevec Eddie Kenik z glasbenikom Don & Rose Slogar. Ob 16. uri so nastopile harmonikarice Zupan iz Mengša, nato pa Country Joy ter Vlado Kreslin z Beltinško bando in Malimi bogovi. Za njimi pa je na Glavnem trgu svoje modne stvaritve z naslovom Moda skozi čas predstavilo podjetje Pletenine Špenko, za veselo razpoloženje je v nadaljevanju poskrbel ansambel Borisa Razpotnika.

Ves dan je potekala stojnična prodaja. Najzanimivejša je bila stojnica na Maistrovi ulici, na kateri so

Nadaljevanje na 3. strani

Narodna noša s svojo dolgoletno navzočnostjo v Kamniku na svojevrsten način razkriva kamniški odnos do izročila. S spoznavanjem njene vloge v kamniški preteklosti se nam odpira nov pogled na to, kaj praznik narodnih noš lahko ponudi današnjemu času in s čim lahko obogati kulturno in turistično ponudbo mesta in okolice.

VERA MEJAC

Sklicana 28. seja občinskega sveta

Predsednik občinskega sveta Igor Podbrežnik je za sredo, 24. septembra, sklical 28. sejo občinskega sveta, prvo v okviru jesenskega zasedanja. Občinski svetniki so prejeli predlog dnevnega reda, ki obsega 14 točk, s priloženim gradivom s strani predlagateljev. Ker se bližajo volitve za člane Državnega sveta, bodo svetniki najprej obravnavali predlog sklepa o izvolitvi kandidata za člana Državnega sveta in o volitvah predstavnikov občine Kamnik v volilno telo volilne enote.

Nato se bodo občinski svetniki lotili treh predlogov odlokov in drugih aktov, katerih osnutke so obravnavali in sprejeli že pred poletnimi počitnicami. To so predlog odloka o uporabi grba in zastave občine Kamnik, predlog odloka o pogojih, postopkih in merilih za dodeljevanje koncesij na področju opravljanja gospodarske javne službe »ravnanje z odpadki«, predlog odloka o ureditvenem načrtu PN-I Arboretum Volčji Potok in predlog spremembe odloka o ureditvenem načrtu območja MO-2 Moste.

Na dnevni red je ponovno uvrščen pred časom s strani svetnikov že umaknjen predlog župana o investiciji za odpravo dvoizmenskega pouka in pre-

hod na devetletno osnovno šolo v OŠ Komenda-Moste.

V nadaljevanju dnevnega reda bodo svetniki obravnavali predlog novih cen za programe predšolske vzgoje v VVZ Antona Medveda v Kamniku. Zanimanje svetnikov bo gotovo pritegnilo tudi poročilo o izvajanju projekta plinifikacije v občini Kamnik, ki so ga nekateri svetniki zahtevali v svojih pobudah, in predlog odloka o tarifnem sistemu ter načinu obračunavanja in dobave zemeljskega plina, skratka, koliko nas bo stalo ogrevanje z novim virom energije. Med ostalimi zadevami bodo svetniki spregovorili tudi o osnutku odloka o davku od premoženja, o osnutku odloka o imenovanju, določitvi in preimenovanju ulic v občini Kamnik, o poročilu o pripravah na adaptacijo kulturne dvorane, o opustitvi javnega dobra v k. o. Nasovce in predlogu za prodajo zemljišča.

Na koncu seje pa bodo po sedanjem predlogu dnevnega reda rekli še kakšno besedo o uresničevanju sklepov občinskega sveta in seveda po počitnicah županu in njegovim sodelavcem verjetno spet natresli kup vprašanj in pobud.

F. S.

Z včerajšnje 28. seje občinskega sveta

Brez odločitve o šoli Komenda Moste

Umaknjen ureditveni načrt za Arboretum

Osnrednja ali najbolj »vroča« točka včerajšnje seje občinskega sveta, vodil jo je predsednik Igor Podbrežnik, je bila po pričakovanju razprava o predlogu župana o investiciji za odpravo dvoizmenskega pouka in prehod na devetletno osnovno šolo v OŠ Komenda-Moste.

Kot smo že zapisali, so to zadevo svetniki enkrat že umaknili z dnevnega reda, sedaj pa so jo predlagatelji ponovno predložili v obravnavo, ker je bil na dnevnem redu tudi predlog za spremembo ureditvenega načrta za območje Most.

Čprav se je Anton Kamin, načelnik oddelka za družbene dejavnosti,

pri obrazložitvi šestih sklepov, ki so predpostavljali celovito obravnavo nadaljnjega razvoja obeh šol v okviru enega javnega zavoda na dveh lokacijah, zelo potrudil. Vse poglobljene podatke je predstavil svetnikom tudi z grafi prek diaprojektorja. Poudaril je, da je po občinskem programu za odpravo dvoizmenskega pouka iz leta 1994 bila sprejeta usmeritev o dveh samostojnih šolah v Komendi in v Mostah. Po novem zakonu o osnovni šoli pa ta varianta ne pride več v poštev. Med drugim se na eni lokaciji zahtevata najmanj dve paralelki. Upoštevajoč nove pogoje so se predlagatelji temeljito lotili izdelave potrebne študije. Ta predvideva možen kompromis, ki naj bi omogočil izenačene pogoje čimvečjemu številu otrok. (Pov-

zetek študije in predlog sklepov smo objavili v 11. št. Kamniškega občana 12. junija letos, študijo s poudarki na demografskih podatkih v šolskem okolišu Komenda Moste pa je dr. Marko Žerovnik objavil v 12. številu 26. junija).

V razpravi se je oglasila več kot polovica svetnikov, od katerih so nekateri podpirali predloge župana, naj se v Komendi zagotovi izvajanje pouka od 1. do 9. razreda, v Mostah pa od 1. do 6. razreda. V Mostah naj bi iz obstoječih šolskih prostorov izločili dvorano, ki je sedaj namenjena športni vzgoji. Izgradnja v OŠ Komenda in adaptacija ter dograditev v Mostah naj bi bile prednostne investicije v občini Kamnik za potrebe osnovnega

Nadaljevanje na 2. strani

SCORPIO

Moste 88 A

Prodajalna obutve in tekstila

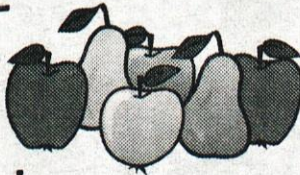
AIR WALK
YELLOW CAB
DR. MARTENS
HIGHROAD
REEBOK - NIKE - ALL STAR
Smo vzbudili Vaše zanimanje?

QUICKSILVER - MISTRAL
GAS - GENETIC - EMANUEL
BELFE&BELFE - CONTE of FLORENCE

Odprto vsak dan od 8. - 19. in v soboto od 8. - 13. ure

kočna

JESEN JE
ČAS ZA
NAKUP
OZIMNICE!

AMBROŽ FIAT

POOBlašČENI TRGOVEC IN SERVIS V LAHOVČAH

AKCIJSKO
ZNIŽANJE VOZIL!

AKCIJA

UNO 1.0 5V 12.490 DEM
PUNTO 55S od 14.890 DEM
PUNTO 75 SX od 18.260 DEM
BRAVO 1.4 12V SX 22.460 DEM
MAREA 1.6 16V SX 26.990 DEM
MAREA 1.8 16V
WEEKEND 30.490 DEM

BRAVO 1.6 SX
automatic klima, CZ, ES, SV, avtoradio,
sedež nastavljen po višini. IZREDNO
UGODNO!

BRAVO 1.4 SX
1.96, 2 x AIRBAG, ABS, ESS, SV, ES,
CZ, kovinska barva, avtoradio.
CENA: 19.990 DEM

RABLJENA VOZILA. KREDITI. STARO ZA NOVO.

PRODAJA: Lahovče 2, tel.: 064/421 119, tel./faks: 064/421 141
SERVIS: Lahovče 40, tel.: 064/421 193, tel./faks: 064/421 021

Ob 55-letnici požiga zlatopoljskih vasi in Korena

Spomini, ki ne smejo zamreti...

Letošnje poletje je poteklo 55 let, od kar so nemški zavojevalci leta 1942 požgali šest zlatopoljskih vasi, vas Korena ter vasi Gradišče in Hom v Tuhinjski dolini.

8. julija 1942 so zagorele hiše v Gradišču, Homu in na Korenem, kjer je v plamenih zgorela tudi večina moških prebivalcev, ženske in otroke pa so pregnali v nemška taborišča. 2. avgusta istega leta pa so požgali vasi Zlato Polje, Brezovico, Obrše, Malo Lašjo, Podgoro in Trnovše. Iz teh kra-

jev so izselili preko 220 ljudi, okrog 70 pa jih je odšlo v partizane.

Prav na 55-letnico tega dogodka so se v soboto, 2. avgusta, v Podgori na Zlatem polju srečali nekdanji izgnanci, interniranci, aktivisti OF, nekdanji borci Kamniškega bataljona in Šlandrove brigade ter številni krajan iz lukoviške, domžalske, kamniške in drugih sosednjih občin. Srečanje so pripravili občinski odbor ZB Lukovica, Društvo izgnancev Lukovica-Domžale in odbor borcev Kamniškega bataljona

Poleg številnih domačinov in pregnancev iz požganih vasi so se na Zlatem polju srečali tudi nekdanji borci Šlandrove, Zidanske in drugih partizanskih brigad

TURISTIČNO INFORMACIJSKI CENTER

OBČINE KAMNIK

GLAVNI TRG 23

1240 KAMNIK

TEL: 061/831-470,

FAKS: 061/831-176

Infocenter.kamnik-1@siol.net

KOLEDAR PRIREDITEV

STALNA RAZSTAVA UPOGNJENEGA POHIŠTVA NA SLOVENSKEM

Informacije: Kulturni center Kamnik, tel.: 817-647, 817-662.

IZBOR AVTOPORTRETOV MIHA MALEŠIJA

Razstava ob 10. obletnici slikarjeve smrti v Malešovi galeriji.

Informacije: Kulturni center Kamnik - Malešova galerija,

tel.: 831-616, 817-647, 817-662.

Turistično društvo Kamnik vabi vsako soboto, od 9. do 13. ure

na Šuto NA BOLŠJI SEJEM - prodaja starin in starih

predmetov. Informacije: g. Primož Heing, tel.: 832-011, 831-077, 0609/

636-960.

Mladinski center Kamnik vabi vsako soboto, od 9. do 12. ure

na Šuto na OTROŠKI BOLŠJI TRG - likovne delavnice.

Informacije: ga. Helena Sterle, tel.: 815-477.

Velika planina - Zaklad narave d.o.o. vabi v nedeljo, 28. 9. na Veliko pla-

nilno na ČISTILNO AKCIJO s pripravo na prvi sneg. Informacije: tel.: 831-425, 817-202 in TIC Kamnik, tel. 831-470.

Galerija Majolka

RAZSTAVA SLIKARSKIH DEL TATJANE LUZNIK ŠKUFCA - OD-

SEVI in MATEVŽA ŠKUFCA - TIHOŽITJA.

Razstava bo na ogled do 30. 9., ob delavnikih od 9. do 19. ure in ob

sobotah od 9. do 13. ure. Informacije: Majolka, tel.: 831-081.

PRIREDITVE ZVEZE KULTURNIORGANIZACIJ KAMNIK

Petek, 3. 10., ob 20. uri

Kamnik, Srednješolski center R. Maister

KONCERT SLOVENSKEGA NARODNIH, POPEVK, IN ČRNSKIH DU-

HOVNIH PESMI

Izvajalci: Dekliški pevski zbor SIRENE iz Homca Klaviature: Tomaž Pir-

nat Bas kitara: Miha Logar Bobni: Fredo Hrovat Zborovodkinja: Pe-

tra Grkman

Preprodaja vstopnic: Študentski servis v Kamniku in v Domžalah

Sobota, 11. 10., ob 20. uri

Kamnik, Župnijska cerkev na Šutni

FESTIVAL MUSICA AETERNA: KONCERT SAKRALNE GLASBE

Izvajalci: Zbor slov. pevcev sakralne glasbe Orgle: Marija Holcar Umet-

niško vodstvo: Samo Vremšak

Vstop s prostovoljnimi prispevki! Informacije: ZKO, Japljeva 2 (Ve-

ronika), tel.: 831-612.

ŠPORT

Sobota, 27. 9. Kamnik, teniška igrišča TK Kamnik

ZAKLJUČEK LIGE v tenisu. Informacije: Teniški klub Kamnik,

g. Anton Jeras, tel.: 817-679.

Nedelja, 28. 9., ob 14. uri Komenda - hipodrom

KASAŠKA PRIREDITEV,

prijateljski dvoboj Komenda - Nemčija. Informacije: Konjeniški klub

Komenda, g. Alojz Lah, tel.: 841-022, 841-152.

Od 3. 10. do 6. 10. Komenda - hipodrom

JESENSKI KMETUSKI SEJEM, sejem kmetijske mehanizacije.

Informacije: Konjeniški klub Komenda, g. Alojz Lah,

tel.: 841-022, 841-152.

Društvo upokojencev Kamnik vabi v petek, 3. 10. ob 16. uri na

ZABAVO ZA ČLANE S PODELITVJO ŠPORTNIH PRIZNANJ ZA

LETO 1997. Kulturno-zabavno popoldne se bo odvijalo na dvorišču go-

stilne Marjanca. Informacije: Kolodvorska 5, tel.: 831-015, torek in pe-

tek od 7. do 12. ure.

Planinsko društvo Bajtar vabi v soboto, 4. 10., ob 11. uri na

Veliko planino na BAJTARSKI GOLAZ, svečana otvoritev bajtarske se-

zone. Informacije: G. Brane Koprivnikar, tel.: 712-670.

Kamniški občan - Ustanovitelj Občina Kamnik, izdajatelj Bistrica, d. o. o.,

Kamnik, Ljubljanska 3/a, direktorica Sasa Mejač, oec. Ureja uredniški od-

bor: Odgovorna urednica in lektorica Breda Podbreznik-Vukmir. Strokovna

sodelavka Vera Mejač. Tehnični urednik Franci Vidic. Na podlagi zakona

o PD in mnenja Ministrstva za kulturo sodi časopis med proizvode

informativne narave, za katere se plačuje 5% davek. Kamniški občan izhaja

dvakrat mesečno v nakladi 11.200 izvodov in ga prejema vsa gospodinjstva

brezplačno. Naslov uredništva: Kamnik, Glavni trg 24 (občina), tel./fax:

831-311. Žiro račun: Bistrica, d. o. o., 50140-603-53872. Rokopisov in foto-

grafij ne vračamo. Tisk Delo - Tisk časopisov in revij, d. d., Ljubljana.

Kako bomo plačevali porabljen zemeljski plin?

Ko se v teh dneh prva faza izgradnje plinovodnega omrežja na Duplici bliža koncu, postaja vse bolj aktualno vprašanje, koliko nas bo po novem stala kurjava. Verjetno se še spomnimo zagotovila, ki je bilo vnešeno tudi v koncesijsko pogodbo, sklenjeno med občino Kamnik in Adriaplino, namreč, da cena ene toplotne enote, pridobljene s plinom, ne sme biti višja od cene enake količine toplote na podlagi izogrevanja ekstralahkega kurilnega olja. Skratka, ogrevanje z zemeljskim plinom ne bi smelo biti dražje, (seveda ne upoštevaje denar, vložen v novo opremo), kot je bilo dosedanje ogrevanje s kurilnim oljem.

Zato bo to gotovo eno od osrednjih vprašanj, s katerim se bodo pozabavali svetniki na seji občinskega sveta, ko bodo obravnavali osnutek odloka o tarifnem sistemu ter načinu obračunavanja dobave zemeljskega plina. Treba je takoj povedati, da dokaj skromna obrazložitev osnutka odloka, ki obsega 13. členov, tega vprašanja ni pojasnila.

Sicer pa naj bi vse uporabnike glede na letno porabo plina razdelili v tri skupine: tiste, ki bodo porabili do 400 m³ plina na leto, v drugo skupino bodo razvrščeni porabniki z letno porabo več kot 400 m³ in v tretjo skupino, ki pa bo določena z močjo nad 50 kW (?).

Prodajna cena plina, je rečeno v osnutku, se določa v skladu z zako-

nom in skladno s koncesijsko pogodbo, upoštevajoč nabavno ceno zemeljskega plina in distribucijsko mrežo. Zapisano je tudi, da je treba za vsako spremembo prodajnih tarif, ki je ne povzroča sprememba nabavne cene zemeljskega plina, dobiti soglasje občine.

Zelo nejasno pa je določilo, ki pravi, da je uporabnik dolžan plačati tudi z zakonom določene takse in davke. Prav tako določilo o obračunu dobave plina, ki se opravi z razvrstitvijo odjemalca v tarifno skupino, z obračunom inštalirane moči po veljavnih cenah in z obračunom dobavljenih količin plina.

Vsak odjemalec naj bi ob podpisu pogodbe o odjemu plina izbral tarifno skupino, v katero želi biti razvrščen. Dobavitelj bo odčitaval plinomer najmanj enkrat letno. Obračunsko obdobje pa bo določal dobavitelj glede na razvrstitev uporabnika v tarifno skupino. Ob spremembah cen ne bodo odčitavali plinomerov, pač pa bodo cenno določili z linearno interpolacijo (povprečje). Kdor pa se s tem ne bo stri-

njal, bo moral v osmih dneh od spremembe cene sporočiti dobavitelju odčitke plinomera.

Odjemalec bo dolžan plačati plin in storitve najkasneje do datuma navedenega na računu (v osnutku ni rečeno, na kakšno obdobje bodo pošiljali račune - mesečno, dvomesečno itd.). V primeru slabih plačnikov lahko dobavitelj zahteva tudi predjem.

Zanimiv je tudi predlog, naj bi zamudnikom plačil poleg zamudnih obresti zaračunali še 5% kazen od neplačanega zneska. V primeru reklamacije ali ugovora s strani odjemalca pa bo moral slednji vseeno račun plačati do roka.

Osnutek je že obravnavala statutar-nopravna komisija občinskega sveta, ki je imela največ pripomb k vsebini odloka v tem smislu, da je treba nekatere pojme jasneje obrazložiti (za katere davke in takse gre, kaj je instalirana moč po veljavnih cenah itd.), nasprotovala pa je tudi predlagani kazni za zamude pri plačilih računov.

F. S.

Gradnja napajalnega plinovoda 5 bar do MRP Duplica ob obvoznici.

Brez odločitve o šoli Komenda Moste

(Nadaljevanje s 1. strani)

šolstva. Župan pa naj bi bil zadolžen, da investicijo na obeh lokacijah, v Mostah in v Komendi, prijavi na razpis ministrstva za šolstvo in šport.

Tudi odbor za družbene dejavnosti je k tem predlogom dal pozitivno mnenje. Nekateri svetniki pa so imeli pripombe, češ da gradivo ne daje odgovorov na nekatera vprašanja, med drugim, koliko nas bo ta investicija stala, v kakšnih rokih bo izpeljana, kako bo z deležem občine Kamnik v primeru ustanovitve nove občine Komenda in podobno. Svetnika iz Most Ovičaj in Špenko sta oporekala tudi pravilnosti navedenih demografskih podatkov, ker da je sodelovala le stroka s komendske strani, ne pa tudi z moščanske, da bi bila njihova varian-ta cenejša od komendske itd. Drugi so

dodal. Ob začetku seje so svetniki predlagali dnevni red skrajšali za eno točko. Na predlog skupine svetnikov SLS, ki ga je obrazložil Franc Orešnik, je občinski svet umaknil z dnevnega reda predlog odloka o ureditvenem načrtu PN-1 Arboretum Volčji Potok. V obrazložitvi je bilo rečeno, da so se predvidevanja svetnikov SLS, na katera so opozarjali že ob obravnavi pripomb k temu ureditvenemu načrtu, namreč da bodo predvidene rešitve posege na 1. območje kmetijskih zemljišč. Predlagana zasnova temelji na oblikovanju nove osi skozi arboretum, na novem vhodnem delu in večjemu številu parkiršč. Poleg tega pa gre za vprašanje, ki ga je treba uskladiti z domžalsko občino. Zato so predlagali usklajevanje in oblikovanje novega koncepta.

Do 15. oktobra plin v omrežju

Čeprav so izvajalci plinovodnega omrežja v sodelovanju s pristojnimi organi tehnični pregled omrežja predstavili od prvotno predvidenega 3. oktobra na torek, 7. oktobra, je dipl. ing. Lojze Babič, odgovorni vodja projekta, včeraj občinskimi svetnikom zagotovil, da bodo plin v omrežje spustili najkasneje do 15. oktobra, torej do uradnega začetka kurilne sezone. Zato bodo vsi odjemalci, ki imajo pripravljen notranjo instalacijo, že lahko začeli ogrevati svoje hiše z novim kurivom.

Na vprašanje, kdo bo nosil stroške za izdelavo razvodnih vodov v stanovanjskih blokih, je dejal podobno, kot zadnjič objavljena izjava Ingrid Baksetove, pomočnice generalnega direktorja Adriaplina, da bo izdelavo dviznih vodov v blokih financiral Adriaplin, če se bo več kot polovico lastnikov stanovanj odločilo za plinski priključek.

(To izjavo ponavljamo zato, ker so nas po objavi gornje informacije nekateri bralci opozorili na določene zaplete v zvezi s tem!)

spet poudarjali, da bi morali reševati samo problem dvoizmenskega pouka, ne pa v to mešati devetletno šolo, kar je po ustavi naloga države, kot je poudaril svetnik Oček.

Po končani razpravi so bili svetniki razdvojeni, kako naj se odločijo. Zato niso sprejeli niti enega od šestih predloženih županovih sklepov. Za prva dva je še dvignilo roke sedem oz. osem svetnikov od 24 navzočih, za ostale pa niso glasovali »za« niti niso bili proti njim.

Ko smo ob zaključku povprašali načelnika Kamina, kaj pomeni taka »neodločitve« za nadaljnje izvajanje sprejetega programa, je dejal, da so s tem zaprta vrata za kandidiranje za državni denar za solske naložbe v prihodnjem letu. »Sprejetega vrstnega reda solskih investicij v občini pa v upravi ne moremo spreminiti,« je še

Sicer pa so svetniki na včerajšnji seji v osmih urah spravili pod streho vseh 14 zadev, kar lahko tudi pomeni, da so v občinske klopi po dvomesečnem odmoru spet sedli spočiti. To se je pokazalo tudi pri pobudah in vprašanjih, ki so jih županu (tokrat ga ni bilo na seji, udeležil pa se je po-džupan T. Stele) in njegovim sodelavcem prinesli kar veliko košaro, čeprav se na vse dosedanje niso dobili odgovor.

O drugih zanimivih temah, ki so se včeraj znašle na občinskih klopeh, med njimi o novih cenah v otroškem vrtcu, poteku izgradnje plinifikacije na Duplici, o pripombah k predlaganemu oblikovanju cen zemeljskega plina in drugih vprašanjih pa bomo več spregovorili v prihodnji številki.

FRANC SVETELJ

Pobuda občanom!

Na območju občine Kamnik je v postopku odstranitve več opuščeni, dotrajanih ali nepopolnih vozil. Služba komunalnega nadzora se pri pridobivanju lastništva teh vozil srečuje s kopico težav, ker lastniki običajno prodajajo takšna vozila za rezervne dele brez uradnih prenosov lastništva vozila.

Služba Komunalnega nadzora zato prosi vse občane, ki jim ni vseeno, v kakšnem okolju živijo, ter zaradi kroničnega pomanjkanja parkirnih površin, in ki so jim znani lastniki teh vozil, da podatke o lastnikih sporočijo na tel. št. 818-121. Podatke lahko posredujete tudi anonimno. Zakon o varstvu osebnih podatkov pa vam v vsakem primeru zagotavlja tajnost vaših podatkov.

Trenutno iščemo že več kot pol leta lastnike naslednjih vozil:

ZASTAVA 101, zelene barve, v razpadajočem stanju, nahaja se na parkirišču Groharjeve ulice ob OŠ Marije Vere.

ZASTAVA 101, rdeče barve, v dotrajanem in nepopolnem stanju, nahaja se na parkirišču nasproti stan. bloka Zikova ul. 4.

ZASTAVA 750, rdeče barve, v poškodovanem in razpadajočem stanju, nahaja se na travniku ob levi strani regionalne ceste, približno 1 km izven naselje Motnik v smeri Ločice.

OBČINA KAMNIK

Prvi tek po ulicah Kamnika

Smučarski klub Kamnik je v času Dnevo narodnih noš pripravil 1. tek po kamniških ulicah na 700 in 2100 metrov. V kategoriji do 15 let je na 700 metrov dolgi progi pri dečkih zmagal Grega Zore, pri deklicah pa Vida Repnik-Prešeren (na sliki spodaj). V kategoriji nad 15 let je na 2100 metrov tri kroge po kamniških ulicah najhitreje pretekel Lado Urh, za njim Izidor Berčič, tretji pa Zdravko Volkar. Med nežnim spolom je bila najhitrejša Tatjana Mlakar, druga Vida Repnik-Prešeren in tretja Mateja Kunstelj.

VERA MEJAČ

Najmlajši udeleženec teka je bil 6-mesečni Matic Repnik-Prešeren. Progo mu je pomagala premagati 15-letna sestra Carmen. Na sliki ob razglasitvi s konferansjem Tomazem Okornom.

Svetniki sprašujejo in predlagajo

Urejanje Jeranove ulice v Šmarci in pravna država

Svetnik Rudi Meršak je že na 22. seji občinskega sveta, 26. marca letos, dejal, da si krajani Jeranove ulice v Šmarci že tretje leto prizadevajo pri vseh naslovih občine in upravne enote za vzpostavitev pravne države. Odgovori vseh pristojnih so si enotni: Roman Žurbi - splošno gradbeništvo, je črno graditelj, nima ustrezne dokumentacije v pritrjevanju prizadetim sosedom, mejašem. Zakaj pristojni organi občine

Roman Žurbi oz. njegovo podjetje Žurbi Team d. o. o., Kamnik, ki ima sedež na Kamniški c. 52 v Šmarci ter v prizidku stanovanjskega objekta na Jeranovi 26, Šmarca, opravlja avtomehanično dejavnost (popravlja težke gradbene mehanizacije, kleparska dela, pranje strojev).

Pravi »črno graditelj«, ki je hkrati lastnik predmetnega objekta in najemodajalec podjetju Žurbi Team d. o. o., je Stane Jeran, stanujoč na prej navedenem naslovu (Jeranova 26, Šmarca). Za

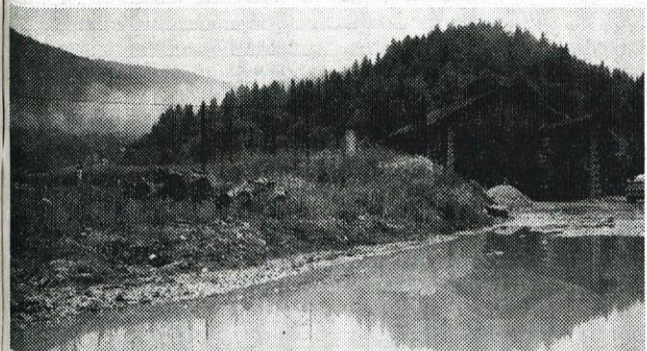
celacija konec leta 1995).

Nadomestna odločba je že postala izvršljiva in pravno močna.

Z izvajalcem, ki ima sklenjeno koncesijsko pogodbo z Ministrstvom za okolje in prostor, bo v kratkem določen datum za opravljanje upravne izvršbe po tretji osebi. Zoper samo dejavnost podjetja Žurbi Team d. o. o., Kamnik v navedenem prizidku in v njegovi bližini pa urbanistična inspekcija ni pristojna je še zapisano v odgovoru na vprašanje svetnika.

Zapleteni postopki za odstranitev katrce in stoenke

Svetnik Franc Orešnik je na junjski seji spet dal pobudo za odstranitev opučenih avtomobilov, tokrat za staro katrco in zastavo, ki krasi okolico Osnovne šole Marije Vere na Duplici. Komunalno nadzorna služba občine Kamnik je po svoji službeni dolžnosti na podlagi odloka o ureditvi cestnega prometa na območju občine Kamnik sprožila postopek za odstranitev opučenih vozil na omenjenem območju, je zapisal v svojem odgovoru župan Smolnikar. Postopek za odstranitev opučenega vozila Renault 4, modre barve, je bil uveden aprila, za odstranitev zastave 101 pa v juniju. Postopki za odstranitev opučenih vozil so zapleteni in dolgotrajni, kar je bilo omenjeno že v majskem odgovoru na pobudo svetnika, pravi župan. (fs)

JEZERO, TURISTIČNA PRIDOBITEV ŠMARTNA? - Ob novi čistilni napravi nastaja pravo presihajoče jezero, ki pa ga Šmarčani niso prav nič veseli. Tone Rajsar še vedno čaka na odgovor...

in inspektor za varstvo okolja in kmetijski inspektor (in mogoče še kdo) ne izdajo ustrezne odredbe in tudi poskrbijo za njeno izvedbo, je vprašal svetnik.

Župan Tone Smolnikar v odgovoru, ki je v bistvu odgovor urbanističnega inšpektorja, pravi, da

predmetni objekt si omenjeni lastnik kot investitor ni pridobil lokacijskega in gradbenega dovoljenja. Zato je bila zoper predmetno gradnjo objekta v letu 1995 izdana inšpekcijska odločba, kateri je sledila v letu 1996 zaradi novih dejstev (izvedena par-

27. Dnevi narodnih noš

Kamnik v lepoti izročila

Nadaljevanje s 1. strani

gospodinje iz Tuhinjske doline ponujale svoje okusne dobrote. Vse dni so za veselo razpoloženje poskrbeli tudi številni ansambli in glasbene skupine.

V nedeljo dopoldne se je stojnicam v Maistrovi ulici pridružil nekaj moštrov domače obrti. Teh smo pričakovali več, saj je bilo napovedano, da se bodo predstavili s prikazi domače obrti sodelujoči na spomladanski srednjeveški prireditvi Venerina pot. Pri delu smo lahko občudovali le lončarja, klekljarice, izdelovalke avb in zavijač za gorenjsko narodno nošo ter pletarja. Po promenačnem koncertu metliške godbe so nastopili člani KUD Planšar s planšarskimi pesmimi in običaji Velike planine.

Na tradicionalno nedeljsko povorko narodnih noš je obiskovalce ob 11. in 14. uri iz Ljubljane brezplačno

pripeljal muzejski vlak. Izpred Matične knjižnice je po Kajuhovi, Kovinarski, Ljubljanski cesti, skozi Šutno, po Glavnem trgu do Grabna krenila pisana povorka narodnih noš, godb, kmečkih vozov, zapravljevkov in konjenikov z vseh koncev Slovenije, največ iz Kamnika in bližnjih krajev. Sprevod so z bučnim aplavziranjem pozdravljali številni gledalci po kamniških ulicah. Največ navdušenja sta bila deležna oslička in vpregi in konjiček poni ter vozovi z vriskajočimi narodnimi nošami ob spremljavi melodij s harmonike. Nastopila je tudi kamniška mažoretna skupina Veronika.

Številni obiskovalci so se po povorki zgnili na glavno prizorišče dogajanja na Glavnem trgu pred pošto, kjer jih je zabavala skupina Kontrabant in ansambel Nika Zajca. Ob zaključku prireditve je narodne noše in večstoglavo množico pozdravil župan Tone Smolnikar. Tople pozdravne besede je namenil vsem, ki so se trli po ozkih, a prelepih kamniških ulicah pod se lepimi kamniškimi planinami, ki vselej dajejo tej prireditvi pravi praznični pridih. Kot že večkrat doslej je župan tudi ob tej priložnosti ugotavljal, da Kamničani ne znajo ceniti lepote, ki nam jih ponujajo naravne danosti in bogata kulturno-zgodovinska dediščina našega mesta s prekrasno okolico.

Zabave, glasbe in plesa je bilo dovolj. Vsakdo je lahko našel sprostitve po želji. Zabavišna parka na Trgu talcev in za frančiškanskim samostanom sta nudila veselje številnim otrokom. Veliko pozornosti je pritegnilo srečanje lastnikov motorjev Harley Davidson pri Korobaču, prav tako tudi

Ponos narodne zavednosti v narodni noši žari tako iz mlajših kot starejših.

Narodna noša se je z novo vsebino v Kamniku uveljavila ob koncu 19. stoletja, takrat, ko se je mesto s turizmom že odprlo svetu in doživelo nov vzpon v gospodarstvu. Gorenjska noša je tudi v Kamniku postala simbol narodne zavednosti. Naša naloga je, da to prenašamo na mladi rod.

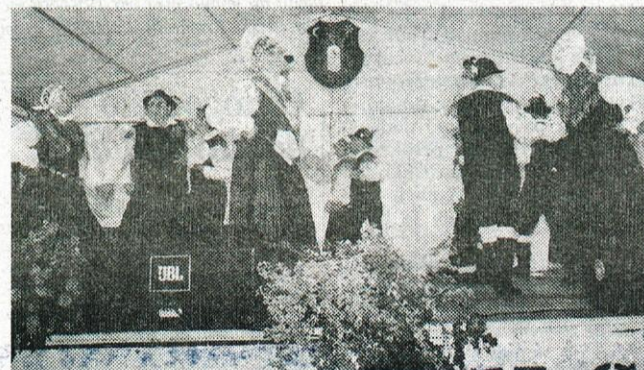
»Le urno, le urno, obrniva plete...« sta si rekla kamniška plesalca - folklorista Marija Golob in Lojze Golob in poskočno zaplesala v noč.

razstava malih živali na dvorišču OŠ 27. julij in razstava koz in ovc ob Cankarjevi cesti.

Ni pa bilo moč spregledati lani zastavljeno novost - ohcet na Malem gradu in razstave o kamniški majoliki. Pogrešali smo obe lani obljubljeni tra-

Poleg Kamničanov so bili v sprevodu najštevilnejši Komendčani. V njihovo Društvo narodnih noš želi še marsikdo vstopiti. Tudi za podmladek vzorno skrbijo.

Že prvi večer je prireditev obogatil nastop plesalcev Folklorne skupine Društva upokojencev Kamik pod vodstvom Francja Poljanske ob zvokih harmonikarja Jožeta Jagodica.

Vi sprašujete, župan odgovarja

Odgovor na vprašanje krajanov Žej pri Komendi glede gradnje pločnikov ob cesti Moste-Vodice in ustrezne cestne ureditve križišča v Mostah

Na opozorilo Krajevne skupnosti Moste kakor tudi krajanov Žej pri Komendi glede rekonstrukcije ceste, gradnje pločnikov ob cesti Moste-Vodice in ustrezne cestne ureditve križišča v Mostah podaja župan Občine Kamnik naslednji odgovor.

Občina Kamnik in Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji sta februarja 1996 sklenili sporazum o ureditvi obstoječega cestnega omrežja v občini Kamnik, zaradi izgradnje avtocestnih odsekov Vransko-Blagovica-Sentjakob.

V sporazumu sta stranki dogovorili naslednja izhodišča:

ob gradnji AC Vransko-Blagovica predvidoma ne bo ukrepov za preusmerjanje tovornega prometa na obvoz pri Tuhinjski dolini (R-366), maksimalna dovoljena osna obremenitev na R-366 je 8 t,

po podatkih BCP je obstoječa širina vozišča na obravnavanih regionalnih cestah vsaj 6 m - z izjemo nekaterih krajskih odsekov (Motnik, Kavran, Vrhpolje, Križ),

izhodišče za predvidene ukrepe na regionalnem cestnem omrežju je zagotovitev elementov za srečanje avtobusa in osebnega vozila,

občina Kamnik bo sodelovala pri postopkih pridobivanja zemljišč, soglasij in dovoljenj za izvedbo v nadaljevanju dogovorjenih ukrepov; za vse načrtovane ukrepe (z eventualno izjemo ukrepov od tč. 2, 15, in 16 te pogodbe) se dovoljenje pridobi na podlagi projekta za prigraditev del.

Sporazum je določal oziroma določa 16 potrebnih sanacijskih ukrepov na obstoječi regionalni cestni mreži. Med drugim tudi določa rekonstrukcijske posege v regionalno cesto R 314 Duplica-Moste (odsek št. 108 I) v dolžini 4.130 m kot tudi v regionalno cesto R 314 Moste-Vodice (odsek št. 1080) v dolžini 4.350 m.

Za omenjena kritična odseka so

bile podane investitorju naslednje zahteve:

razširitev vozišča na 5,90 m; izvedba enostranskih oz. obojestranskih hodnikov za pešce z večjimi preostavitvami poteka obstoječe ceste, izvedba sanitarne kanalizacije, izvedba javne razsvetljave, izvedba novega mostu preko Psate, izvedba regulacije potoka Psate, izvedba rekonstrukcije križišča cest R-323 in R 314 v Mostah pri Komendi.

Za vse navedene preliminarne zahteve je bilo potrebno glede na pozitivno zakonodajo pripraviti in izdelati ustrezne projektne rešitve najprej do nivoja idejnih rešitev ter v nadaljevanju do nivoja projektov za pridobitev potrebnih dovoljenj. Glede na vsebino zahtev po rekonstrukciji regionalne ceste, so te zahtevale sodelovanje in vključevanje različnih institucij, katere sicer po ustreznih zakonih sodelujejo v postopkih tako kreiranja prostora kot tudi izdajanja za gradnjo potrebnih predhodnih soglasij.

Občina Kamnik kot tudi odgovorni predstavniki Družbe za izgradnjo avtocest v Republiki Sloveniji, Ministrstva za promet in zveze - Direkcije RS za ceste, Družbe za državne ceste v RS, so v prvi polovici leta 1996 izvedli številne postopke seznanitve krajanov tako na zboru krajanov kot tudi na sejah sveta krajevne skupnosti.

V ta namen občina ocenjuje, da so bili krajani od od vsega začetka ustrezno seznanjeni s predvidenimi projektnimi rešitvami, še celo več, opravljeni so bili številni terenski in usklajevalni ogledi, da bi prizadeti krajane seznanili z vsebino predlaganih projektnih rešitev, ki posegajo v njihovo zemljišče.

V številnih primerih so prizadeti lastniki zemljišč nasprotovali predvidenim ukrepom za izboljšanje in zagotovitev prometne varnosti, kar se je odrazilo v pritožbah nekaterih krajanov na sicer že izdano lokacijsko dovoljenje s strani Ministrstva za okolje in prostor. V nekaterih drugih primerih pa so bile in so izpostavljene zahteve, katerih izvedba strokovno ni sprejemljiva ali pa zahtevajo finančna sredstva, katerih investitor po zakonu ne more realizirati.

Občina Kamnik se sicer zaveda neurejenih razmer na področju prometne varnosti, ki rezultirajo iz obstoječe prometnice, zaveda pa se tudi dejstva, da je reševanje premoženjsko pravnih vprašanj vezano na daljše časovno obdobje, seveda ob predpostavki, da posredujejo prizadeti krajani realne zahteve.

Občina Kamnik je poleg zgoraj navedenih zahtev še dodatno predlagala Družbi za izgradnjo avtocest v Republiki Sloveniji izvedbo rekonstrukcije dela regionalne ceste od naselja Most do konca občinske meje. Rekonstrukcijski posegi naj bi zajemali ustrezno razširitev vozišča in izgradnjo enostranskega hodnika za pešce. Investitor - Družba za izgradnjo avtocest v RS - je zahtevo občine sprejel, tako, da so trenutno potrebni projekti v postopku revizije. Slednji bodo tudi predstavljeni Krajevni skupnosti Moste, se posebej pa vsem lastnikom, katerih zemljišče bo potrebno pridobiti za omenjena rekonstrukcijska dela.

Občina Kamnik si prizadeva in si bo prizadevala v sodelovanju z odgovornimi republikanskimi institucijami in investitorjem, da bi se ne-rešeni problemi čimprej rešili se posebej ob dejstvu, da morajo biti vsa zgoraj navedena dela, ki so tudi predmet Sporazuma o ureditvi obstoječega cestnega omrežja v Občini Kamnik, zaradi izgradnje AC Vransko-Blagovica-Sentjakob izvedena pred pričetkom gradnje AC Vransko-Blagovica oziroma se morajo izvajati v skladu z možnostmi pridobitve potrebnih zemljišč, soglasij in dovoljenj.

Pletar Dušan Gorenak iz Ruš pri Mariboru izdeluje preko 120 različnih izdelkov. Za pletivo uporablja lesko, vrbo in srebot. Njegovi izdelki so bili pravi okras Dneva narodnih noš. Opažena je bila zlasti originalna košara z lesenim dnom, smrekovim ročajem in stebrički, opletenimi z leskovo viro. Stebričke pa »jačata« dva smrekova šintla.

Pristnih kamniških izdelkov je bilo na stojnicah bolj malo videti. Le Kočna je poskrbela za pestrost in prireditvi primerno ponudbo pristnih domačih izdelkov, kot so lončena posoda, panjske končnice, ročno izdelane narodne noše... Prodajalka Darja je bila kljub gneči kot vedno prijazna in ustrežljiva. Tudi solmenjakinja Darja je prijazno pokazala lepe izdelke.

Predstavitel knjige dr. Milana Kirna

Iz zdravstva na Kamniškem 1881-1940

»Veseli smo, da živimo v tem času, ko pravzaprav nimaš za kaj umreti«, je v zanj tako značilnem šaljivem tonu dejal dr. Milan Kirn na predstavitvi svoje knjige Iz zdravstva na Kamniškem 1881-1940. Pri tem je imel v mislih velik napredek medicine, še posebej pri preprečevanju in zdravljenju nalezljivih bolezni, zaradi katerih je nekoč umiralo veliko ljudi.

Na predstavitvi, ki jo je pripravil kamniški zdravstveni dom 4. septembra, je njegov direktor dr. Vladimir Breznik najprej orisal življenjsko pot danes 84-letnega dr. Milana Kirna, ki je od leta

gotrajno sistematično zbiranje in obdelavo podatkov, še posebej o nalezljivih boleznih. To je dragocena študija, ki kaže na nagel razvoj zdravstva. Takih študij slovenski prostor skoraj nima. »Pomeni pa tudi pomemben prispevek v etnološko, sociološko in splošno-zgodovinsko zakladnico slovenskega človeka in naše dežele.« je še dejala dr. Zupaničeva in se zahvalila dr. Vladimirju Brezniku, kamniškemu zdravstvenemu domu in Rudniku kalcita, ki so finančno omogočili izid knjige, dr. Niku Sadnikarju, klenemu Kamničanu, ki čvrsto neguje lokalno zdravstveno tradicijo, in vsem ostalim so-

delavcem pri izdaji knjige.

O svojih vtisih pri recenziji knjige pa je spregovorila tudi prim. dr. Ana Kraker Starman. Dejala je, da ima knjiga vrednost, pomembno za vso Slovenijo in da smo Kamničani lahko ponosni nanjo. Avtor dr. Kirn je nato številnim zbranim obiskovalcem v dvorani Matične knjižnice, kjer so bili nekoč prostori zdravstvenega doma in dolga leta njegov delovni prostor, natrosil nekaj zelo zanimivih drobec iz svojega dolgoletnega dela pri zbiranju podatkov za knjigo. Posebej zanimive so bile njegove ugotovitve o takojmenovanih najdenčkah, ki pa so bili v bistvu nezakonski otroci iz tržške in drugih »najdenišnic«. Te so med drugim pošiljali v rejo tudi v Tuhinjsko dolino, ker so mislili, da bodo zaradi dobrega zraka in veliko kravjega mleka dobro »gor zasrli«. Ker pa so namesto materinega pili kravje mleko, jih je veliko umrlo. Veliko pove že podatek, da je leta 1881 na Kamniškem umrlo 140 otrok od enega leta starosti, leta 1985 pa samo osem.

»Želel sem razumeti, kaj se dogaja v človeškem telesu ob boleznih, in ljudem pomagati. Tudi po dolgoletnem zdravniškovanju in odhodu v pokoj sem se zanimal za medicino preteklosti in tako je nastala ta knjiga,« pravi dr. Kirn.

FRANC SVETELJ

Dr. Vladimir Breznik, direktor kamniškega zdravstvenega doma, in dr. Milan Kirn, avtor knjige Iz zdravstva na kamniškem 1881-1940 na predstavitvi.

1953 skoraj tri desetletja kot zelo priljubljen zdravnik deloval v kamniškem zdravstvenem domu. Poudaril je njegovo izjemno prizadevnost pri zbiranju množice podatkov za knjigo, ki je izšla sto let po zadnji knjigi o kamniškem zdravstvu, ki jo je napisal dr. Samec. Kirnovo delo, ki na 114 straneh obravnava spremljanje smrtnosti in rojevanja po matičnih knjigah konec prejšnjega in skoraj do polovice tega stoletja, je v imenu Založnika Inštituta za zgodovino medicine Medicinske fakultete v Ljubljani predstavila urednica dr. Zvonka Zupanič Slavec. Poudarila je, da gre za dol-

Dr. Kirn je pri iskanju podatkov zapisoval tudi zdravnike hidropate, ranocelnike, balneologe, babice in druge pomožne osebe, ki so reševali prebivalce občine Kamnik. Kar 35 zdravstvenih strokovnjakov je zapisanih v knjigi. Naj posebej omenim tri: dva zdravnika, ki sta prišla z Dunaja v zdravilišče Kurhaus in tu uvedla Kneippovo hidroterapijo, in višjega ranocelnika g. Augusta Walterja, ranocelnika v smodnišnici. Ker ni imel sorodstva, so po smrti razprodali njegovo premoženje. Josip N. Sadnikar je kupil za tisti čas najbolj sodobne medicinske knjige, med njimi je dobil znamenito knjigo svetovno znanega anatoma prof. dr. Josefa Hyrtlja. Omenim naj še dr. Juliusa Polca, pravega Kamničana, rojenega 1883 v Kamniku. V prvi svetovni vojni je bil kot mlajši kirurg mobiliziran in poslan kot avstrijska sanitetna pomoč za bitko pri Verdunu, kjer je leta 1916 vojna vihra zahtevala več kot 700.000 padlih, ranjenih in pogreanih. Nato so ga poslali na soško fronto, kjer je delal v kirurški bolnišnici vse do konca prve svetovne vojne. Leta 1944 so ga gestapovci kot talca ustrelili v Šentvidu pri Ljubljani.

Knjigo dr. Kirna priporočam ne samo strokovnjakom, temveč tudi drugim osebam, ki se ukvarjajo s študijem prebivalstva.

dr. Niko Sadnikar

Pogovor z dr. Milanom Kirnom

Knjiga o rojstvu, bolezni in smrti

Ko se je dr. Kirn leta 1983 upokojil, se od svojega zdravniškega poslanstva kar ni mogel ločiti. Lotil se je obsežnega raziskovalnega dela, iz katerega je nastala knjiga iz zdravstva na Kamniškem 1881-1940. O tem smo se z njim tudi pogovarjali.

Knjige oziroma bolj raziskave s takšno tematiko do sedaj v Sloveniji menda ni napisal še nihče. Odkod vam ideja, da se lotite te tako zahtevne naloge?

Ko sem se leta 1983 upokojil, sem kar naenkrat ugotovil, da mi ostaja preveč časa, saj sem bil prejšnjega ves čas zaposlen. Zato sem pomislil, da bi napisal knjigo, čeprav se nisem vedel o čem. Šel sem na občino ter prosil, da mi posodijo mrliške in rojstne knjige. Po dolgem moledovanju so mi jih le posodili in začel sem listati in brati. Postajale so vse bolj zanimive. Kar nekaj časa sem s pomočjo žene zbiral podatke, na podlagi katerih sem odkrival smrtnost in rodnost v teh krajih, izluščil vzroke umrljivosti, se soočil s problemom najdenčkov, nezakonskih otrok,

smrti zaradi nalezljivih bolezni in podobno.

Zelo zanimivo je poglavje o najdenčkah v Kamniku in okolici, saj jih je bilo presenetljivo veliko. Kako ste prišli do podatkov?

V mrljskih knjigah so mi večkrat padle v oči oznake »Findling« (najdenček). Ugotovil sem, da ime pravzaprav ni pravo, saj ne gre za najdenčke, ampak za otroke služkinj, ki bi izgubile službo in ostale brez strehe nad glavo, če bi otroka obdržale. Strogo prepovedano pa je bilo, da bi povedale, kdo je oče. Večino teh otrok so zato dali v rejo (tisti, ki so jih vzeli, so zato dobili kar nekaj goldinarjev), veliko pa jih je tudi pomrlo. Najpogostejši vzrok smrti je bil »frase«. To je bolezen dojenčkov, ki so jih hranili s kozjim ali kravjim mlekom. Šele kasneje so ugotovili, da je to nevarno in so kravje mleko mešali z vodo ter dodali sladkor, tako da je bilo bolj podobno materinemu.

Velik del knjige namenjate tudi nalezljivim boleznim. Katera je bila tisti čas v teh krajih najhujša?

Bolezni, kot so koze, škrlatin-ka, tifus, davica, griža, so pobrale zelo veliko ljudi. V eni družini je zaradi davice umrlo kar sedem otrok. Najhujša bolezen pa je bila vsekakor tuberkuloza, saj je zaradi nje od leta 1881 do 1940 na Kamniškem umrlo kar 2951 ljudi. Najbolj kritično je bilo leto 1890. Zanimivo pa je, da se je potem to število kar samo od sebe zmanjševalo kljub temu, da se ni bilo ustreznega cepiva. Odkrili so ga šele mnogo let kasneje, 1936 pa je bil v Kamniku med prvimi v Sloveniji odprt tudi protituberkulozni dispanzer. Vsako stoletja ima neko svojo »kugo«, morda bo sedanja AIDS ali pa še katera druga.

Zadnje čase se veliko govori o upadanju števila rojstev na Sloven-skem. Ste ugotovili kakšno bistveno razliko v številu ljudi na tem območju nekoč in danes?

Sploh ne vem, zakaj so nekateri tako zaskrbljeni zaradi števila rojstev. Kot sem odkril v svoji raziskavi, je število ljudi skoraj enako, kot je bilo nekoč. Res je, da se je včasih rodilo več otrok kot danes, vendar pa jih je zelo veliko pomrlo. Tudi tako velike starosti niso dočkali kot danes, saj je bolezen pri nekaterih pustila velike posledice. Vendar pa je število ljudi v teh knjigah ves čas približno enako. Zaskrbljeni smo lahko le zaradi samomorov, ki jih je sedaj veliko več, kot jih je bilo nekoč.

Po dolgih letih, ki ste jih posvetili zdravniškemu poklicu, bi zagotovo lahko zaupali kakšen nasvet za daljše življenje...

»Vse po pamet« - to je moj nasvet. Zmernost jesti, po pamet piti, se gibat!

META ČERNOGA

Ali avtohtono (domače) prebivalstvo izumira?

Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije se naravni prirast Slovencev zadnjih nekaj let giblje okrog kritične meje, ki jo določa isto število živorojenih otrok in umrlih ljudi. V mislih imamo nataliteto (rojstvo) in mortaliteto (umrljivost), ki ju zaradi preglednosti merimo s koeficientom na 1000 prebivalcev. Naravni prirast pa je rezultat njunega medsebojnega odnosa.

Ob pogledu na lestvico, ki jo je v Statističnem letopisu Republike Slovenije leta 1995 objavil omenjeni republiški urad, se lepo pokaže, da je zaradi relativno nizkega števila živorojenih otrok (nizke natalitete) Slovencev vse manj, ne pa zaradi umrljivosti, ki je dokaj konstantna in se giblje nekoliko pod mejo 10 umrlih ljudi na 1000 prebivalcev.

Umrlijost ljudi je bila v preteklosti (pred 2. svetovno vojno in med njo) sicer precej večja, tudi za 50%, več pa je bilo tudi rojstev (tudi takoj po 2. svetovni vojni, kadar se je rodilo na 1000 prebivalcev povprečno več kot 20 oziroma 22 otrok), zato je bila naravna prirast Slovencev tedaj relativno dokaj ugodna; koeficient naravne prirasti je tedaj znašal več kot 7 oziroma 8; zaradi vojne in takoj po njej, leta 1945, ko je prišlo do množičnega uničenja človeških življenj, pa je ta padel celo na -5,9. In kako je danes? Podatki povedo, da nič kaj rožnato za Slovence. Rodi se namreč približno toliko ljudi, kot jih umre. Konkretno: v letih 1995 in 1996 se je rodilo v Sloveniji 18.980 in 18.788 otrok, umrlo pa je 18.968 in 18.620 ljudi; naravni prirast je znašal zato v prvem omenjenem letu 0,001 oseb na 1000 prebivalcev, leto kasneje pa 1,01, v občini Kamnik, ki jo tu primerjamo, pa 1,38 (322 rojenih: 234 umrlih) in 1,31 (320:244). Naravni prirast je s tem koeficientom v občini Kamnik se vedno precej pod dolgotrajnim slovenskim povprečjem pred letom 1981, ko je znašal vsako leto več kot 5,4 (leta 1951 celo 12,7).

Nekaj besed o nataliteti (roditeljski)

V zadnjem času se ustvarja mnenje, da v občini Kamnik narašča nataliteta (število rojenih otrok), statistični podatki za leto 1995 in 1996 pa povedo, da temu ni tako. Nataliteta je v tem občinskem prostoru sicer višja od slovenskega povprečja, toda ne za veliko, kar nazorno pokažejo tudi numerični podatki v naslednji tabeli in grafičnem diagramu (obkraj št. 1).

Tabela št. 1:

Območje	1986	1987	1989	1991	1992	1994	1995	1996
Občina Kamnik	14,7	15,4	16,2	11,0	10,9	11,8	10,9	10,7
Slovenija	12,9	12,9	11,7	10,8	10,0	9,8	9,5	9,5

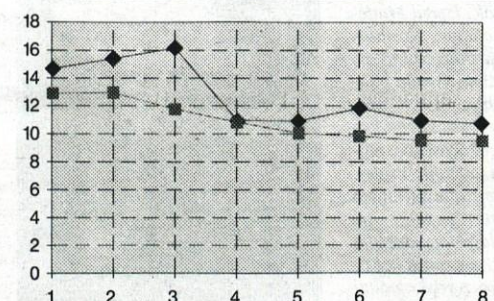

Diagram št. 1: Koeficient na 1000 prebivalcev

Živorojeni otroci v občini Kamnik (zgornja linija) in v Sloveniji (spodnja linija) leta 1986 (1), 1987 (2), 1989 (3), 1991 (4), 1992 (5), 1994 (6), 1995 (7) in 1996 (8).

Tako tabela kot diagram kažeta, da je bilo v občini Kamnik največ rojstev v letu 1989, najmanj pa v letih 1995 in 1996; večji padec je zaznamovan tudi v letu 1991, kar sovpada s časom dejanskega osamosvajanja države Slovenije, ki se je pričelo leto pred tem. V nasprotju z dokaj nemirnim gibanjem natalitete v občini Kamnik, pa je v Sloveniji potekala in se zniževala dokaj konstantno: od koeficienta 12,9 na 9,5.

Poučen je tudi pregled koeficientov rojenih otrok na 1000 prebivalcev po posameznih krajevnih skupnostih v občini Kamnik; ta je naslednji (glej tabelo št. 2):

Tabela št. 2:

Za primerjavo so vzeti koeficienti rojenih otrok za obdobje 1986-87 in 1991-94

(numeracija krajevnih skupnosti sledi po abecednem redu regij: kamniškobistriška, kamniška, komendska in tuhinjska)

Iz tabele je razvidno, da je v obdobju (1991-94) nižja nataliteta od prvega obdobja (1986-87) kar v 22 krajevnih skupnostih višja od slednje pa le v treh (Šmarca, Motnik in Špitalič). V prvem obdobju beleži najvišjo nataliteto krajevna skupnost Tunjice, 22,80, najnižjo pa Špitalič, 6,65, v drugem, zadnjem obdobju pa Šmarca, 15,30 in Psajnovica, 6,13. Sicer pa so razlike med posameznimi krajevnimi skupnostmi znatne, pa tudi kolebanje natalitete je precejšnje. Ob upoštevanju dejstva, da umre v Sloveniji na 1000 prebivalcev skoraj 10 ljudi, pomeni, da je bilo med leti 1991-94 več smrti kot rojstev kar v šestih krajevnih skupnostih (Duplica, Volčji Potok,

Tabela št. 2:

Tek. št.	Tek. št. v regiji	Krajevna skupnost	1986-87	1991-94
1	1	Črna pri Kamniku	18,10	11,47
2	2	Godič	16,75	11,53
3	3	Kamniška Bistrica	16,25	13,77
4	1	Duplica	17,40	9,25
5	2	Kamnik Center	12,75	11,17
6	3	Mekinj	16,30	11,77
7	4	Nevlje	13,90	10,43
8	5	Novi trg	18,40	11,80
9	6	Perovo	16,90	11,47
10	7	Podgorje	14,95	10,73
11	8	Šmarca	14,45	15,13
12	9	Tunjice	22,80	10,30
13	10	Volčji Potok	10,25	9,47
14	11	Vranja Peč	15,65	10,53
15	12	Zaprice	10,85	8,53
16	1	Komenda	17,35	10,27
17	2	Križ	14,15	7,90
18	3	Moste	17,45	13,13
19	1	Motnik	8,20	10,67
20	2	Psajnovica	8,00	6,13
21	3	Sela	12,15	8,97
22	4	Srednja vas	17,85	14,67
23	5	Šmartno v Tuhinju	14,00	11,93
24	6	Špitalič	6,65	11,40
25	7	Tuhinj	17,95	13,37

Zaprice, Križ, Psajnovica, Sela). Upad števila prebivalcev imajo sicer se nekatere krajevne skupnosti, vendar na račun emigracije (izseljevanja), ki je (bilo) ponekod v preteklosti kar znatno. Sem sodijo krajevne skupnosti Črna pri Kamniku, Križ, Motnik, Psajnovica, Špitalič in Vranja Peč, pa tudi Kamnik Center in Zaprice, kjer pa prevladuje moderni trend izseljevanja iz mesta v obmestno podeželje.

Glede na sedanjí čas, kjer so v ospredju brezposelnost precejšnjega dela aktivnega prebivalstva, stanovanjski problem, politična nemirnost (tako v gospodarskem kot v družbenem pomenu besede), nejasna prihodnost... in ne nazadnje tudi relativno (pre)velika redna zaposlenost žena, je pričakovati tudi v prihodnje nizko število rojstev. Ko omenjamo nizko nataliteto Slovencev, je treba poudariti, da ta ne velja za matere drugih narodnosti, ki prebivajo v Sloveniji, zlasti za Muslimanke; slednje praviloma rojevajo več otrok od slovenskih mater, pa tudi očete - Muslimani, ki so poročeni s Slovenkami, imajo več otrok.

In o fertiliteti (rodnosti)

Koeficient natalitete ni odvisen le od ekonomskih močností in »primarnem« odločitve žensk, da rodijo enega, dva ali več otrok, odvisen je tudi od števila žensk, ki najpogostejše rojevajo.

Podatki, objavljeni v najnovejši strokovni literaturi, povedo, da so v Sloveniji (kot tudi v zahodni Evropi) starši otrok vedno starejši. V petnajstih letih se je namreč povprečna starost mater ob rojstvu otrok povečala kar za dve leti, s 25 na 27 let. Zelo redki pa so otroci, katerih matere so ob rojstvu mlajše od 20 let. Iz praktičnih in tudi teoretičnih razlogov pa bomo tu obravnavali ženske, stare od 20 do 34 let, ki so najplodovitejše.

V okviru 29.524 prebivalcev, kolikor je po podatkih občinskega statističnega zapisa štela občina Kamnik ob koncu leta 1996, je živelo teh žensk v občini 3.559 ali 12,5%, v kamniškobistriški regiji od 3.295 prebivalcev 369 ali 11,16%, v kamniški regiji od 18.312 prebivalcev 2.215 ali 12,10%, v komendski regiji od 4.193 prebivalcev 556 ali 13,26% in v tuhinjski regiji od 3.724 prebivalcev 428 ali 11,49%. Poučna je tudi povprečna starost tu obravnavanih žensk; čim nižja je, bolj je ugodna. Po tem vrstnem redu sledijo regije takole: komendska s 24,71-letnim povprečjem, tuhinjska s 26,14, kamniškobistriška s 26,35 in kamniška s 26,53; medtem ko je občinsko povprečje 26,47 let. Od krajevnih skupnosti ima najmlajše ženske te starostne kategorije v povprečju Komenda (24,61), najstarejše pa Vranja Peč (28,64); blizu Komende so še Moste (24,74), Križ (25,24), Psajnovica (25,42), Tuhinj (25,75) in Duplica (25,97), bližje Vranje Peči pa Šmarca (27,14), Zaprice (27,01), Mekinj (26,96), Tunjice (26,87), Črna pri Kamniku (26,83) in Kamnik Center (26,72).

Kratek epilog

Če hočemo ohraniti slovenstvo, nas bo moralo biti več, toda ne na račun priseljencev Neslovencev, temveč domačega avtohtonega prebivalstva, ki nosi narodno identiteto (jezik, sege in navade, odnos do vrednot, zgodovina...). V slovenskem prostoru: na Gorenjskem, Dolenjskem, Notranjskem, Štajerskem, Koroskem, Prekmurskem, Primorskem in tudi v Beli krajini je prav v narodni identiteti veliko bogastvo, pa tudi v občini Kamnik: na Tuhinjskem, Komendskem, Kamniškem in Kamniškobistriškem. Ohraniti moramo to bogastvo, ohranili pa ga bomo, če bomo živeli kot Slovenci, trdni in številni.

Dr. MARKO ŽEROVNIK

Komunalno podjetje Kamnik, d.d.
Kamnik, Cankarjeva 11

objavlja prosto delovno mesto:

1. NK delavec
2. KV zidar

Prijave z dokazili o izobrazbi naj kandidati pošljejo v roku 8 dni na gornji naslov.

Omogočimo pot invalidom

Del ozkega pločnika po šutenski ulici, od Sadnikarjeve hiše do Mitnice, je povzročal ovire zlasti invalidom na vozičkih. Pred dnevi smo se razveselili ob dejstvu, da v Kamniku le po kapljicah odpravljamo za invalide nepremagljive ovire. Še veliko bomo morali urediti na tem področju.

VERA MEJAC

Kip fatimske Marije v kamniški dekaniji

Kip fatimske Marije romarice je ob 80-letnici Marijinih prikazovanj trem pastirčkom v Fatimi na Portugalskem in 50-letnici nastanka obiskal tudi Slovenijo. Iz Fatime so ga pripeljali z letalom 29. avgusta pozno zvečer, spremljali pa so ga slovenski romarji z ljubljanskim pomožnim škofom mag. Alojzom Uranom na čelu. V Sloveniji bo ostal do 26. decembra. Med prvimi dekanijami v ljubljanski naškofiji je od 5. do 7. septembra obiskal kamniško.

Program obiska kipa fatimske Marije v naši dekaniji so na dekanjski konferenci in drugih srečanjih pripravili župniki pod vodstvom dekana Nikolaja Pa-

dravil tudi kamniški župan **Tone Smolnikar**. Povabil jih je, kot vse občane, k trdnim medsebojnim vezem, pomoči, razumevanju, kadar pride do težav, pa tudi k lepemu praznovanju, kakršno je za mnoge obisk Marijinega kipa iz Fatime.

Prav poseben pozdrav je fatimski Mariji namenil **dekan Pavlič**.

Po kratkem, lepem programu, se je iz **Most do Komende** začela veličastna procesija z Marijinim kipom in »lučkami«, molitvijo rožnega venca in petjem petih litanij Matere božje. Procesiji je sledilo somaševanje dekanjskih duhovnikov, ura

Ob 10. uri se je odpravila obiskat še zadnjo postajo na svojem romanju po kamniški dekaniji: **župnijsko cerkev Marijinega brezmadežnega spočetja na Šutni v Kamniku**.

V župnijski cerkvi na Šutni je večerno nedeljsko somaševanje dekanjskih duhovnikov in petje litanij Matere božje vodil dekan Pavlič. Govoril je predvsem o vsebini in pomenu sporočil fatimske Gospe od 13. maja do 13. oktobra 1917 pastirčkom Luciji dos Santos (je še živa!), njenemu bratrancu Francisku in njeni sestrični Hijacinti Marto (oba sta po napovedi umrla v mladih letih). Ta sporočila Marije, Kraljice miru, so ljudi vabila k pokori, molitvi za spreobrnjenje grešnikov in za mir na svetu. Marija je tedaj tudi napovedala drugo svetovno vojno, do katere je res prišlo, otrokom omogočila kratko zrenje v pekel, vabila k češčenju njene brezmadežnega Srca, razodela pa tudi tretjo fatimsko skrivnost. Zanj vesta le s. Lucija in vsakokratni papeži, biti pa mora pretresljive vsebine, saj Janez Pavel II. tako vztrajno poziva človeški rod k ure-

Kamniški župan Tone Smolnikar govori zbranim pri Marijini kapeli v Mostah

vlača, sicer župnika v Komendi, o podrobnejšem poteku slovesnosti po posameznih županih pa so se posvetovali s svojimi najbližjimi pastirskimi sodelavci. Dogovorili so se, da bo fatimsko Marijo gostilo šest župnij. V vseh župnijah, pa tudi drugih, so se župniki z župljani skrbno pripravili na velik dogodek.

Marijin kip je najprej »pripotoval« v petek, 5. septembra, ob 21. uri v **Moste pri Komendi**, kjer so mu vaščani in drugi komendski župljani pri kapelici Marije Kraljice pripravili zelo lep sprejem.

Ob prihodu kipa v našo občino je številne navzoče poz-

molitve za vso dekanijo, nato pa bedenje ob kipu do sedme ure zjutraj, ko so prišli fatimsko Marijo počastiti tunjski romarji, njihov župnik Pavel Juhant, sicer rojak iz Most pri Komendi, pa je zanje maševal. Fatimska Marija se je iz Komende poslovila 6. septembra ob 11.30.

Istega dne je zaporedoma obiskala trije lepi župniji v Tuhinjski dolini: **Sela** (od 12. do 13.35), **Šmartno** (od 14. do 16. ure) in **Zgornji Tuhinj** (od 16. do 18.30). V vseh teh župnijah so ji župniki z župljani pripravili lepe sprejeme. Fatimski Mariji so se prišli v Šmartno pripotočit tudi župljani iz Špita-lica in Motnika.

snicevanju Marijinih naročil v Fatimi. K temu je povabil tudi dekan Pavlič.

Program slovesnosti pa so sooblikovali in pomagali pri nje-govi izvedbi bližnji Francisko-vi bratje.

Slovesnosti po cerkvah, kjer so sprejeli kip fatimske Marije romarice, so privabile veliko število vernih ljudi, ki so dobro vedeli in čutili, za kako pomemben dogodek gre. To pa je obisk fatimske Marije romarice v kamniški dekaniji vsekakor bil. Mnogi se ga bodo še dolgo spominjali kot enega duhovnih biservov v svojem življenju - pa tudi živeli iz njega!

JOŽE PAVLIČ

Slovenske pevke iz Kanade so nas navdušile

Bil je lep sobotni večer, ko smo se v prepolni dvorani Veronike zbrali številni ljubitelji glasbe, da bi prisluhnili Dekliškem pevskemu zboru Plamen iz Toronta, ki je že ves teden uspešno nastopal v različnih krajih širom Slovenije, za svoj zadnji koncert pa so izbrali prav Kamnik.

12 deklet, ki jih vodi ga. Marija Ahačič Pollak, nas je že takoj v začetku očaralo s prelepimi narodnimi slovenskimi pesmimi, kot so Moj fantič je prijezdil, Dve let in pol, Predica, San se šetao, Majolčica, Lastovki v slovo, Žabe... V nadaljevanju smo poleg slovenskih narodnih slisali še repertoar kanadskih ljudskih pesmi, duhovne glasbe in popularnih melodij (Vive la Canadienne, Sit down, Sister, Somewhere, Mister Sandman, The Rose, Chakutumaini Sina...). Njihova posebnost pa so prav gotovo angleška besedi- la slovenskih popevk in slovenski prevodi angleških uspešnic, delo Marije Ahačič Pol-lak, ki na samosvoj način uresničuje skla-dnost in sobivanje različnih kulturnih izro-čil. Zdaj pojejo že v štirih jezikih.

Bili smo nadvse navdušeni nad njihovim koncertom. Ploskanje in pa številne čestit-

ke po koncertu so bile zahvala za čudo-vit glasbeni večer in obenem tudi prizna-nje tem mladim dekletom, ki so največje ambasadorke Slovenije v multikulturni de-želi Kanadi.

Ob koncu koncerta se je v imenu Zve-ze kulturnih organizacij Kamnik g. Božo Maticič zahvalil za nastop in jim zaželel še veliko podobnih nastopov in uspehov pri njihovem petju. Tudi ga. Mihaela Lo-gar, državna sekretarka Urada za Slove-nce po svetu na Ministrstvu za zunanje za-deve R Slovenije, se je pridružila čestitkam in jim zaželela, da bi še naprej uspešno op-ravljale svoje poslanstvo ambasadork Slo-venije. Kamniški župan g. Tone Smolnikar pa je poleg čestitk izročil voditeljici g. Ma-riji Ahačič Pollak tudi pesmarico planin-skih pesmi z željo, da bi kakšno izmed njih priredila tudi za njen dekliški zbor in da bi se čez nekaj let ponovno vrnila v Ka-mnik, vendar takrat že v novo kulturno dvorano, ki jo bomo, upamo, do takrat že obnovili.

L. FLISAR

Prenovljena tovarniška prodajalna Svilanit

S kvalitetno ponudbo bližje potrošniku

Skrb za zadovoljstvo potroš-nikov je vodila odgovorne v Svi-lanitu k prenovi oziroma razši-ritvi tovarniške prodajalne. S tem so v prvem nadstropju pri-dobili 120 m² novih prodajnih

di posegajo. V to investicijo so vložili 10 mio SIT.

Ob otvoritvi se je direktor Svilanita **Bogomil Wiegele** zahvalil sodelavcem Svilanita in zunanjim izvajalcem, ki so

sače v lepih barvah in dobre kvalitete, tanjše brisače, otroš-ki program, garniture, svileni izdelki - kravate, metuljčki, rute, brezrokavniki v komple-tu s kravatami in še marsikaj drugega. V starem delu pro-dajalne je moč kupiti blago z napako, brisače »na kilo« druge kvalitete, kopalne plašče druge kvalitete in kompenza-cijsko blago.

Poleg pregledne in pestre izbire pa je pohvalno tudi to, da kupce tako kot doslej sprejmejo in jim strokovno svetujejo prijazne prodajalke.

VERA MEJAČ

Poslovodkinji Svilanitove trgovine Mileni Pestotnik sta ob otvoritvi za-želela še uspešnejše delo direktor Svilanita Bogomil Wiegele in tajnik občine Ivo Pristovnik.

površin. Predvidevajo, da bodo s to prenovitvijo uspeli bolje predstaviti pretežni del njiho-vega asortimana in kupcem po-nuditi bistveno boljšo izbiro kot doslej. S kvalitetno ponudbo želijo zadovoljiti še tako za-htevnega kupca. Seveda želijo tudi doseči večjo prodajo njiho-vih kvalitetnih izdelkov, po ka-terih slovenski in tuji kupci ra-

kvalitetno delo opravili v raz-meroma kratkem času. Čast simboličnega odprtja polepsa-ne in razširjene prodajalne je prepustil poslovodkinji Svi-lanitove tovarniške trgovine **Mileni Pestotnik**.

V lepih prodajnih prostorih se kupcem pregledno ponuja-jo moški, ženski in otroški kopalni plašči in plažne bri-

Jana Grčar in Branka Peterlin sta tudi že dosegli sloves dobrih in pri-jaznih prodajalk v Svilanitu.

Odkritje spominske plošče Janezu Plevelu

V četrtek, 28. avgusta letos zvečer, so člani postaje GRS Kam-nik v spominskem parku v Ka-mniški Bistrici odkrili spominsko ploščo v lanskem letu smrtno po-nesrečenemu alpinistu in gorske-mu reševalcu Janezu Plevelu-Pu-biju. Spominske slovesnosti so se poleg svojcev, članov postaje GRS Kamnik in alpinističnega od-

seka Kamnik udeležili tudi pred-stavniki planinskega društva Ka-mnik na čelu s predsednikom Slavkom Rajhom, načelnik GRS Slovenije Danilo Škerbinek in predstavniki postaj GRS Ljublja-na, Kranj, Tolmin in Trzin in še drugi Pubijevi prijatelji in znan-ci. Člani pevskega zbora Solidar-nost iz Kamnika so zapeli nekaj

pesmi, o Pubiju pa je občuteno spregovoril njegov plezalski soto-variš Benj.

Janko Plevel-Pubi je bil prvi kamniški gorski reševalec, ki se je ponesečil med opravljanjem te humane dejavnosti. Tik pod vr-hom Brane je 16. januarja 1996 popoldne zdrsnil domžalski alpi-nist. Imel je zlomljeni nogi, tako da ni imel nobene možnosti sa-mostojnega sestopa. Člani posta-je GRS Kamnik so takoj, ko so izvedeli za nesrečo, pohiteli na pomoč. Že v temi so se vzpenjali po severnem pobočju Brane v smeri normalne poti. Med prvi-mi je bil tudi Pubi, ker je imel odlično kondicijo.

Toda žal ni dosegel roba ste-ne, saj ga je vmes presenetila klo-za, ki je prej zdržala že dva re-ševalca, pri Pubiju pa je popustila. Plaz ga je odnesel čez celo po-ledeno severno, steno.

Njegova smrt je vse člane al-pinističnega odseka in postaje GRS zelo prizadela, saj je bil med njimi zaradi svoje skro-mnosti in delavnosti in tudi za-radi alpinističnih in reševalskih kvalitete zelo spoštovan in pri-ljubljen.

Postavitev spominske plošče v spominskem parku je v skladu z dogovorom, da se vsem ponesre-čenim v kamniškem delu Kamniško-Savinjskih Alp postavijo spo-minska obeležja na enem mestu - v spominskem parku v Kamniški Bistrici. Žal se tega dogovora nekateri ne držijo (križ na vrhu Brane).

BOJČ

Republika Slovenija, Upravna enota Kamnik organizira na pod-lagi 13. člena Zakona o postopku z najdenimi stvarmi (Uradni list SRS, št. 31/76), skladno z določili Zakona o upravi (Uradni list RS, št. 67/94, 20/95, 29/95)

JAVNO DRAŽBO

najdenih stvari:

1. Rog bele barve, št. 022609
2. Rog BMX, rdeče barve, št. 537572
3. MK Piaggio Typhoon, rumene barve, št. neznana
4. MK Tomos BT 50, črne barve, št. 376831
5. Rog senior elite, oker barve, št. 562176
6. Rog maestral, zlato rumene barve, št. 562457
7. Rog junior, zelene barve, št. 356100
8. Žensko kolo, NN znamke, modre barve, št. 100801
9. Rog sport, rjave barve, št. neznana
10. Rog senior, modre barve, št. 099650
11. FBP-BIRTA, oranžne barve, št. 0016865
12. Phoenix, sivo bronze barve, št. 0104153
13. Rog, zeleno vijoličaste barve, št. 239077
14. Modra torba za golf iz usnja, palici in žogica za golf, ro-kavice bele barve
15. Denarnica modre barve
16. Srebrna verižica

Javna dražba bo v soboto, 4. oktobra, od 10. do 12. ure na par-kirnem prostoru za poslovno stavbo Občine Kamnik, Glavni trg 24. Ogled predmetov je možen uro pred pričetkom dražbe.

Upravna enota razglašajo najdene stvari na oglasni deski v avli poslovne stavbe Občine Kamnik v zakonskem roku.

UPRAVNA ENOTA KAMNIK

Komunalno podjetje Kamnik, d. d.,

prosi uporabnike vodovodnega sistema, da zaradi lažjega odčitavanja uredijo dostope do vodomero.

MePZ CANTEMUS iz Kamnika vabi medse nove pevke in pevce, ki imajo veli-ko veselja do petja.

Zberemo se vsak ponedeljek ob 19⁴⁵ in vsako sredo ob 19³⁰ v dvorani Glasbene šole Kamnik. Vaje traja-jo do 22. ure.

Vabljeni!

Poročilo o izidu žrebanja loterije Turističnega društva KAMNIK

Žrebanje je bilo v nedeljo, 14. 9. 1997, ob 20.20 na Glavnem trgu v Kamniku.

Dobitek:	št. srečke
1. dobitek os. avto KIApride 1.3	035068
2. dobitek motor Peugeot Zeith L	001229
3. barvni TV sprejemnik	019752
4. barvni TV sprejemnik	034797

Dvig dobitkov je do 17. 11. 1997 na sedežu Turističnega društva Kamnik, Cankarjeva 3, Kamnik, v ponedeljek, torek in petek od 9. do 10. ure.

Turistično društvo Kamnik

Šolski center Rudolf Maister Novi trg 41/a, KAMNIK

Morda ste eden izmed tistih, ki nimajo končane osnovne šole.

Z vašo in našo pomočjo bi vam radi omogočili, da pridobite popolno osnovnošolsko izobrazbo.

Zagotavljamo vam:

- da je šolanje brezplačno,
- da vpisani slušatelji obiskujejo pouk po 16. uri ali po dogovoru,
- vpisujemo v 6., 7. in 8. razred,
- dokončanje enega razreda traja en semester,
- organiziramo preizkus znanja, če je potrebno.

Prijave zbiramo do 10. oktobra 1997, vsak dan razen petka, od 10. do 16. ure.

Vabimo vas k vpisu ali na razgovor. Opogumili vas bomo.

Anketa med Kamničani

Kaj pa dobre strani?

Kaj je novega? Slabo vreme, krivični šefi, bolečine v krizu, hrana je draga, vrtec se bo podražil, na občini ga lomijo, še bolj poslanci, sosedje nad nami so se spet skoraj stepili in to sredi noči, Lojze ima drugo, Ančka pa drugega, grozno...

Kaj pa je dobrega? No... ne vem, najbrž nič posebnega... Če gre vse lepo in prav - saj tako mora biti, to je vendar normalno.

Tudi tisto, kar se nam zgodi lepega in dobrega, moramo videti in biti za to hvaležni.

Kaj se nam je v zadnjem času zgodilo dobrega - ravno to vprašanje smo postavili nekaterim Kamničanom!

Danica Simšič, urednica revije
Otrok in družina

Zgodilo se mi je, da sem postala v.d. urednica revije Otrok in družina, kar pa revije čisto nič ne stane. Tudi kavo, ki jo popijemo, prinesem od doma. Dobro je tudi to, da sem s sodelavci v avgustu uspela pripraviti septembrsko številko, ki je vsebinsko zelo bogata. Družina pa ni bila preveč navdušena, ker smo bili prikrajšani za nekaj dni dopusta.

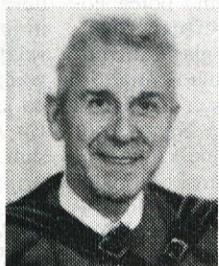
Helena Sterle, Mladinski center
Kamnik

Dobrega? Saj ne bi mogla reči, da se mi je zgodilo kaj slabega. No, sin je prišel na tisto šolo, kamor si je želel. To v današnjih časih veliko pomeni. Sicer pa je veliko drobnih stvari, ki so dobre. Tudi to, da se babici noga lepo celi.

Božo Matičič, upokojenec iz
Kamnika

Meni se je pa »fajn« zdelo, da sem letos izdal kaseto in CD s Koledniki in Joži Kalisnik. Do

konca leta imam v načrtu še dve kaseti. Obdelati moram evergreene iz prve polovice tega stoletja. Ti so namreč že skoraj pozabljeni in le redko jih še slišimo, jaz pa jih imam ogromno. Glasba je moj življenjski hobi, s katerim se ukvarjam že 65 let!

Brane Modrijan, strojni ključavničar iz Snovika v Tuhinjski dolini

Dobro je tisto, kar si naredimo sami, če na svet ne gledamo preveč črno. Meni se je zdelo lepo opazovati lunin mrk - žal ga nisem opazoval v krogu družine, ker sem bil takrat na sestanku nogometnega kluba, katerega novopečeni predsednik sem. Vendar pa sem šel lunin mrk pogledat ven.

Dobro se mi godi, če je doma vse v redu in ko prideta iz šole domov otroka - fantek iz male šole, punčka pa hodi že v tretji razred. Zadovoljen sem namreč že z majhnimi stvarmi!

Jožica Repanšek, lektorica z
Bakovnika

To je bil dopust z vnučkom, s katerim sva bila en mesec v Nerezinah. Tudi to je bilo dobro, da smo prvič, odkar ni več mlajšega sina Roka, tja postavili prikolico. Tam smo namreč včasih bili z Rokom. Tako sem bila v stiku z njim. Dobra je bila tudi novica, ki smo jo izvedeli ravno včeraj: sin je z zelo dobrimi ocenami končal prvi letnik izrednega študija.

Vlasta Bider, aranžerka z Duplice

Ravno danes, ko me sprašuješ, je moj prvi delovni dan po dveh letih bolniški odsotnosti zaradi hude bolezenske. Po tem dolgem času odsotnosti sem se kar bala ponovno vzpostaviti stik s sodelavci. Bala sem se, kako me bodo sprejeli, vendar sem zelo srečna, da so me lepo sprejeli. To je bilo zares pozitivno presenečenje. Gotovo se bo to poznalo pri mojem delu, saj si bom še bolj prizadevala za uspeh. Ljudje so še vedno ljudje! Pa ne pozabi zapisati, da gre za kolektiv Kočne!

B. P.

Teden otroka

Imam najboljše starše na svetu!
Vsak zase sta super,

pa tudi v duetu
ne najdem nobenih napak.

Sploh sta enkratna
in hkrati edina,
ki imata popolnega sina.
(Liljana Spasojević)

Zgornjo pesem sem uporabila, ker nisem večša velikih besed, ki bi jih rada namenila otrokom ob tednu otroka. Ker pa rada zavijam rokave in kaj storim zanje, bom razkrila, kaj smo na Mladinskem centru pripravili za čas od 6. do 12. oktobra.

Naše vodilo je bilo: OTROCI - OTROKOM. Zato vam bomo predstavili vrtnike, ki počno kaj zanimivega, predstavili zbiralec in njihove zbirke (prtičkov, kamnov, znamk, posterjev ipd.).

Vemo, da radi »migate«, zato bomo pripravili tudi kakšno športno aktivnost (predstavitev spretnosti na rolerjih in rolikah). Vaše ideje in ponudbe so dobrodošle, mi pa bomo do takrat za rokav pocukali nekaj odraslih, ki bi v mesecu športa (12. 9. - 12. 10.) lahko pripravili predstavitev posameznih športnih panog.

Teden otroka sovpada s tednom prometne varnosti, zato se s Policijsko postajo Kamnik dogovarjamo, da bi se na eni lokaciji lahko predstavilo čimveč enot policije (konjenica, vodniki službenih psov, prometna policija, kriminalistična in reševalna služba...). O dnevih odprtih vrat v Kamninskih garažah, o ogledu reševalnih vozil, železniške in avtobusne postaje in možnih prevoznih pa vas bomo obvestili, saj vsi zgoraj navedeni zaradi narave dela težko ugodijo posameznim željam vseh vrtcev in šol.

Pika na i pa bosta v tem tednu: koncert Kelly Family, pardon, skupine B-SECTION, ki odlično igra in poje pesmi te znane in priljubljene skupine, in družinski izlet - verjetno po Koželjevi poti.

Kje in kdaj se bo vse to dogajalo, vas bomo obvestili s plakati.

P. S.:

Še domača naloga za učitelje: po priporočilu Zveze prijateljev mladine Slovenije naj bi v septembru in oktobru potekali v razrednih skupnostih pogovori na temo ODNOSI MED VRSTNIKI kot del priprav na novembrski občinski parlament. Pomagajte otrokom organizirati in izpeljati to nalogo!

Za mladinski center
HELENA

KRAJEVNE ZNAČILNOSTI VZGOJE

Mladostnik in družbena dogajanja

Na doživljanje in vedenjske odzive mladostnika močno vplivajo družbena dogajanja. Današnje obdobje je na poseben način zaznamovalo mladino zlasti zato, ker so se v družbi dogajale velike spremembe.

Živimo v obdobju izrazitega preloma obvladavalne (totalitarne) politike in miselnosti. Porajajo se individualistična miselnost in zahteve po osebni svobodi ter kulturnem pluralizmu. Značilno protislovje je v tem, da prinaša prav to obdobje namesto vsesplošnega razcveta tudi zbeglost, obup in izgubo smisla za vrednote. Nastaja tudi konflikt med spoznavnimi procesi in željami, močno pa se odraža tudi spremenjena vloga žensk v družbi. Mladostnik hoče predvsem kvaliteto življenja in svobodo.

Smisel življenja

Vse več mladostniki ne zna osmisliti življenja. Življenje brez osmišljive, brez ciljev, vodi človeka k nenasičenemu iskanju materialnih dobrin (kot edino veljavno snižilo) in iskanju kar največjega užitka in kar najmanj bolečin. Nepriznani cilj mladostnika je »ne misliti« na poslednja vprašanja, motenje so celo osmrtnice na radiu.

Psihoanaliza, številna spoznanja v psihologiji osebnosti in odprti komunikacijski kanali so vzpodbudili proces medsebojnega spoznavanja; v duhu naklonjenosti in sorodnosti s tem, kar si mladostnik želi spoznati in na drugi strani v odklanjanju in odklanjanju težjih življenjskih vprašanj ljudi (smrt, splav, samomor, nesreča, zasvojenost pa tudi zlo, kot je revščina, slojevitost, brezposelnost...). V tem nastajajo današnji razdvojeni odnosi med ljudmi in umeščanje posameznika v družbeni prostor. Med smisel in nesmisel je najbolj razpet mladostnik.

Spremenjena vloga žensk v družbi

Zlasti velike spremembe so nastale v umeščeni ženi.

ske v družbi, posebno v tistem delu, ki omogoča gospodovanje in gospodarjenje; to pa je dostop do znanosti, državnih resorjev in ekonomije. Srednje, višje in visoke šole so se napolnile z dekleti, ki se pripravljajo na vstop v večino poklicev. Mladostnice se ne vidijo več v vlogi skrbnice za drugega (za otroke, moža, dom), bolj pričakujejo družbeno in poklicno življenjsko pot.

Kakovost življenja in ekološka miselnost

Tretja značilnost, ki jo zahtevajo mladi, je kakovost življenja; v okvirih le-tega pa kličejo po ekološki miselnosti. Radi in kritično se vključijo v različna gibanja za čisto in udobno okolje. Zahtevajo tudi zmernost, pa ne v odnosu do samega sebe, temveč do drugih in družbe.

Zase v »hedonistični vročici« zahtevajo zadovoljstvo fizioloških in psiholoških potreb takoj, kar najdejo predvsem v drobnih vidikih življenja: v lepih oblačilih, dobri hrani, potovanjih, odprtih družbenih sistemih, s katerimi žele komunicirati. To, kar bi moral biti eden od stranskih vidikov življenja (skrb za telo, prireditve, potovanja, sport), postaja njihovo središče. Mladostnik si ne želi nobene povezave med različnimi trenutki življenja, saj bi to vključevalo osmišljive ne vedno udobne resničnosti.

Mladostnik in svoboda

Mladostnik zahteva svobodo, svoboda je temelj, na katerem stoji in pade njegova prihodnost. Izkušnja svobode, kakršno živi človek moderne dobe, kar mladostnik je, je nekaj, kar je bilo doslej v zgodovini človeštva popolnoma neznano. To je pojav takšnih razsežnosti in tako zelo nov, da bi mu v civilizacijah preteklosti zamislili vzporednice. Zato tudi v vzgojnih prizadevanjih opovedujemo.

Dr. ANGELCA ŽEROVNIK

Intervju: Eva Škofič-Maurer

KLOVNESA MIKA-MAKA

Ko je Mika-Maka žalostna, sploh ni več Mika-Maka, ampak je najprej samo še Maka, potem Ma in na koncu mmm... Zvij se v kot in cvili in se joče in se trese. Ko najhuji nali mine, si začne mrmrati m-m, m-m. V grlu naredi takšen okrogel klobčič iz m-m in ga zakotali v trebušček - tam kar odmeva, potem malo poskoči, da klobčič prileti v nogo, potem leže na hrbet in naredi svečo, preval nazaj in že klobčič odkotrlja v drugo nogo. Potem vstane in naredi stojno na rokah in že je klobčič toplega glasu v desni roki, nato naredi kolo, pa je klobčič v levi roki in čisto na koncu nekaj časa mirno obstoji na glavi, kjer se tresejo ostanke klobčiča in prenehajo solze. Ko se postavi na noge, zadnji ostanke zdrknejo tja med prsi, kjer najbolj žalost najbolj stiska - m-m, m-m... Masira in trese težko, sprijeto žalost, dokler ne začne črna gnota popuščati, se rahljati, koščki žalosti sfrčijo po žilah. M-m-m se še zadnjič pobožam in m zraste v Ma, v Maka in že sem tu vaša, dobrovoljna Mika-Maka.

Tako pravi o sebi Mika-Maka. Kdo pa je to? To je klovnesa, ki prebiva v Podgorju, ko pa si sname svoj klovnovski nos, je - EVA ŠKOFIČ MAURER.

Eva je rojena 1968. leta, dve leti je hodila na pomorsko srednjo šolo v Piranu, 1984. pa je odkrmarila svojo barko v klovnovske vode - vpisala se je na Državno šolo za cirkuško in estradno umetnost v Moskvi, kasneje pa je na sankt-petersburški visoki šoli za gledališče končala študij gledališke režije. Tako je ne samo klovnesa na samostojnih nastopih, pač pa tudi režira, igra, nastopa na televiziji, radiu, kjer je imela tudi svoje oddaje, nastopa na festivalih in srečanjih, poučevala je v Dramski šoli Barice Blenkus, sodeluje pa tudi pri nastajanju glasovnika cirka za slovenski splošni leksikon.

S klovni navadno nimamo veliko opravka, še manj pa s klovnesami. Zato se moramo zares moramo pogovoriti z Miko-Mako, ki je naša sosedka v Podgorju.

Kaj delajo klovnesi?

Rade žgečkamo, cukamo za ta sladke, jaz pa koga včasih prestrašim, ampak čisto malo. Pustim se božati.

Iz česa nastanejo klovnesi?

V vsakem človeku je majhen človeček, majhen klov, cirkusant, ki nas vedno znova potiska v to, da počnemo neumnosti in da smo norčavi. Nekateri dopustimo, da ta klovn zraste. Ti pa postanemo klovni in klovnesi. Nekateri pa se majhnih klovnov v sebi prestrašijo in jih skušajo utišati. To je nevarno. Pazijo naj, da ta klovneček ne bo izbruhnil kot vulkan in potem bodo počeli same norčije. Kdaj pa kdaj je treba pustiti, da nas vodi ta klovneček.

Koga imajo klovni najraje?

Klovni ne izbirajo, koga imajo najraje. Če se komu zgodi, da koga nima rad, pa bi ga rad imel rad, naj si natakne rdeč nos, pa bo vse v redu. Tudi klovni se na koga kdaj razjezijo, ampak samo za hec.

To je Mika-Maka

V nastajajočem Slovenskem splošnem leksikonu bo tudi gesto KLOVN, ki ga sestavlja Eva Škofič-Maurer. Svoje gesto že pripravlja:

KLOVN

ang. clown, lat. colonus - grobjan
Vloga cirkuškega artista, ki nastopa s komičnimi, satiričnimi točkami na bufonadni, ekscentrični, groteskni parodični način. Klovni ima običajno določen lik (masko) - zgrajen iz najbolj karakternih zunanjih in drugih lastnosti artista... V času cirkuških začetkov, ko so bile točke večinoma s konji, so igrali majhne parodične scene. Kot samostojna cirkuška vrsta se pojavi na zač. 19. st.... Osnovne vrste klovne: klovni-mimi (izražanje z mimiko in hkrati s triki), klovni akrobati (s skoki, kaskaderji, ekscentriki, klovni gimnasti), govorne vrste (izražanje z besedo - klovni satiriki, kupletisti, repizni ipd.), glasbeni klovni (v točkah uporabljajo različne, v glavnem neverjetne instrumente, ponavadi nastopajo v neverjetnih položajih), klovni pri preprogi (sodobni, izpolnjuje pavze).

ISCG - IZOBRAŽEVALNO SVETOVALNI CENTER
IN GRAFIČNE DEJAVNOSTI
Domžale, Kolodvorska 6

RAZPISUJE

* SREDNJE IN STROKOVNE ŠOLE - VERIFICIRANI PROGRAMI:

- poslovodska šola (V. st.)
- trgovska šola (IV. st.)
- Jesenski semester 1997/98
- usposabljanje računovodij (V/1), 400-urni program
- ekonomsko komercialna šola
- gostinska šola (kuhar, natakar)
- agroživilska šola (pek, slaščičar, mesar)

* PROGRAMI ZA DOPOLNILNO IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE

TUJI JEZIKI:

- nemščina in angleščina

RAČUNALNIŠKI TEČAJI:

- Windows 95, Word for Windows, Excel...

* USPOSABLJANJE ZA DELO

- EX SEMINAR - protieksplodzijska zaščita električnih naprav (osnovni in obnovitveni tečaj)
- seminar: računovodstvo malih podjetij
- seminar za vodenje poslovnih knjig s.p.
- varstvo pri delu in požarno varstvo
- seminar: higienski minimum (osnovni in obnovitveni)
- tečaj strojeplisja
- tečaj skladiščnega poslovanja
- tečaj za voznike vilicarjev
- tečaj za traktoriste - varno delo s traktorjem in traktorskimi priključki

* TEČAJ CESTNO PROMETNIH PREDPISOV

* PROGRAMI ZA PROSTI ČAS

- tečaj šivanja in krojenja
- kuharski tečaj

Prijave sprejemamo do konca septembra, na izobraževalno svetovalnem centru (prej Delavska univerza) vsak dan od 7. do 15. ure, ob ponedeljkih in sredo od 7. do 16. ure ali na tel. številki (061) 711-082 in (061) 712-278.

Za kulturo jezika

Tudi prazen prostor v besedilu je znak

Biti pismen pomeni znati pisati prave črke, velike in male začetnice ter ločila. To so osnove pismenosti. Seveda pa je vse to veliko premalo za to, da bi pripravili za tisk ali razmnožitev čisto navadno vabilo, zapisnik, pogodbo ali kaj podobnega. Potrebno je znati še slovnico jezika, v katerem pišemo, poznati pomene besede itd. Razen vsega tega pa mora vsak pisec pravilno postavljati **razmike** med črkovnimi in nečrkovnimi znaki besedila. K nečrkovnim znakom npr. štejejo ločila, znake za stopinje, odstotke. Tudi pravilni razmiki kažejo na pismenost ali polpismenost pišočega. Ne poznavanje postavljanja razmikov se pokaže zlasti pri pisanju s pisalnim strojem ali z računalnikom, pri pisanju z roko ni tako opazno.

Pogosto mi pridejo v roke besedila, kjer so napačni razmiki vidni že na prvi pogled. Prav gotovo se nanje jezite tudi vi, zato je prav, da opozorimo na to napako.

Kot primer bom navedla del iz izmišljenega zapisnika. Z močnejšim tiskom so označena mesta z napačnimi razmi-

ki: ti manjkajo ali pa so na nepravem mestu, vzporedno pa je navedeno besedilo s pravilnimi razmiki:

Zapisnik

15. seje Društva za varstvo okolja, ki je bila v sredo, dne 24. 5. 1997, ob 18. uri v prostorih gasilskega doma (Kankarjeva 5)

Prisotni: - predsednik,

- tajnica,

- člani: Jože Kolman, Peter Eržen, Mira Sušnik.

Dnevni red:

1. Pregled zapisnika in sklepov prejšnje seje
2. Soglasje k imenovanju komisije za popis inventarja

3. Razno

Seja je trajala od 18.-20. ure. Predsednik
Jože Petrič, I. r.

Razlike med besedilom so očitne. S prostorom je treba znati gospodariti. Prazen prostor ima v besedilih točno določen pomen - podobno kot vsa nečrkovna znamenja. Kdor tega ne ve, ne zna pisati. Prazen prostor loči:

1. naslove in podnaslove od besedila, poglavja in odstavke med seboj, pomembnejše dele be-

sedila, npr.: red, naštevanje točk, formule ipd. ...

2. dve besedi: lep dan, tako imenovani, ne bi; nepravilno je lep dan, takoimenovani, nebi; vendar je nepravilno tudi kamniško bistrsko (prav: kamniškobistriški), vnaprej (prav: vnaprej);

3. črke pri okrajšavah iz dveh ali več besed: tako imenovani se okrajša: t. i., delniška družba: d. d. (najpogostejše pa so v javnih besedilih vse tovrstne okrajšave pisane nepravilno, tj. brez razmika: t. i., d. d.); nasprotno pa se črke pri okrajšavah iz ene besede pišejo brez razmika: lastnoročno se okrajša: l. r. (brez razmika, ker je okrajšava iz ene besede);

4. vrstne številke, ki označujejo datum in so pisane s števkami: 18. 9. 1997 (nepravilno je: 18. 9. 1997, čeprav je tako pogosto zapisano);

5. številko in simbol za mersko enoto, denarno enoto ali znak za odstotke: 2m, 56l, 1235 SIT, 18% (nepravilno je: 2 m, 43l, 35SIT, 18%);

6. številko in črkovno oznako, npr.: št. 5 a, 125 b, (ne pa: št. 5 a, 125 b) in podobni primeri.

Precej zahtevna je pravilna raba razmika pri ločilih, kar bomo opisali v naslednjih prispevkih.

MARJETA HUMAR

Matična knjižnica Kamnik

Za knjižne molje

Velma Wallis: Ženici - aljaška legenda o izdajstvu, pogumu in preživetju

»V vsakem posamezniku na tem širnem in zapletenem svetu se skriva osupljiva zmogljivost veličine. Vendar se redko zgodi, da bi se ti skriti darovi razkrili, če tako ne nanese usoda.« (V. Wallis)

Poletni dnevi bodo kmalu izginili za obzorjem vsakdana, v naših srcih pa bodo ostale fotografije, ki smo jih »poslikali« na morju, v hribih, tujini, naravi. Ostali bodo v valovanju morja in se nadaljevali v pisnem listju in zrelih plodovih jeseni. Prišla bo jesen in nas s svojim razkošjem barv zvabila v tišino narave. Vsaki letni čas nosi v sebi nekaj lepega, nekaj enkratnega... Saj res, kmalu bi pozabila, da tu vendar kramljamo o knjigah, v katerih pa se ravno tako prepletajo barve, vonji, občutenja, lepota...

Morda je poletje pravi letni čas za tiste, ki se spocijejo tudi ob branju dobre knjige...

Sama sem odkrila tako knjigo, ob kateri se lahko prepustiš užitku branja - knjiga nosi naslov Ženici, napisala jo je Velma Wallis, Indijanka iz Aljaske. Za razumevanje zgodbe morda ne bo odveč nekaj podatkov o pisateljičinem življenju. Velmi je umrl oče, ko je imela trinajst let. Razmere na Aljaski so zelo trde za preživetje, zato je morala Velma pustiti šolo in pomagati mami pri preživljanju številne družine. Ko so se mlajši bratje osamosvojili, je Velma naredila izpite za srednjo šolo, nato pa se sama prebijala skozi dolge zime snega in ledu na Aljaski in uspelo ji je preživeti. Na izposojenem računalniku je pisala zgodbo Ženici, ki ji jo je po-

vedala mama in je prihajala iz roda v rod. Velma je zgodbi seveda dodala ščepec umetniškosti, zgodba in predvsem sporočilo pa je ostalo isto.

Verjetno ni treba posebej poudarjati, da je narava na Aljaski še posebej neizprosna. Indijanci se preživljajo predvsem z ribami in nekaterimi drugimi živalmi, kot so losi, vervece in zajci. Če ni živali, ni hrane in ljudje so obsojeni na lakoto. Zato so Indijanci tu nomadi - selijo se tja, kjer je hrana. Tudi v naši zgodbi je začela pestiti ljudi lakota. Ljudje so postali obsojeni na stradanje in morda, če ne bo hrane, tudi na neizogibni konec. Zdaj je postalo pomembno samo eno - go lo preživetje. Vemo, kaj vse bi ljudje naredili, če njihovo življenje visi na tanki nitki in tako je bilo tudi v rodu, ki ga opisuje legenda. V rodu sta bili tudi dve stari ženici, ki sta se sprijaznili s tem, da je njuno življenje odvisno od drugih. Mislili sta, da nista več za nobeno rabo. Poglavar plemena je bil zelo trd mož in odločil je, da bodo naprej potovali brez obeh starih, kar je pomenilo, da sta stari prepuščeni stradanju in lakoti. Stari Čidzigjak in Sa nista mogli verjeti svojim ušesom - njun lastni rod ju bo pustil stradati in umreti. Najbolj žalostno pa je bilo to, da je imela starka Čidzigjak hčerko, ki ni pokazala do svoje matere nobenih čustev naklonjenosti in nestrinjanja s poglavarjem. Edino starkin vnuk je po tiho trpel in jima naskrivaj pustil sekuro, da bi imeli vsaj majhno možnost preživetja v

neizprosni naravi. Starki sta tako ostali sami, prepričani sta bili v lastno nemoč in preživetje zanju je bilo nemogoče. A starki sta bili bolj močni, kot sta pričakovali sami in ta moč se je še podvojila, saj sta bili dve. Takole pravi ena stari: »Menijo, da sva perstari in premalo koristni. Pozabili so, da sva si tudi midve zaslužili pravico do življenja! Zato pravim: Če sva že pred smrtjo, prijateljica moja, preden umreva, poskusiva, ne vdajva se sede! PREDEN UMREVA, POSKUSI-VA!« Starki sta se tako podali v neizprosni boj z naravo, videli sta, kako sta se prej zanašali na mlajše v rodu, pa sta bili tudi sami sposobni skrbeti zase. Starki sta živeli v tesnem medsebojnem sodelovanju, sprijateljili sta se in spoznali, kako velika je moč sodelovanja in prijateljstva.

To pa je nekako tudi glavna misel knjige - potrebno je poskusiti, ne pa že vnaprej trditi, da je nemogoče. In presenečeni bi bili, koliko stvari bi bilo izpolnjenih, koliko misli, ki jih nikoli ne izrečemo, bi se uresničilo v dejanjih, le potruditi bi se morali. Zato - PREDEN UMREMO POSKUSIMO!

Knjiga Ženici (Two old women) je postala svetovna uspešnica. Pisateljica pa je potrebovala veliko potrpežljivosti in časa, da so knjigo izdali. Takrat je bila samo neznana Indijanka in njene knjige niso hoteli izdati. Za knjigo so se zavzeli študentje in knjiga je s pomočjo njihovih predplačil tudi izšla. V Sloveniji je knjigo izdala založba ValeNovak.

SABINA ACCETTO

Z Liro po deželi tulipanov (II)

Naslednje jutro smo zavzeli še drugi del Nemčije do Kölna, tega starodavnega mesta, nastalega že v rimskih časih. Mogočni Ren, ki nas je spremljal dobršen del poti skozi mesto, se je zdel kot avtocesta, saj po njem neprestano plove ogromno število predvsem tovornih ladij, ki prevajajo razsut tavor. Če omenim še mogočno železniško križišče, številne avtoceste, ki z vseh strani prihajajo v mesto, in letališče, lahko mesto oznamimo za središče nemške Vestfalije.

Med vožnjo proti končnemu cilju - kölnski stolnici - smo občudovali številne stare zgradbe, univerze, visoke šole, poslaništva in konzulate in se čudili čudoviti obnovi, ki so jo Nemci izvršili po drugi vojni, v kateri je bil dobršen del mesta zaradi bombnih napadov povsem porušen. Skoraj povsem pa se je uničenju izognila stolnica, eno od svetovnih čudes. Gotovo je najpomembnejša arhitektura nemške visoke gotike, s svojimi številnimi, tudi do 160 metrov visokimi zvoniki pa izzbavlja vzklake občudovanja tudi iz ust največjih skeptikov. Graditi so jo pričeli leta 1248, dokončana pa je bila po več kot 600 letih gradnje, obnavljajo in prenavljajo pa jo tako ves čas. Seveda smo Li-

raši izrabili priložnost in poskusili v stolnici tudi zapeti. Pa ni bilo najbolj uspešno, saj so se naši glasovi brez ozvočenja kar porazgubili v nebeških višinah in širinah cerkve.

Četrtek dan je počasi bledele, naš avtobus pa se je vse bolj približeval nemško-nizozemski meji. Prehoda meje nismo niti opazili, saj v državah Evropske unije klasičnih mejnih postojank s strogimi policisti in naveličanimi cariniki ne poznajo več. Da smo na Nizozemskem, nam je dala vedeti šele spremenjena arhitektura, saj so klasične gradnje zamenjale nizke enodružinske hiše z ogromnimi okni in prekrasnimi vrtovi. Na nobeni hiši nismo opazili rulet, zavese pa po domovih igrajo zgolj dekorativno vlogo, tako da bi slovenska radovednost lahko tu prišla do polne veljave. Zijanje v sosedove spalnice, kuhinje in dnevne sobe pa Nizozemcem očitno nič ne pomeni, saj so naši pogledi med večernimi sprehodi pogosto švigali po osvetljenih dnevniških prostorih, gostitelji pa kot da jih niso opazili.

Sprejem na Kennedyjevem trgu je bil prisrčen, saj se večina starejših pevcev pozna že iz prejšnjih druženj ulfskega zbora Mannen-koor in Lire. Po krajšem spo-

znavnem večeru ob lažjem grizku smo se z gostitelji odpravili na njihove domove in sicer je vsaka družina prevzela po dva člana naše delegacije. Kako bo prihodnje leto, ko nam bodo vrnil obisk in bo v naše mesto pripotovalo vsaj 100 pevcev in približno 50 soprog, pa raje ne razmišljamo. Hvala bogu, da kamniški hoteli in penzioni ter moteli v pomladanskih dneh niso stoodstotno zasedeni.

Goendringen in Ulft sta sosednji mesti s približno 20.000 prebivalci. Že med vožnjo v moj trenutni novi dom me je presenetila urejenost cest, ki so v naseljih tlakovane, pa ne tako malomarno kot Šutna, semaforje pa so zamenjali otočki, okoli katerih je krožno speljan promet. Za dodatno zmanjševanje hitrosti so na kritičnih delih dvignili tudi cestišče. Z dvema besedama - lično in uspešno, kar pove tudi podatek, da je na njihovih cestah bistveno manj smrtnih žrtev kot na naših, vozil v prometu pa je vsaj še enkrat toliko. Očitno bo za našo uspešno vključitev v Evropo potrebno še vse kaj drugega kot zgolj sprememba 68. člena Ustave.

MATIC ROMŠAK

Nadaljevanje prihodnjic

Kamničani pred občinsko zgradbo v Goendringenu

MATIČNA KNJIŽNICA KAMNIK

PRIREĐITVE:

- sredo, 1. oktober, ob 13.30: začetek umetniško-ročne dejavnosti v VILI ČIR A-ČARA. Vodi Rosana Kleindienst Premk. Prijave na PO.

- ponedeljek, 6. oktober, ob 17. uri: Otvoritev slikarske razstave Matevža Sterleta. NASTOPIJA BO KLOVNESA Eva Škofič-Maurer!

- ponedeljek, 6. oktober, ob 18. uri: NOVO - Začetek pravljčnih ur v ŠMARCI, vsak prvi ponedeljek v mesecu. Vodi Jana Verlinšek.

- torek, 7. oktober, ob 18. uri: Začetek pravljčnih ur v MKK. Vodi Jana Verlinšek.

- torek, 7. oktober, ob 19. uri: Založba SKALER AS predstavlja izid kasete dr. Metke Klevišar GOVORITI O SMRTI POMENI GOVORITI O ŽIVLJENJU. Pogovor z dr. Klevišarjevo vodi Andro Skalaras.

- četrtek, 16. oktober, ob 19. uri: KAMNIŠKI VEČERI. Na prvem KAMNIŠKEM VEČERU bo gostja kamniška pesnica METKA TUŠAR s svojim pesniškim prvencom NAMESTO PRAVLJICE.

- vsako sredo od 19. do 20. ure: VAJE MEDITACIJE IN SPROŠČANJA. Vodi Vera Prelovšek.

Program dodatnih dejavnosti v VVZ Anton Medved Kamnik

Tudi v šol. letu 1997/98 bomo v VVZ Anton Medved organizirali dodatne dejavnosti za predšolske otroke v občini Kamnik. Prijavnice dobite v vseh enotah Antona Medveda in jih oddajte čimprej na Upravo VVZ, Novi trg 26b. Prijave sprejemamo tudi v vseh ostalih enotah.

KRAJ - ENOTA - tel. št.	VSEBINA DEJAVNOSTI VZGOJITELJICA	ČAS	STAROST OTROK
ROŽLE, 831-327, 817-621 Novi trg 26b	TELOVADBA	Milena Urankar, Eda Čadež	četrtek 17.-18.30
	CICIBANOVE URICE	Jozica Klemen	četrtek 17.-18.30
	CICIBANOVE URICE	Janja Lederer	petek 15.30-18.
	IGRALNE URICE	Martina Dajčar	torek 16.-17.
PESTRNA, 815-800 Groharjeva 1	ZAPOJMO SKUPAJ - glasbena delavnica	Breda Podlipnik, Milena Lampret	sreda 15.-16.
	CICIBAN TELOVADI	Majda Kranjec	torek 16.-17.
	USTVARJAJMO SKUPAJ	Jelka Letnar	četrtek 15.-16.
	CICIBAN TELOVADI	Ema Hacin, Mojca Zakrajšek	torek 17.-18.
MEHURČKI, 841-320 Glavarjeva 35	CICIBANOVE URICE	Slavka Zlebir	petek 15.30-18.30
	LIKOVNA DELAVNICA	Olga Prešeren	2x mesečno ob četrkih 16.-18.
	CICIBAN TELOVADI	Helena Friskovec, Milena Lampret	sreda 16.30-17.30
	CICIBANOVE URICE	Franciška Grilj	petek 15.30-17.
OŠ Šmartno, 847-001, Šmartno	CICIBANOVE URICE	Simona Matjan	petek 15.30-17.
	CICIBANOVE URICE	Ljuba Lajmiš	sreda 16.-17.30
	CICIBANOVE URICE	Ljuba Lajmiš	petek 15.-16.30
	CICIBANOVE URICE	Ljuba Lajmiš	4-5 let

Moj pogled

Šola in pismenost

mag. Ester Možina, Andragoški center Slovenije

Pismenost ljudi samoumevno povežemo s šolanjem: »Sej s' pismen' če s' hodu u šolo,« imamo navado reči, mislimo pa vsaj na osnovno šolo. A s' pismen' al' kva, pa je huda žaljivka za vsakogar, ne glede na to, kako dolgo se mu je zdelo potrebno hoditi v šolo. In tako je še iz časov Marije Terezije, ki je vpeljala »obvezno« osnovno šolstvo pri nas.

Tudi uradno je meja pismenosti v Sloveniji določena s šolsko obveznostjo in to je osemletna osnovna šola, v številnih evropskih državah je ta meja 12 let. Do nedavnega si izobraževalci mladine in odraslih tudi nismo belili glave s tem, ali je tako določena meja pismenosti, recimo ji formalna pismenost, ustrežna ali ne. Še posebej zato ne, ker se Slovenija po podatkih iz zadnjega popisa prebivalstva uvršča med razvite države po stopnji pismenosti prebivalstva: leta 1991 je bilo v naši državi 7234 oseb (0,46 odstotkov), starih 15 let in več, nepismenih. Statistični urad Slovenije šteje, da je pismen vsakdo, ki ima vsaj 3 razrede

osnovne šole. Gre za »alfabetško nepismenost«, nepismena oseba pa ne pozna črk in ne zna napisati niti svojega imena.

Dva problema se odpirata ob teh podatkih: kriterij, ki ga je postavil Statistični urad za »pismenost«, je seveda prenizek. V vlogah, ki jih imamo odrasli kot delavci, starši, državljani, moramo vedeti mnogo več od tega; če želimo pomagati svojim otrokom, pisati domače naloge, najeti kredit, kupiti avtomobil, spremljati novice v službi ipd. moramo znati kar nekaj tematike in slovensčine, biti moramo »funkcionalno pismeni« in znanje, ki smo ga dobili v šoli ali drugje, uporabljati v vsakodnevnih situacijah. Še več, če želimo biti v službi uspešni ali vsaj ohraniti delo, biti vzorni starši ter obveščeni potrošniki in državljani, se moramo nenehno učiti. Za potrebe današnjega časa je pismenost opredeljena mnogo širše, namreč kot tisto temeljno znanje branja, pisanja in računanja, ki nam omogoča iskanje, razumevanje in uporabo pisnih informacij.

Na drugi strani pa tudi leta šolanja niso zanesljiv pokazatelj znanja. Novejše raziskave pismenosti v državah Evropske unije potrjujejo, da z leti in načinom življenja v šoli pridobljeno znanje usahne. V nekaj mesecih po končani šoli pozabimo okoli 60 odstotkov v šoli pridobljenih znanj, če jih ne uporabljamo; procesi pozabljanja in brisanja šolskih znanj pa so hitrejši pri odraslih, ki so se izobraževali le 10 let in manj. Probleme z neustrežno funkcionalno pismenostjo pa navajajo tudi odrasli sami. Vsak tretji anketirani v obsežni raziskavi o kakovosti življenja Slovencev je »priznal«, da mu povzročata največ težav pisanje in računanje, medtem ko ima težave z branjem vsak peti anketirani (11,2% anketirancev v celotnem vzorcu povzroča težave pisanje najbolj preprostim in kratkim besedilom, 15% izpolnjevanje obrazcev, 23% pisanje prošnje in 23,4% pisanje daljših besedil). Funkcionalna nepismenost pa se najbolj kaže pri osebah, ki so končale osnovno, pa tudi 2- in 3-letno strokovno šolo. Seveda to niso najbolj zanesljivi podatki, ker se opirajo na mnenja ljudi.

Dovolj prepričljivi pa so podatki o izobrazbeni strukturi Slovencev. Slovenija ima namreč zelo visok delež (46,5 odstotka) manj šolanega prebivalstva in prebivalec Slovenije je v povprečju hodil v šolo vsaj kako leto manj kot prebivalec drugih evropskih držav. Prav na področju izobrazbenosti prebivalstva se kaže razvojni zaostanek Slovenije v primerjavi z razvitejšimi državami Evrope.

Nizko izobrazbeno raven je mogoče nadomestiti z usposabljanjem in izpopolnjevanjem, vendar so raziskave pokazale, da se odrasli z manj leti šolanja ne vključujejo več v izobraževanje. V Veliki Britaniji na primer, se kar 80% delovne sile, ki zapusti šolo ob prvi priložnosti, ne vključuje več v izobraževanje. Podatki o udeležbi v izobraževanju pri nas potrjujejo, da se vključujejo predvsem odrasli s končno srednjo šolo in več.

Manj izobraženi odrasli se bodo težko odzivali na razvojne, zaposlitvene in izobrazbene trende, kot so: velik upad zaposlovanja v panogah, ki zahtevajo nekvalificirano in cenejšo delovno silo ter znaten porast zaposlovanja v panogah, ki so tehnološko razvite in zahtevajo kvalificirano delovno silo; intenzivnejše vlaganje v razvoj človeškega kapitala in zlasti odraslih prebivalcev po podatkih OECD je bilo na evropskem trgu že v začetku 90-ih let več kot 80% delovne sile leta 2000; zviševanje stopnje formalne izobrazbenosti delovne sile, nenehno nadaljnje poklicno izobraževanje in usposabljanje delovne sile za vpeljavno novih teh-

nologij, za samoiniciativnost, odgovornost in ustvarjalnost.

Vzroke za funkcionalno nepismenost lahko iščemo v šoli in izobraževalnem sistemu, socialnem in kulturnem okolju in še kje.

Na podlagi opravljenih anket in testiranj odraslih ljudi, ki so že končali šolanje, lahko rečemo, da naša šola (različnih stopenj in usmeritev) ne pripravi učenca dovolj na različne rabe pismenosti, ki so potrebne za uspešno življenje v družbi. Eden od zamujenih trenutkov nastopi lahko že v procesu začetnega opismenjevanja, če le-to ni zasnovano v skladu z domačo kulturo, če je vsebina prvih beril otroku tuja in učitelj ne upošteva iz kakšnega okolja učenci izhajajo. Pregled šolskih učbenikov za osnovno šolo je na primer tudi pokazal, da je namenjeno rabi jezika malo prostora in da je to eden od razlogov, da učenci po končani osnovni šoli ne znajo sami pisati različnih vrst besedil.

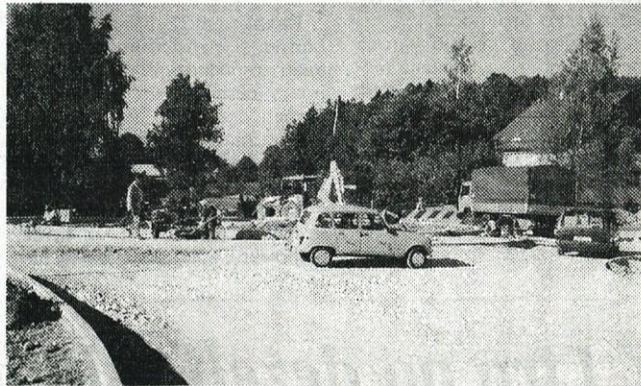
Izsledki raziskav in študij o kakovosti življenja v Sloveniji opozarjajo, da so življenjske delovne razmere takšne, da ne spodbujajo preprečevanja in odpravljanja funkcionalne nepismenosti; zelo veliko vlogo pri tem ima denimo dostopnost storitev na področju kulture (knjižice ipd.) in rekreacije. Pomembne so tudi bralne navade. Raziskave slovenskega javnega mnenja kažejo, da se v Sloveniji sicer zmanjšuje odstotek prebivalcev, ki ne prebere nobene knjige in se povečuje delež prebivalcev, ki vsaj enkrat na leto obiščejo knjižnico. Vendar se zmanjšuje delež tistih, ki preberejo le nekaj knjig, povečuje pa se delež tistih, ki že tako ali tako veliko berejo.

V Sloveniji je tudi izjemno malo izobraževalnih programov, primernih za manj izobražene odrasle, pa še to so koncentrirani v večjih regionalnih središčih. »Centralizirano« pa je tudi financiranje izobraževanja odraslih. Občine same zelo malo vlagajo v izobraževanje odraslih, pa še to je namenjeno praviloma le osnovni šoli za odrasle. Nova zakonodaja na področju vzgoje in izobraževanja pa omogoča občanom, da bi izobraževanje odraslih obravnavale kot pomemben razvojni dejavnik na svojem območju in v ta namen sprejemale letne načrte za razvoj in pospeševanje izobraževanja odraslih. Ni skrivnost, da tega naša občina še nima, pa tudi nobena druga ne. Ministrstvo za šolstvo in šport z različnimi ukrepi poskuša spodbuditi aktivnosti občin na tem področju. Tako je npr. letos odobrilo dodatna sredstva za sofinanciranje izobraževanja! Samo upamo lahko, da bo denar tudi namensko uporabljen.

SKOZI
OBČANNO
OKO

Mladi grajski klicar

Takole je sredi avgusta z razvalin Starega gradu na rog v dolino zatrobil osemletni Lenart. Naredil ga je Kosov Milan iz Maistrove. Sedaj se bo lotil izdelave 3-metrskega švicarskega roga, iz lipe, ki se je porabila Pod skalco. (fs)

Kmalu krožišče v Podgorju

Krožišče Korenove ceste s cesto Kamnik-Križ bo konec septembra dobilo novo podobo. Delavci Cestnega podjetja Ljubljana končujejo dela na prvem krožišču v naši občini. Iz Kamnika proti Mostam ne bo mogoče več drveti z 80 km na uro... (fs)

POPRAVEK

V prejšnji številki Kamniškega občana je v članku Zelenih Kamnika z naslovom Kamnik v naročju Velike planine, Velika planina v naročju občine v delu Kam so šla že odobrena sredstva? prišlo do napake pri postavljanju besedila v tiskarni. Namesto 15 MIO se je zapisalo 150 MIO. Odstavek se zato pravilno glasi: »30 MIO SIT bo morala plačati občina kot lastnik: kredit v višini 15 MIO SIT, ki je bil najet oktobra 1995 pri SKB in ga bo treba vrniti do leta 2000 - z obrestmi seveda.«

Zelenim Kamnika in bralcem se za napako iskreno opravičujemo. Uredništvo

V našem oddajo dva prostora primerna za skladišče ali mirmo obrt. Velikost prostorov je 7,5 x 12 m in 7,5 x 5 m. Manjši prostor ima urejene sanitarije. Pisne ponudbe pošljite na naslov KS Godič, 1242 Stahovica do 15. 10. 1997.

Pisma - Mnenja - Odmevi - Pisma - Mnenja - Odmevi - Pisma - Mnenja - Odmevi - Pisma - Mnenja

Prebujanje Velike planine

V zadnji, 16. številki Kamniškega občana je avtorica Ivana Skamen v članku z naslovom »Kamnik v naročju Velike planine, Velika planina v naročju občine« narosila veliko neresnic, ugibanj in domnev o obratovanju in poslovanju gospodarske družbe Velika planina - Zaklad narave d. o. o.

Avtorica se kritizersko oglaš v Kamniškem občanu redno in se loteva vseh in vsemogočih tem, predvsem s poliranjem gnojnice vsevpriple: od prejšnje družbene ureditve, sedanje družbene ureditve, po občinskem svetu, svetnikih, predsedniku sveta, občinski upravi, pokojninski problematiki, o verskih zadevah, večine kamniških podjetij, lastništvu podjetij, političnih strank, prometni ureditvi, ekološki problematiki, o kmetijstvu, o praznikih, varovanju kulturne dediščine, obratovanju lokalov...

V omenjenem tekstu se sklicuje na strokovnjake, ki želijo ostati anonimni zaradi vsesplošnega kritiziranja v Kamniku. Samo prebranje Kamniškega občana potrjuje te trditve, jasno pa pokaže tudi tistega, ki se čuti in ima poklicnega za takšno nevhvalevno početje.

Delavci na Veliki planini uredništvo Kamniškega občana predlagamo, da gospodarske razpore na papirjem, ki preneha vsemogoče, časopis s takšnim pisanjem pa ne pridobiva ugleda temveč prej nasprotno!

Žičničarji smo v letošnji pomladi in poletju varno prevozili izredno veliko število potnikov. Samo v letošnjem avgustu je bil postavljen rekord v celotnem obstoju žičniško-gondolskega sistema na Veliki planini s 14.076 prepeljanimi potniki. Žičniški sistem je tehnično brezhiben, nad varnostjo dosledno bdi republiški inšpektor g. Zlatko Bahovec, ki je v letošnjem letu vsaj enkrat mesečno opravil razne kontrolne preglede. V skladu z zakonom se opravljajo vsakodnevni, tedenski, mesečni, kvartalni, polletni in letni pregledi posameznih elementov v sklopu nihalke in ostalih žičniških naprav. Dnevne in tedenske preglede opravljamo zaposleni z ustreznimi kvalifikacijami, mesečne in ostale pa opravijo za to usposobljeni zunanji delavci ZRMK, Litostroj, Metalna, Klenovšek, Kosmač, Završnik... Resda so žičniške naprave na Veliki planini starejše izdelave, vendar varnostno in tehnično nikakor ne

zaostajajo za podobnimi napravami, izdelanimi danes, razen po zunanem videzu. Zahtevajo pa dokajšna sredstva za obratovanje. Delavci v družbi se zavedamo, da je samo zadovoljen gost dober gost in ta je najboljša reklama za Veliko planino.

Družba je v 100% lasti kamniške občine, vsi nejeverni Tomaži bodo iz števil uspešnih razbrati letošnje poslovanje in poslovanje z oceno zelo uspešno. Odgovorni in lastnik družbe se morajo zavedati, da je potrebno pokriti izgubo iz preteklih let, ko so v podjetju prevladovali rdeče številke in zagotoviti sistemske viře financiranja. Nihalka in tudi sedežnica sta predvsem v funkciji infrastrukturnega objekta. Ceste, mostovi, železniški tiri - nikjer v svetu ne delujejo, obstajajo brez sistemskih virov, ki jih tudi v ta namen pobira država. Občina Kamnik in država Slovenija je sedaj pobirata razno razne davke, nedvomno bi bilo smiselno ustrezno obdavčiti tudi počitniške objekte na planini, verjetno kar v celi občini Kamnik. Kot je res, da je sedanja lokalna oblast uspešna pri odpiranju novih asfaltnih cest (po katerih dnevno ne pelje več kot 10 avtomobilov, na leto ne več kot 3 000), ta ista oblast preliše številko 60.000 prepeljanih potnikov z nihalko v enem letu.

Podpisani delavci v družbi podpiramo način vodenja podjetja sedanjega direktorja, ki je nedvomno dokazal, da so tudi visoki politiki lahko uspešni menedžerji. Zaposleni bomo v interesu ohranitve dejavnosti žičniškega sistema kot infrastrukture na Veliki planini branili biser alpskega prostora, ki je morda samo trenutno v katastrskih mejah kamniške občine. Zato naj vsi tisti, ki planino poznajo samo po imenu in jo slučajno gledajo z mestnih ulic Kamnika, ne bodo grobarji naših delovnih mest, ki so garant ohranjanja Velike planine v njenih naravnih danostih. Z ustavitvijo gondolske žičniškega sistema bi nedvomno prišlo do dodatnih degradacij, predvsem z občutnim povečanjem osebnega prometa na planini.

Vsakega obiskovalca smo veseli, nejevernežem bomo rade volje pokazali, da so trditve v članku Ivane Skamen neresnične in zlonamerne. Prosimo, omenjeno avtorico in vse tiste, ki ne morejo mimo polnjenja časopisnih stolpcev (drugim ne delajmo tistega, kar ne želimo, da se zgodi nam), naj tega ne počno na račun Velike planine.

Zato ste vsi vseh pogledov in razmišljanj vabljani na svež,

rezek planinski zrak, ki prežene mnoge negativne vibracije iz ljudi in pripomore k večji strpnosti do sočloveka.

delavci, zaposleni v podjetju
podpis si v uredništvu

Opombe k vodniku Mali grad g. Milana Sagadina

V Kamniškem Občanu, št. 12., 26. junija, je objavljen članek ga. Brede Podbrežnik o tem vodniku. To je neka recenzija, ki me je izzvala, da napišem nekaj opomb na ta vodnik. Rad bi z drugega zornega kota dal pripombe na to, kar je arheološkega, zgodovinskega napisal znani arheolog Sagadin, ki raziskuje kamniški kraj, posebno pa arheološke najdbe na Malem gradu.

Kot Kamničana me moti, da si je za Stari grad izposodil ime »Bregantova gor« in to v tekstu kar dvakrat omenja. Če bi g. Sagadin dal prebrati ta vodnik kakšnemu strokovnjaku iz Kamnika ali pa osebi, ki dobro pozna mesto, bi mu popravil ta lapsus. To ni »Bregantova gor«, ampak »Bergantova gor«, kar je malo znano ime za Stari grad.

Oglašam se kot zgodovinski laik in obenem entuziast za zgodovino Kamnika. Stari Kamničani dobro poznamo ime »Bregantova gor« ali hrib. To ime je Oberstein dobil po znanem kamniškem županu Luki Bergantu v XIX. st., ki je od barona Apfaltema začasno najel ta hrib. Žal je nenadoma umrl in Bergantovo goro je spet dobila nazaj kriška graščina. Ni mi pa všeč, da je Sagadin izpustil srednjeveško ime za Mali grad - Klein Veste oziroma Kleinfest. To ime so Avstrijci uporabljali vse do 1918. leta. Zgodovinarji so pred poslovenjenjem Mali grad imenovali Kleinfest. Šele 1848. leta, ko je slovenski nacionalizem začel prevladovati, so poslovenili nemško ime v slovensko, vendar napačno! Ime Mali grad je danes tako zakoreninjeno, da se ga ne da več spremeniti. Ob tem pa me razmišljanja vodijo v arheologijo in v to, da so fevdalci, ki so v približno X. stoletju prišli v Kamnik, verjetno vedeli - za rimsko ime za Mali grad - Castrum parvum! Moti me tudi, da premalo piše o rimski dobi na Malem gradu in na Kamniškem, saj so na področju Slovenije in tudi na Kamniškem vladali Rimljani skoraj 400 let. Sagadin opisuje dva rimska nova najdena na tem kraju in to sicer denar cesarja Claudija II. (268 do 270

n. št.) in novce cesarja Licinija (kovan 320 n. št.). To je doba, ko so v Rimu kmalu zavladali krščanski cesarji, saj je zgodovinsko dokazano, da je cesar Konstantin dal obesiti Licinija, Konstantin pa se je tik pred njegovo smrtjo dal krstiti in ga je katoliška cerkev že proglasila za svetnika. Sicer to ne spada v vodnik, vendar sem to zapisal, da bodo ljudje v Kamniku več vedeli o teh dveh novcih, ki jih omenja g. Sagadin. Zgodovina Rimljanov na Kamniškem je zelo slabo raziskana. Po najdbah v Kamniku in njegovi okolici lahko domnevamo, da so Rimljani tu dolgo živeli. Rimsko taborišče v Grobljah pri Domžalah »Castro ad Quarto decimo« je znano. Zakaj ne bi imeli na Malem gradu tudi Castrum parvum, saj so morali ščititi rimsko cesto po Tuhijski dolini, ki je vodila na Koroško v Virunum in Junonon. Najdeni rimski nagrobniki, dva sta vzdana v cerkvi v Mekinjah, najdbe na Duplici ob kopanju temeljev za kamniško progo, bronasta igla za lase v Podgorju, kipec, najden v Sidolu, prehranjen v zbirki J. N. Sadnikarja, danes v Muzeju Zaprce, in dva omenjena novca, najdena na Malem gradu, dovolj jasno povedo, da je bil Rim na Kamniškem dovolj zastopan. Tako kot za Novo mesto ne vemo rimskega imena, tudi ne poznamo imena za naselbino na Kamniškem. Do danes v okolici Kamnika rimsko naselje ni najdeno.

Vrnimo se k vodniku. V XVII. st. je bil mežnarju na Malem gradu rojen sin, ki je postal znameniti zdravnik, dekan medicinske fakultete in rektor univerze v Freiburgu in Breisgau, to je bil Starovasinik, - v krstni knjigi v ljubljanski škofiji je napisano, da se je rodil na Malem gradu in »Castello parvo«. To je dokaz, da je v 18. st. Mali grad se imel staro ime.

Arheološka odkritja, posebno pa odkritje staroslovanskega pokopališča pa je pomemben zgodovinski podatek. To odkritje so arheologi jasno opredelili v času med 9. in 11. stoletjem.

Zelo me moti dolgovestno opisovanje že izgodane legende o kamniški Veroniki. Mislim, da ta legenda ne spada v Vodnik. Čudim pa se, da ne opiše slike »Ex voto 1779«, ki je v Vodniku. Bolj bi bilo zanimivo razmišljanje o trditvi Valvasorja, da je bil tam, kjer je danes kapela, žrtvenik oziroma tempelj. To je Valvasor slišal kot usto izročilo takratnih Kamničanov. Mislim, da to ustno izročilo ni iz trte zvito! Slika »EX VOTO 1779« je opisal akademik dr. Cev v Kamniškem zborniku z leta 1957, vendar ni do konca opisa-

Iz torbe Krištofovega Pepeta II.

Bata škornji in narodne noše

Vse kaže, da nam bo promet po naših cestah še kar nekaj časa povzročal sive lase, čeprav je bilo tu zadnji čas že marsikaj postorjenega. Poglejmo samo, kaj se dogaja na tuhinjski cesti. Cestni veljaki iz Ljubljane so takrat, ko so od občine iskali pristanek za gradnjo avtoceste mimo Motnika, našim občinskim možem svečano zagotavljali, da tovarnjakov ne bodo spuščali skozi Tuhinj. Zdaj pa, čeprav se gradnja v Črnem grabnu še ni začela, težki tovornjaki vse pogosteje pri Ločici zavijejo proti Motniku in se naprej preko Kozjaka zapodijo proti mestu v naročju planin. Pa tudi obratno, gorenjski in drugi tovornjaki so si že izbrali bližnjico skozi Tuhinjsko dolino. Če jih bomo samo gledali in nič ukrepali, potem že vemo, kaj nas še čaka...

Morda pa nameravajo občinski možje v Kamniku spet pobirati mitnino po zgledu naših prednikov, saj bi jim kak dodatni tolar v občinski vreči še kako prav prišel. Tudi za Veliko planino, saj od pričakovane »samoupravnega« sporazuma strank, kot kaže, ne bo kaj dosti kanilo.

Kako daleč so že zajadrle nekatere naše firme, ki smo jim nekoč rekli stebri kamniškega gospodarstva, nam kažejo tudi razni oglasi. Tako imenovani managerji niso več v stanju sami prodajati premoženja firm, da bi se še nekaj časa obdržali nad vodo, pač pa to za drage denarje prepuščajo zasebnikom. Kot da si

namenoma želijo čim manjši izkupiček...

Sicer so se pa tudi zagreželi za ustanovitev novih občin že vrnili iz dopusta in namesto, da bi objavili datum osamosvojitve in volitev županov ter občinskih svetov, npr. v Komendi javno kličejo na pomoč Moščane, naj jim zaboga pomagajo spraviti na noge novo občino, za katero so predlog tudi v njihovem imenu že poslali v parlament. Hic Rodus, hic salta...

Kot kaže, Kamničanom lokalnega branja ne bo manjkalo. Po dopustih smo namreč lahko prebrali nov mesečnik z zvnečim naslovom Kamniške novice. Sodeč po prvi številki, bo z občinskim glasilom, kot ga Novice imenujejo, tekmoval le v zbiranju oglasov. Torej je zaenkrat le nov kamniški oglasnik, le da ne tako »udaren«, kot so Novice iz sosednje stranske vasi. Med novicami izpred 60 let, povzetih iz starega Kamničana, je novo le to, da smo že takrat imeli predsednike občin in ne župane, kar je bil imenovan Fran Kratnar... Sicer pa glavnemu in odgovornemu uredniku, direktorju, novinarju, fotografu, glasbeniku, predsedniku itd. želimo več sreče, kot jo je imel z nekdanjim Utripom... Ker je res pravi »one man band«, režija ne bo velika in dobiček ne more izstat.

Res je, da je bila pri izvedbi naših Dnevov narodnih noš že kar navada, da se je število obiskovalcev in noš čimbolj napihnilo. Toda to, kar

so s številkami počeli letos, je pa že za knjigo rekordov.

Takih števil, kot so jih organizatorji letošnjih dnevov narodnih noš »nalozili« javnim medijem, še nismo slišali. V petek naj bi bilo v Kamniku 20.000 obiskovalcev, v nedeljo pa baje še nekaj deset tisoč več. Toliko si jih niso upali naštet niti pred dvema letoma, ko so bili jubilejni 25. dnevi narodnih noš. Morda si turistični delavci mislijo, da če pada kvaliteta, dvignimo vsaj kvantiteto... Primorci so reveži proti nam, na proslavi isto nedeljo so našli »le« 10.000 ljudi. Posekali smo celo razpito skupino The Kelly Family, ki je na ljubljanskem stadionu zbrala »samo« 35.000 navdušenecv...

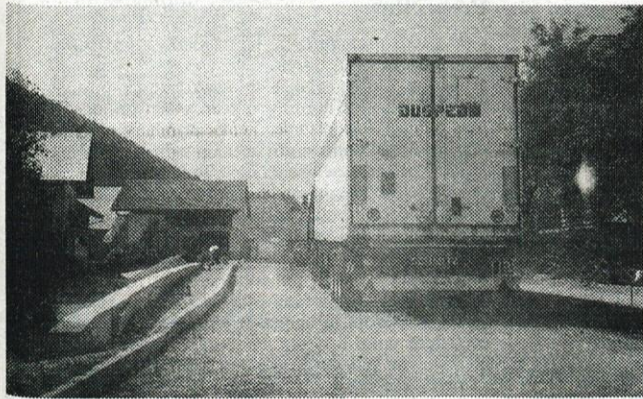
Napihniti se edino ni dal dobiček, če ga je sploh kaj bilo. Pravijo, da so bili loterijski dobitki še enkrat več vredni, kot pa so pokasirali s prodajo srečk, ki so bile »natisnjene na papirju«, kot so zapisali v pravila. Če to drži, potem so spoznali, da loterija ni mačji kašelj...

Vsaj narodne noše, ki so jim delili kupone za malico, bi lahko bolj točno prešteli, saj jih še daleč ni bilo 800, kot je zapisal glasnik naše pokrajine Gorenjske, pač pa so jih moje tete na balkonu naštele vsaj dobro tretjino manj.

No, pa vse to ni toliko pomembno, važno je, da sami sebi verjamejo. Nihče pa ni povedal, zakaj letos ni bilo skupin v izvirnih nošah slovenskih pokrajin, ki so prejšnja leta kolikor toliko dvignile ugled prireditve. Ali so jih letos nadomestili lhanci in še kdo v gumijastih (bata) škornjih, morda bomo prihodnje leto osvojili že kavbojke in še kakšno »izvirmo« oblačilo se bo našlo. Treba je s časom naprej, pravijo... Če se pelje na čelu povorke voz s pivskimi sodi, za njo pa »žejne« noše, potem lahko sklepamo, kam pelje pot kamniške narodne noše. Verjetno v našo najuspešnejšo veselico ali »septemberfest«... No, vseeno pa je treba pohvaliti organizatorje, da so tradicijo le obdržali. Tudi zato, ker o našem mestu v naročju planin v osrednjih slovenskih medijih zadnje čase zelo redko kaj preberemo ali slišimo. Razen takrat, kadar se skregajo na Veliki planini ali če se ustavi kaka »zajla«.

Pa brez zamere!

KRIŠTOFOV PEPE

Kamionski naval na Tuhinjsko dolino

Tuhinjska dolina že doživlja mednarodni tranzit. Madžarski tovornjaki se je 12. septembra takole »zakadili« skozi Buč...

Dopustniški utrinki - malo drugače!

S KURIRČKOVO TORBO - PO KAMNIŠKIH URADIH

Nak, ne gre za kakšno praznično politično manifestacijo, s katero se je v preteklosti obijal in ohranjal spomin na pomembne zgodovinske trenutke, v kateri so sodelovali otroci in mladi!

Gre le za doživetja »dežurne« delavke kamniške tovarne, ki je v času kolektivnega dopusta sodelavcev med drugim tudi skrbela za pošto in finančna opravila zunaj tovarne. Nema lo presenečenj je doživela, ko se je podila v vročih dopustniških dneh od okenca do okenca... Od pošte na Duplici pa do bank v Kamniku, vsak dan mimo Agencije za plačilni promet in različnih uradov...

Pa naj v izogib natolcevanjem in uganjanjem kar takoj povem, da se ne bo zapisalo nič neprijetnega. Kajti vsepoved so zaposleni uslužbenki prijazni! Skoraj vsi, brez izjeme, pričakajo človeka za uradniškim okencem uslužbenke, če je seveda to čas uradnih ur.

A to je že majhen problem, o katerem bo govora kasneje! Za začetek pa - hura prijaznosti kamniških postarjev, bančnih in drugih uslužbenecv...

Če bodo upoštevali še kaj od zapisanega, potem... Ja, potem gremo počasi v Evropo tudi Kamničani!

Na kamniški pošti (na Duplici)

Seveda »dežurnega« jutraj najprej pot vodi na pošto. V času dopustov je pošte nekoliko manj, a še vedno toliko, da bi bil v nekaj dneh velik poštini predal do vrha poln, če se ne bi vsaj občasno praznil.

Poštni predal pa je pravzaprav tudi edini kamen spotike na kamniški pošti. Vsakokrat, ko se je treba globoko pripogniti k predalu, človeka prevzame misel, kako neprično je postavljen tam čisto pri tleh. Še najlažje ga je prazniti tako, da k njemu počepneš. Kar nekaj časa traja, da je iz njega pobrana po vsem predalu razmetana pošta in časopisi. Kako je šele pozimi, si človek sploh ne upa pomisliti, a zagotovo se brisanju tal s plaščem ni mogoče izogniti. Nič kaj udobno ni, ko tako pripognjen tiščiš glavo v veliki predal, da dosežeš in pobereš tudi pisma v najbolj oddaljenem kotu.

Kakšno olajšanje predstavlja pobiranje urejeno zložene pošte v predalu! Enkrat v štirinajstih dneh se je sreča v tej obliki nasmešnila. Zares od srca je bila poštna uslužbenka, ki se je tako potrudila, pohvaljena.

Pa ne gre samo za olajšanje dela, gre tudi za primeren in spoštljiv odnos

do delavcev - kurirjev, ki konec koncev veliko dela opravijo namesto postarjev! Ja, pa je po svoje res spasio, da to delo - prevzemanje in dostavljanje pošte - namesto postarjev - za »boglioni« opravljajo tovarniški kurirji. Poštne storitve zanje (za tovarne) niso zato nič cenejše od tistih, ki jo postarji dostavljajo na dom oziroma jo poberejo iz poštne nabiralnikov.

Zato naj poštni uslužbenki le prislusnejo pobožnim željam in naj svoji prijaznosti dodajo še nekaj skrbi za naše »tovarniške« postarje. Da bodo svoje in »njihovo« delo opravljali - lažje in bolj dostojanstveno!

Na kamniški Agenciji za plačilni promet...

...je skoraj vse tako, kot mora biti! Vse mogoče finančni izpiski in diske- teta čaka jo v majhnem predalu v predverju uradnih prostorov agencije. Seveda ni agencija prav nič kriva, če praznjenje predala opravlja majhen kurir. Zaje predal nepraktično visoko in lahko se zgodi, da kakšen papir ostane v predalu. Zato iz previdnosti, izven dosega očij z roko preverja in briše prah, če je predal res prazen.

K sreči, agencija dela vse dopoldne brez predaha in neuradnih ur. Zato »dežurni« lahko delo opravi brez divjanja in strahu, da bo naletel na zaklenjena vrata. Le včasih ga preseneti dolga vrsta strank za enim samim okencem, medtem ko druga sameva- jo.

A prav za vsemi, brez izjeme, so pri- jazne uslužbenke!

Vse kaj drugega pa bi lahko zapi- sala za kaos pred agencijo. Biti moraš pravi soferski virtuoz in rojen pod sre- čno zvezdo, da z avtom varno švigneš na cesto, še posebej v smeri proti Duplici. Pa je tam osnovna sola in prehod za pešce, a to kot da nikogar ne skrbi in moti.

Pred kamniškimi bančnimi okenci...

...je vsakdo deležen kulturne in pri- jazne uslužnosti! Še celo takrat, ko je plačilni dan, pa tudi, ko upoko- jenci v dolgih vrstah čakajo na davno pri- garano pokojnino. Škoda le, da na ban- ki ni okenca, kjer bi v vrsti čakali var- čevalci, ki dvigajo le večje vsote denar- ja, ki jih bankomat ne »odobri«!

Je pa uradni čas bank tisti, ki ni po meri ljudi. Le kdo si ga je izmislil? Ne ustreza ne strankam, ne uslužben- cem, skratka nikomur razen tistih, ki

so na račun (manj) zaposlenih ban- čnih uslužbenecv (te pa so v večini žen- ske in zaradi deljenega delovnega ča- sa ves dan od doma in družine) in sla- be volje strank - uspešno »sanirali« banko?!

Najprijaznejša uslužbenka - na Zavodu za zdravstveno zavarovanje!

V starem zdravstvenem domu ob Ljubljanski cesti »domujejo« pomemb- ni kamniški uradi: Zavod za zdrav- stveno zavarovanje, Center za social- no delo, zadaj pa se ga tišči tudi Urad za delo.

Preurejeni in lepo opremljeni prostori Zavoda za zdravstveno zavarovanje niso edino, kar človeka preseneti. Nji- hove uslužbenke ne skopirajo s prija- znostjo. Med njimi se posebno ga. Ve- ronika Lednik, ki ni nikoli slabe volje. Še celo takrat ne, ko ima za to do- volj razlogov, se ne jezi. Če ga polomiš, te prijazno opozori na napako in ure- di stvari tako, da nihče ni prizadet. Ni- kakor pa ne zavarovanci zdravstvene- ga zavarovanja.

Tudi prostori v II. nadstropju so ozaljšani in prenovljeni. To so prostori Centra za socialno delo, ki so bili dolga leta v nadstropju nižje, povsem neprimerni za delo zaposlenih, pa tu- di za vse, ki so iskali pri njih pomoč. Ob obisku »dežurne« je bil čas neura- dnih ur. Vrata na hodnikih, kjer slu- žbeno »domujejo« socialne delavke so bila zaklenjena. Kot kaže, drugače ne gre, saj mir za delo v neuradnih urah potrebujejo. Problemov, s katerimi ljud- je prihajajo k njim, je vse več in vse težje so. Poleg tega se menda v vročih polet- nih dneh ukvarjajo še s tako banalnimi problemi, kot je izdajanje (in vroča- nje) odločb o otroških dodatkih. Ker denarja za postnino ni, to poskušajo z osebnimi vročitvami! Uboga, uboga država...

Na Urad za delo »dežurne« pot ni zanesla. Iz izkušnje bližnje preteklosti pa ve, da tam hodnik tudi v času ne- uradnih ur ni zaklenjen. Če je sila in problem res velik in neresljiv, lahko potrkas na njihova vrata. To je dobro! Ta možnost, da tudi v času neuradnih ur odložiš breme, ki te je prignalo pred vrata Urada za delo...

Tako se je godilo naši »dežurni«, ki je vse zapisala z enim samim ciljem: da bi se pohvalilo, kar je pohvale vre- dno in vzpodbudilo, da bi bilo te še več!

IVANA SKAMEN

Pisma - Mnenja - Odmevi - Pisma - Mnenja - Odmevi - Pisma - Mnenja - Odmevi - Pisma - Mnenja

na. Štirikotni obrambni stolp, viden pod Malim gradom, že v razvalini, je dr. Cevc opisal pod vprašajem, da je to Smo- letov gradič odnosno Rautarjeva graščina. Nad tem po- rušenim stolpom se vidi na sliki kapelica na Starem gra- du!

G. Sagadin piše o palacijah na Malem gradu, eden pa- lacij je romanski Bergfried, drugi je Kapela. Da so za Rim- ljani v dobi selitve narodov sem prišli Langobardi, je verjet- no, da pa so po VI. st. prišli Slovani, je dokazano. Da so Slovani uničevali posebno rimske objekte, je tudi znano. Na Koroskem so do tal uničili mesto Virunum in Junona. To so verjetno napravili tudi na Malem gradu. V 17. st. pride sem Valvasor osebno in najde samo ohranjeno kapelo in na novo zgrajeno mežnarjijo, ki je bila tudi obenem čuvajnica za požare. Vse ostalo je bilo podrti. Nič pa ne piše o potre- su 1511. leta, ki je podrl vse objekte na tem hribu, razen ka- pele. To, kar so na razvalinah mežnarje zgradili danes kot »stražni stolp«, je plagiat! Baza pravega obrambnega stol- pa je najdena 1982. leta. Prvotni Bergfried je imel poveza- vo preko podzemeljskega rova z žalskim hribom. Velikega opornega zidu pod sedanjim stražnim stolpom G. Sagadin ne omenja, čeprav ne vem, zakaj tega arheologi niso že raz- iskali. Tam je zagotovo začetek podzemskega rova iz Berg- frieda. Ta oporni zid obiskovalci vidijo, pa si ne znajo raz- ložiti, zakaj je ta obdelan s klesanimi robniki. Ko so ko- pali Samčev predor 1882. leta so našli na ta rov. Župan je dal na zahodni steni postaviti tri vertikalne kocke, kjer je mesto rova proti Žalam. Mislim, da bi morali biti pod- zemeljski rovi, ki so vodili z Malega gradu proti Žalskemu hribu, omenjeni.

Omenil bi še str. 17. G. Sagadin tu opisuje viteške rod- bine, verjetno poveljnike mestnega obzidja Kamnika, ki so stanovali na Malem gradu v trdnjavi. Citiram: »Za Mali grad se prvi omenja Gerloh 1202, Orlof Mengeški in Ni- kolaj Črnelški, v 14. st. pa so imele nato na Malem gradu sedež viteške rodbine Gali, Kolovski, Sommeracker (in ne Smerekar) in drugi. Čeprav je bilo leta 1444 (grajsko?) po- sloplje že zapuščeno, sta imela na njem deleža Jurij in Ga- šper Kamniški.« Ta pogosta menjava vitezov govori v prid menjave poveljnikov obzidja Kamnika na Malem gradu. Potres 1511 je podrl vse trdnjavske objekte v dolinici in sa- mo trdnjavo na zahodnem delu gradu, razen kapele. To je tudi dokaz, da so mežnarjijo pozidali mnogo kasneje. Na

sliki »Ex Voto« pa je hišica - mežnarjija dobro naslikana. Še in še bi se dalo komentirati o Kleinfestu, pa je dovolj!

Zvezek s številko 191 je žal prvi posvečen Kamniku in Malemu gradu. Vodnik Mali grad bi moral biti napisan že davno prej. Šele G. Sagadin se je odločil za to. S tem zvez- kom je G. Sagadin zaoral v arheologijo Malega gradu in Kamnika, kar je hvalevredno!

Omenil sem, da nisem profesionalni zgodovinar, zgodo- vina pa je moj hobi, posebno se zgodovina Starega gradu (Oberstain) in Kamnika. Ta zvezek oziroma vodnik po Ma- lem gradu pa daje slutiti, kako malo je poznana zgodo- vina čudovitega starega Kamnika. To je tudi namig občini Kamnik in vsem odgovornim za kamniško starejšo zgodo- vino, da najdejo finančna sredstva za raziskavo našega me- sta. Posebno pa želim, da se strokovnjaki zagrežejo v zgo- dovino in začnejo raziskovati rimsko obdobje v Kamiku. Ta vodnik »Mali grad« pa priporočam, da bi ga vsak Kamni- čan kupil in preštudiral, saj bi se dalo o Malem gradu še in še napisati.

21. 7. 97

Dr. NIKO SADNIKAR

Varna cesta Volčji Potok-Rudnik?

Že dalj časa se prizadeti občani, ki živimo v delu Volč- jega Potoka ob cesti proti Rudniku, zamaž obrabčamo na odgovore osebe tako na policiji v Kamniku kot na Obči- ni Kamnik in nenazadnje tudi v krajevni skupnosti. Lan- sko leto smo sicer imeli otvoritev asfaltirane ceste, ki vodi skozi Volčji Potok in na kateri je tudi odcep proti Rudni- ku, vendar pa sta ti dve cesti brez vsake signalizacije, brez prometnih znakov, brez luči ipd. S to pridobitvijo se je na teh dveh cestah promet zelo povečal, predvsem pa je opazi- ti veliko število tovornjakov, ki prevažajo pesek, les in za gradnjo golf igrišča tudi ves gradbeni material. Ker je ce- sta, še posebno proti Rudniku, zelo ozka in sedaj tudi že zelo poškodovana, je promet na njej zelo nevar, saj se že kar bojimo srečati ne samo z nasproti vozečim avtomobi- lom, temveč predvsem s številnimi tovornjaki, ki vozijo tu- di v večernih urah pa tudi ob sobotah in nedeljah. Nema- lokrat nas na lepi sprehajalni poti proti Rudniku presene- tijo tudi številni mladi motoristi.

Že nekaj časa opozarjamo oz. prosimo, da bi bilo na omenjenih cestah nujno potrebno postaviti prometne znake in omejiti hitrost. Na teh cestah je veliko odraslih ljudi, ki hodijo peš, še več pa je otrok, katerim je ta cesta edina pot v šolo. Kako varna je, pa se lahko prepričate tudi sami. Še huje pa bo sedaj v jesenskem in zimskem času, ko bodo ho- dili večina v temi in bodo deležni še prijetnih avtomobil- skih tušev.

Zato se ponovno obračamo na vse odgovorne, da bi nam cesto Volčji Potok-Rudnik uredili tako, kot se za cesto tu- di spodobi in da ne bi čakali na kakšen tragičen dogodek.

L. FLISAR

Spominska slovesnost ob bivšem prazniku občine - ne pozabimo, kdo je bil okupator (2)

To je moj odgovor na članek z gornjim naslovom, ki ga je G. Brane Golubović ml. objavil v 15. številki Kamni- škega občana. V članku je pisec napadel zagovornike po- štene demokracije v Sloveniji, pristaše slovenske pomla- di torej.

1. Škoda, res G. Golubović, kot ugotavljate sami, da se niste rodili prej. Če bi se, potem bi vedeli, da gre pomladni- kom pri zapisu zgodovine le za pravo resnico. Potem bi tu- di vedeli, da se je večina tistih sedanjih pomladnikov, ki so se po letu 1945 do 1990 solali, solala v zelo skromnih raz- merah, brez stipendij. Vedeli bi tudi, da so, ko so došli- rali, bili v službah običajno zelo slabo plačani. Čeprav so bili za to usposobljeni, praviloma niso dobili vodilnih de- lovnih mest. Ta so običajno zasedali neustrezno izobraženi, a komunističnemu režimu zvesti ljudje. Seveda je večina ta- ko »sposobnih« vodilnih ustrezno neuspešno vodila naša podjetja, kar sedaj rezultira v našem velikem nacionalnem 4 milijardnem \$ dolgu tujini. Današnja velika nezaposle- nost je v velikem delu posledica tega dejstva.

2. Že od leta 1991 naprej je na vernih duš dan v Kamni- ski Bistrici spominska maša s komemoracijo za vse žrtve II. svetovne vojne na Kamniškem. Ob teh poklonitvah se navzoči spominjamo in molimo tudi za obe mladi, prvi žrtvi nacizma v Kamniku in seveda tudi za celo množico osta-

lih žrtev te grozne vojne, za vse žrtve komunističnega na- silja, kot tudi npr. za 51 nedolžnih talcev, domačinov, ustrelenih 7. julija 1942 v Črni, za 14 Kamničanov do- moljubov, podpornikov upora, ustrelenih 31. januarja 1944 v Šentvidu pri Ljubljani, za 16 partizanov, ki so 24. decembra 1942 padli na Kostanjski planini in še za vse tiste, ki so padli zaradi zločinske roke okupatorja, za rojake, padle na frontah in umrle v koncentracijskih taboriščih...

Res je, da so te spominske svečanosti v Kamniški Bi- strici verskega značaja. Zaradi tega so tudi govorni na- stopi po sv. maši oblikovani na duhovni - verski osnovi. Te podajajo laiki, dobri verniki (kar naj bi bilo umestno tudi ob vseh drugih verskih prireditvah v občini). Kome- moracije v Kamniški Bistrici že vseskozi prireja organiza- cijski odbor, sestavljen pretežno iz članov slovenske pomla- di, v tem primeru največ iz vrst OO SKD Kamnik. Kljub javnim vabilom pa se tudi teh spominskih poklonitev ne udeleži prav veliko vodilnih občinskih funkcionarjev, niti župan, niti vsi občinski svetniki. Ob tem pa se ne spominim, da bi se kdorkoli od organizatorjev ali številnih udeleženc- ev vsakoletnih bistriških maš kdajkoli hudoval nad ti- stimi, ki se teh slovesnosti niso udeležili - kaj šele, da bi jim očitali zaradi tega nespoštovanje žrtev, protinarodno zavest oz. morda celo profašizem.

MILAN WINDSCHNURER

Hrup v Kamniški Bistrici

Marsikdo se za konec tedna odpravi v dolino Kamni- ške Bistrice in nekateri tudi naprej v gore, kjer se hočejo odpočiti od mestnega vrveža ter uživati v naravi. Vendar se na žalost od gostilne razlega tako neznošen hrup, da to ni mogoče. Za približno predstavbo lahko navedem svojo lastno izkušnjo; na višini 2000 m se je glasba slišala v ja- kosti, s katero normalni ljudje doma poslušamo radio.

Tako ravnanje ne sodi v naravno okolje, kot je Kamni- ška Bistrica in bi ga zatorej morali prepovedati.

BLAŽ VRABEC

PLANINSKI KOTIČEK

Nogomet
na najvišji ravni

AO Kamnik tudi letos ohranja tradicijo »nogometa na najvišji ravni«. Tako »organizira« nogometno tekmo na naravnem stadionu na Korošici na nadmorski višini 1800 m v nedeljo, 5. oktobra 1997, z začetkom točno opoldne. Ker ekipe stajerskih alpinistov oziroma planincev verjetno spet ne bo, se bodo pomerili med seboj kar tisti, ki bodo prišli tega dne na Korošico. AO Kamnik bo poskrbel samo za žogo in piščalko. Ker za vreme ne more prevzeti odgovornosti, bo tekma samo v primeru lepega vremena.

Tega dne bo organiziran tudi izlet na Korošico. Start bo ob 8. uri v Kamniku na avtobusni postaji, od koder se bodo udeleženci z lastnimi avtomobili odpeljali čez prelaz Volovljek (1029 m nad morjem) v Podvolovljek in nato do Ravnega polja (1440 m). Od tam je do Korošice še okoli 2 uri normalne hoje.

Po tekmi bo vrnitev verjetno mimo Vodotočnega jezera, čez Desko, mimo Lastovca nazaj na Ravno polje, kar bo zahtevalo okoli 2 do 3 ure. Ker bo dolgoletni organizator te te-

kme, Bojč, takrat še v Himalaji, bo organiziral tekmo in izlet Frane Kemperle. Zazeleno so prijave in sicer najboljše njemu osebno ali pa na AO Kamnik ob četrtek zvečer (okoli 20. ure) na Šutni 42 v Kamniku.

Za izlet je potrebna ustrezna obutev, ker poteka del poti tudi po lahkem brezpotju. Za tekmo pa je zelo zaželeno, da imajo tekmovalci športne copate (ti sicer za hojo v hribe NISO ustrezní), da si ne bi preveč hudo obrcali nog. Tudi ostala oprema naj bo planinska, saj je lahko takrat v hribih že precej mrzlo, pa tudi Kocbekov dom bo že zaprt.

BOJČ

NUPTSE, PUMORI
Kamniška
odprava
v Himalajo

V sredo, 10. septembra je iz Brnika odpotovala v Himalajo kamniška odprava. Cilji, ki jih imajo člani odprave, so zelo različni. Glavni cilj je preplezati še »deviško« zahodno steno Nuptseja, 7861 m. Boljše ekipe si res ne bi mogli izbrati: Tomaž Humar, Janez Jeglič, Marjan

Kovač in Carlos Carsolio iz Mehike. Poleg Nuptseja se bosta Tomaž Humar in Damjan Kočar poskušala povzpeti po prvenstveni smeri na nasprotni hrib Pumori 7150 m. Cene Berčič in Frenk Osolnikov bosta poskušala priti na Pumori po normalni poti. Poleg plezalcev sta z njimi tudi dve trekingasici Mojca Grzinič in Bernarda Cander. Odpravo pa bosta imela pod vodstvom zdravnika Franci Kokalj in Viktor Tersoglav.

Po zadnjih informacijah so vsi člani srečno prispeli v Katmandu. Po napornem pakiranju in organizacijskih poslih so prileteli v Luklo. Iz Lukle pa bodo odšli proti Namche Bazarju (mesto serp), kjer je tudi izhodišče za bazni tabor. Nuptse in Pumori se nahajata v srcu Himalaje, obdana z najvišjimi vrhovi na svetu Everestom in Lothsejem.

Alpinistična šola

Alpinistični odsek Kamnik tako kot vsako leto ponovno organizira alpinistično šolo. Šolo bo vodil, ob pomoči alpinistov in alpinističnih instruktorjev iz Kamnika, ROBERT POLIČNIK. Vsi ki ste željni avanture, potovanja in seveda plezanja po hribih, ste vabljeni v ČETRTEK, 2. 10. 1997, ob 17. uri na sedež planinskega društva, ŠUTNA 42 v Kamniku.

KLEMEN MALI

STARI GRAD (585 m) - II

Prašnikarjeva steza

S severne strani vodi na Stari grad steza, ki jo je v preteklem stoletju dal zgraditi Alojz Prašnikar. Začne se nasproti odbojarskih (včasih so odbojkarji z utežmi okoli pasu tekli navzgor za trening boljšega odpriva) oziroma teniških igrišč ob kamniškem kopališču. Najprej gremo približno proti vzhodu navzgor vzporedno s cesto, da dosežemo skalno zaporo. Na ovinku, kjer se steza obrne proti zahodu, je bil včasih odcep steze za gostilno »Pod Skalco«. Pod skalnimi stenami gremo torej skoraj vodoravno proti zahodu, dokler se steza v ključih strmo ne vzpne in se nato v ključih dviga po smrekovem gozdu, da kmalu nato, ko pride v mešani gozd, naredi daljšo pasajo proti vzhodu v mlajši in gostejši smrekov gozd. Na ovinku je križišče. Če bi šli še naprej proti vzhodu, bi lahko prišli, če bi šli levo navzdol, spet do gostilne »Pod Skalco«. Če bi šli proti vzhodu naj-

mersko znamenje: oznako za višinsko točko, pravzaprav kar dve, ki označujeta višino 577 m. Razgled je lep, vendar starega Kamnika od tu še ne vidimo. Če splezamo po močno krusljivem svetu okoli 20 višinskih metrov navzdol na rob stene, vidimo skozi drevje staro kamniško mestno jedro kot na dlani. Seveda pa moramo biti pri tem zelo pazljivi, da ne zdrsnemo po strmih, prepadnih pobočjih ali se nam izpod nog ali rok ne odvali odprhnjen kamen. Zato naj si ta razgled privoščijo samo tisti, ki so večji plezanci v krusljivem svetu.

Vrnemo se nazaj na grajske ruševine in uživamo v lepem razgledu ali pa si gremo »privezati dušo« v gostišče. Iz Kamnika, npr. centra, smo do tu gor porabili okoli pol ure zmerne hoje in se dvignili za dobrih 200 višinskih metrov.

Za vse te dostope ni potrebna kakšna posebna oprema. Vendar moramo biti takrat, ko so ta razmočena, blatna in zato spolzka, previdni še posebej pri sestopu.

ga potoka. Kolovoz zavije desno in se nadaljuje v to dolinico, od njega pa se desno v breg odcepi steza, ki pa ima nadaljevanje tudi levo spodaj (to spodnje vodi na Vrhpolje).

Po stezi desno navzgor (je tudi nekaj variant - bližnjic), dokler se ne vzpne do roba. Tam je tudi večja poseka. Levo po robu vodi precej strma steza, deloma tudi vlaka navzgor, tudi na Špico, steza za Stari grad pa desno in se precej položi. Po njej okoli 100 m. Tam se desno odcepi steza, ki pa se slepo konča v pobočju nad gostilno »Pod Skalco«, zato gremo proti levi navzgor in malo desno, da pridemo na Prašnikarjevo stezo ravno na ovinku, ko spet zavije proti zahodu.

Po lovski stezi

Če si hočemo pot na Stari grad še malo podaljšati in doživeti vsaj za nekaj trenutkov prave divjine, gremo od »Pod Skalco« prvi del po varianti »Prašnikarjeve steze«. Na ovinku pri vhodu v dolino Suhega potoka ne gremo desno navzgor, ampak sledimo kolovozu. Levo pod nami je izstopna soteska, ki ima zelo strme in okoli 10 do 20 metrov visoke bregove. Kjer se kolovoz približa strugi, je levo odcep steze na Tolsto goro. Mi pa nadaljujemo po kolovozu, ki počasi izgine, tako da včasih niti ne vemo, ali hodimo po kolovozu ali po suhi strugi. Včasih je bila tu skoraj cesta, po kateri so vozili les. Ker ni bila vzdrževana, pa tudi mačna deževja so opavila svoje in povsem raztrla to kolovoz, je praktično ni več, tako da lahko domisljamo, da hodimo po skoraj povsem naravnih strugi. Manj kot pol ure od mestnega središča je prava, divja narava! Žal z ostaki civilizacije v obliki plastike. In če se ho- di dovolj tiho, se sliši lajanje srnjaka, višje gori pa opazi tudi srne ali celo gamse.

Po približno 200 do 300 metrih od vhoda v dolino, se v desno navzgor (na orografsko levem bregu) pojavi stezica. Ta je sprva bolj strma, da postaja nato vse položnejša. Tam je tudi rastišče turške lilije ali zlatega klobuka. Steza privede na rob in tam preseka drugo stezo, ki pride z desne strani. Tu bi prišli, če bi na vhodu v dolino Suhega potoka zavili desno v breg in nato šli po razcepu levo po robu namesto desno do Prašnikarjeve steze. Na smreki tik križišča je gozdarska oznaka 62 e.

Desna steza vodi še naprej po robu levo navzgor, mi pa gremo naravnost čez njo in naprej po smrekovem gozdu v mešan gozd in že smo na gozdni cesti. Ta se polagoma spušta in nas privede na cesto na sedelcu med Starim gradom in Špico. Od tu gremo na vrh Starega gradu lahko desno po cesti ali pa levo mimo kmetije po stezi. Na ta način smo si dostop podaljšali za okoli četrto ure do 20 minut. Je pa zelo dobro imeti zaradi hoje po strugi Suhega potoka ustrezno obutev oziroma biti posebej previden, če smo v športnih copatah ali podobnem.

B. POLLAK

Štirinajst ur vzpona
na dva štiritisočaka

Odhod v Švico

Na pot v Waleske Alpe v Švici smo krenili ob polnoči v četrtek, 24. julija 1997.

Pot iz Ljubljane nas je vodila skozi mejni prehod Fernetiči, Opčine ter dalje po avtocesti mimo Tržica, Benetk, Verone, Milana in severnoitalijanskega jezera Lago di Maggiore ter dalje po mednarodni cesti čez švicarski gorski prelaz Simplon (2005 m), skozi Brig in Visp, tam smo zavili proti jugu v dolino Vispertal in Saas, kjer smo ob naselju Saas Almagell (1660 m) postavili šotore. Pred tem smo si še ogledali zajetno akumulacijsko (ledenisko) jezero Stausee Mattmark, ki leži na višini 2107 m.

Pohajkovanje

Ob prihodu v dolino Saas nas je pozdravilo turbo vreme z rahlim rosenjem, zasneženo in podeleno gorovje, ki pa se je v vsej veličini deloma odkrilo šele proti večeru, ko so se megle nekoliko razkrojile. Tudi naslednjega dne, v petek ni bilo dosti bolje. Da bi se ne dolgočasil v kampu, smo se napotili v Zermatt (1616 m), svetovno znan turistični kraj pod Matterhornom (4478 m), ki leži v zahodni sosednji dolini Mattertal. Kljub megli, ki je zastirala pogled na visokogorje in rahlemu rosenju, je bilo v njem neobičajno živahno. Slišati je bilo vse mogoče jezike: angleškega, nemškega, italijanskega, francoskega, češkega, japonskega... Glasni pa smo bili tudi Slovenci. Po ogledu mesta, mestnega muzeja in bližje okolice smo se hitrih nog vrnili v dolino Saas, saj so meteorologi napovedovali za naslednjih nekaj dni zboljšanje vremena. Vreme pa je tisti faktor, ki najbolj odločujoče vpliva na uspeh v tako visokih gorah.

V visokogorju

Po prihodu v kamp smo hitro »spakirali« in se odpravili v Saas Fee (1800 m), odkoder nas je pripeljala žičnica do koč Langflug (2870 m), kjer smo prenočili. Kljub relativno dobri vremenski napovedi pa je tudi to noč deževalo, pa tudi pihalo je precej.

V koči nas je prespalo šestnajst: dva Angleža (par), štirje Nemci in deset Slovencev (Bojan, Bine, Petra, Angelca, Tanja, France, Jože, Hari, Greja in Marko). Na pot v zgodnji jutranji uri, ko je dež nekoliko ponehal, smo odšli le Slovenci in oba Angleža, ki pa sta se po dobri uri vzpona vrnila v koč.

Takoj ob vstopu na ledenik smo nataknili de-reze in se navezali v tri naveze: prvo z dvema članoma je vodil France, drugo s petimi člani Bojan, tretjo s tremi člani pa Bine. Vodja celotne odprave je bil Bojan Pograjc.

Na naše presenečenje se je France že po nekaj metrih hoje po ledu znašel v razpoki. Še sreča, da ni bila široka, zato se je z lahkoto ujel z rokami. Po tem dogodku smo postali še bolj previdni, saj so nas večje in bolj na gosto posejane razpoke - »spaltne« še čakale. Na najnevarnejšem delu vzpona, padati je začela tudi sodra in nato sneg, je vodstvo prevzel izkušeni Bojan. Neverjetno, kako je znal spretno zaobiti številne razpoke, nekaj manjših pa smo »hvala Bogu« srečno prestopili. V zadnjem najbolj strmem delu ledenika, pred tako imenovanim pristopom na mizo več kot 4200 m visokega Alphubla, ko je postajal veter vse močnejši, celo orkanski (po napovedi meteorologa v tej višini do 33 m na sekundo), pa je Bojan dajal vzgled volje do pričakovanega uspeha in z njim veselja. Da, bili smo presrečni na vrhu, do katerega smo potrebovali kar šest ur vzpona po strmih ledu in snegu. Toda zanj ni bilo dosti časa, saj nas je čakala še dolga, dolga pot proti naslednjemu štiritisočaku Allalinhovnu.

Prečenje

Po okoli 150 m bolj ali manj ravne mizne plošči Alphubla smo se spustili globoko do ozkega roba, kjer smo zaradi prijemanja snega na de-reze (pojavljale so se tako imenovane »cokle«) te

sneli in nadaljevali pot brez njih.

Ko se je vreme zboljšalo in posijalo sonce, smo dobili nov zagon za preizkus lastnih moči, k temu pa so prispevali tudi redki mimohodci z radostnimi obrazy.

Po tem spustu je hoja postajala vse lažja, manj zahtevna, toda ne za dolgo. Ko smo dospeli do skalnate glave Feechkopf (3888 m), se je pred nami odprl pogled na zastrašujoče podelene globine. Toda poti ni bilo nazaj, nadaljevali smo jo z zaupanjem in uspehi. Vzpon na Allalinhorn (4027 m) je bil s tem odprt. Ker smo se z vrha vrnili po isti poti, težkih nahrbtnikov nanj nismo nosili, zato smo izkopal v snežni breg jame in vanje varno posadili nahrbtnike.

Kljub temu, da smo imeli za seboj skoraj 12 ur naporne hoje, smo vzpon na Allalinhorn opravili z neobičajnim zaletom. Gora pa je pokazala še enkrat svojo moč: na njegovem vrhnjem robu je namreč tako močno pihalo, da nas je nevarno zanašalo; križ na njem pa nam je bil s privezom na hrbtu v trdno oporo.

In še posebej zanimivost: kadar je orkansko zapihal veter, je pregnal meglo (oblake) in prikazala se je prečudovita s soncem obsijana panorama podelenih štiritisočakov.

Spust

Nižje ob spustu nismo imeli težav. Proti gornji postaji zobate železnice Mittelallalin (3456 m) pa so nas na strmih pobočjih Allalinhorna strahovale »vehte«, ki so nad nami visele z ogromnimi količinami ledu. Te nevarnosti smo se tembolj zavedli, ker se je nekoliko pred tem odtrgala ogromna »vehta« na bližnjem Domu (4545 m), najvišji švicarski gori in z mogočnim zamolklim trščem zdrvela v dolino. Pa tudi nekaj ur pred tem smo doživeli podoben poizved iz iste smeri.

Zaradi več kot trinajst ur hoje po ledu, snegu, na ostrem grebenu od granitne glave Feechkopf do sedla pod Allalinhorna tudi po skali, smo bili precej zdelani, utrujeni, zato spust do Mettallallina, ki je potekal ponekod tudi na izjemno strmih pobočjih, nikakor ni bil lahek. Naporno je bilo zlasti zadnjih nekaj sto metrov, ko smo morali premagovati pot po zmehčanem (sodrastem) snegu.

Prenočitev

Da, tudi prenočitev je bila zanimiva, toda ne v naše veselje.

Ker je zadnji vlak s te visokogorske postaje (3456 m) odpeljal dobro uro pred našim prihodom, nam ni kazalo drugega, kot da poiščemo uslužbenca postaje in ga poprosimo, da nam odredi oziroma pokaže prostor za prenočitev. Toda na naše presenečenje ni bilo nikogar. Bili smo torej sami in znati smo se morali, še zlasti, ker je z jasno nočjo pričel vse bolj pritiskati mrz.

Odkrili smo dva nezaklenjena prostora: shrambo za čevlje in smuči ter sobo gorskih reševalcev. Odkrili smo se za slednji prostor. Utrujeni smo legli na trde klopi in ogreta opečna tla, kamor smo pred tem položili deske. Po bolj ali manj prečuti noči smo se zadovoljni napotili v prostore, kamor so pred tem prispeli z vlakom uslužbenci postaje.

Pred odhodom smo še premerili gorski venec štiritisočakov in bili smo srečni ob tem pogledu. Za poživljeni spomin pa smo napravili nekaj posnetkov.

Pot proti domu

Po prihodu v Saas Fee smo takoj odšli v kamp ob Saas Almagellu, odkoder smo po najnujnejših opravilih odpotovali proti domu v isti smeri kot v obljubljeni gorski svet; ustavili smo se le ob jezuru Lago Maggiore, kjer smo odločili po t prejšnjega dne in se okrepčali.

Prerajeni v duhu in telesu smo prispeli v Ljubljano v pozni večerni uri in se od vsakega posebej poslovlili ob njegovem pragu z besedo »hvala in nasvidenje!«

Dr. MARKO ŽEROVNIK

Na Črno prst, Rjavino in Triglav

2. avgusta je odšlo proti Črni prsti 33 kamniških planincev. Svoje naskok so pričeli pri Mengingerjevem domu nad Bohinjsko Bistrico. Vsi udeleženci smo po 3 urah dokaj strme hoje navzgor prišli na cilj 1844 m visoko. Lepo vreme je dajalo tudi še posebno privlačnost. Del naše skupine je nadaljeval pohod proti Voglu, večji del pa se je po daljšem počitku spuščal nazaj proti avtobusu. Čudovit pogled na bližnje in daljne vrhove je odtehtal zadihanost in kaplje znoja so kmalu šle v pozabo. Le redki med udeleženci smo že bili v tem delu bohinskih gor, zato so bili krsta deležni skoraj vsi.

16. avgusta pa je 28 Kamničanov začelo turo na Rjavino. Iz Kota smo krenili proti cilju. Zahtevna tura, terensko kar močno izpostavljena, je zahtevala veliko fizično sposobnost. 20 udeležencev je po petih urah prišlo na vrh 2532 m visokega vrha gore Rjavine, nedaleč od Triglava. Po počitku in okrepčilu smo nadaljevali hojo preko M. Rjavine in prišli do Staničevega doma na višini 2322 m. Za ta spust smo rabili nadaljnje 3 ure kar naporne hoje. Del skupi-

ne, ki se je ločil pred vzponom na Rjavino, nas je pričakal pred domom. Prav tako so bili tukaj tudi drugi Kamničani, ki so prišli na turo v lastni režiji. V Staničevem domu smo prenočili in takoj zjutraj v nedeljo, 17. avgusta, krenili preko Rži, visokem grebenu na višini nad 2500 m, proti Kredarici. Po dobri uri hoje smo že bili v Triglavskem domu. Vremenske razmere niso bile preveč obetavne, zato smo kmalu po prihodu krenili proti naslednjemu cilju - pro-

ti Triglavu, najvišjemu slovenskemu vrhu.

Na to zadnjo turo smo odšli prav vsi in tudi dosegli cilji. Nekateri med nami so bili prvič na našem očaku, zato so bili deležni krsta. Megle so zastirale naš pogled, pa vseeno nismo bili slabe volje.

Med spustom si je roko poškodovao Lojze, vsi ostali pa smo prišli v dolino srečno. Tura na Rjavino in Triglav v dveh dneh je resnično izjemen podvig.

STANE SIMŠIČ

Krst na Rjavini

VVZ ANTON MEDVED
KAMNIK, NOVI TRG 26B

SPOŠTOVANI STARŠI!

Enote v vrtcih Antona Medveda so zasedene in kar precej staršev je ostalo brez varstva. Edina možnost, ki vam jo lahko ponudimo, je vzgoja v enoti **Pedenj-ped na Jakopičevi 27.**

Starši, ki to enoto že poznate, veste, da je v tej enoti prijetno. Otroci so deležni vzgoje, dvakrat na teden pa imajo tudi angleške urice. Dopoldanski oddelek je zaseden. Svojega otroka pa lahko še prijaviš v oddelek, ki je odprt od 12.30 do 16.30. Písne prijave sprejemamo do zasedenosti oddelka.

Vse ostale informacije dobite na tel. št. 831-327 ali 817-621!

Vzpetina Starega gradu dominira nad Kamnikom

prej naravnost, nato pa navzgor, pa bi lahko prišli po ovinku tudi na Stari grad ali Špico ali pa kam drugam.

Nasa pot se pa spet obrne proti zahodu in se nadaljuje tik pod travnikom oziroma pašnikom, ki je nekaj metrov višje. Še tri ovinke in že smo na cesti, po kateri je še nekaj deset metrov do vrha. Lahko pa gremo pod obzidjem po parkirišču na zahodni vrh, kjer je nekaj stal obrambni stolp, med osamosvojitveno vojno pa opazovalnica, pred prazniki pa od tam spuščajo rakete ali pa kurijo kres. Tam lahko v tleh opazimo tudi zemlje-

Varianta Prašnikarjeve
steze mimo »Pod Skalco«

Če gremo do kopališča in mimo gostilne »Pod Skalco« (v moji mladosti smo ji rekli »Pod Skalco«) in naprej, si pot na Stari grad podaljšamo za nekaj minut. Začnemo na gostilniškem parkirišču pod košatim hrastom in gremo mimo opuščenega kamnoloma po kolovozu ob ograji, ki varuje vodno zajetje. Po dobrih sto metrih se z leve strani pridruži drug kolovoz. Nadaljujemo desno po kolovozu, ki postane strmejši in pripelje do roba oziroma ustja dolinice Suhe-

Jurij Žiga Gallenberg (I. del)

V začetku letošnjega leta je minilo natanko 300 let od smrti Jurija Žige (Georg Sigismund) Gallenberškega. Ta mož je pomemben v zgodovini kamniškega območja, saj je skupaj s svojim bratom Janezom Friderikom v letih 1682 do 1686 temeljito prenovil samostan klaris v Mekinjah in mu dal današnjo podobo. Poleg tega pa je pomemben tudi zaradi tega, ker je zgradil nov rodbinski dvorec v Soteski na Dolenjskem, ki je spadal med najlepše na takratnem Kranjskem. V naslednjem prispevku bom v prvem delu na kratko predstavil nekaj drobcev iz njegovega življenja in jih popestril s Valvasorjevim opisom gradu Soteske, v drugem delu pa bom podal nekaj zanimivosti v zvezi z obnovo samostana v Mekinjah, od katere začetka ravno letos mineva 315 let.

J. Ž. Gallenberg je pripadal starodavni kranjski plemiški rodbini Gallenbergov, ki je leta 1300 ustanovila v Mekinjah samostan klaris in nad njim obdržala odvetništvo. V samostanski cerkvi (sedanji župnijski) so imeli svojo rodbinsko grobnico, o čemer pričajo še danes mnogi ohranjeni nagrobniki. Poleg glav-

ne veje Gallenbergov imamo še nekaj stranskih vej.

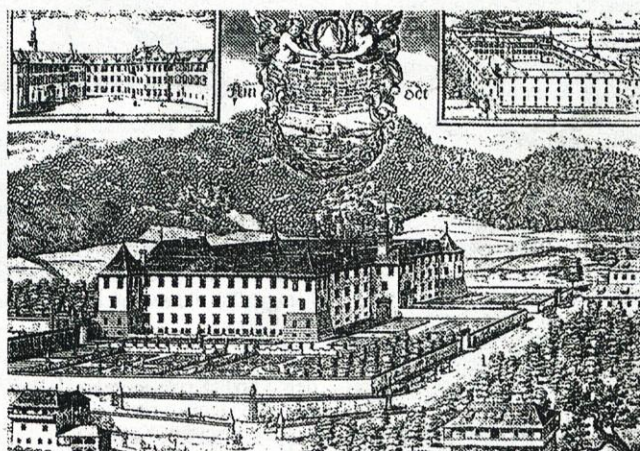
Leta 1628 je glavna veja dedovala grad Sotesko na Dolenjskem, nato pa se sredi 17. stol. začel nagel vzpon rodbine, ki je dosegla vrh v začetku 18. stol. Leta 1666 so bili namreč bratje Janez Friderik, Jurij Žiga in Jošt Jakob Gallenberg povzdignjeni v grofovski stan. Med njimi se je v politiki najbolj povzpela prav Jurij Žiga, ki je bil od leta 1682 pa do smrti l. 1697 deželni upravitelj in nekaj časa hkrati deželni upravitelj. Ti dve funkciji sta bili na takratnem Kranjskem po pomembnosti takoj za funkcijo deželnega glavarja. Deželni glavar (Landeshauptmann) je bil najvišji funkcionar na sodnem in upravnem področju na Kranjskem in ga je imenoval deželni knez oz. cesar. Naloga deželnega upravitelja pa (Landesverweser) je bila predstavljati deželnega glavarja v deželnem sodišču v času njegove odsotnosti in tudi sedeti kot predsednik v tem sodišču. Deželni upravitelj (Landesverwalter) pa je nadomeščal deželnega glavarja, kadar se ta ni nahajal na službenem mestu, torej je bil namestnik dežel-

nega glavarja v politično upravnem smislu. Poleg tega je bil Jurij Žiga tudi cesarjev dvorni svetnik in nosilec še nekaterih častnih funkcij.

J. V. Valvasor v svojem delu Slava vojvodine Kranjske Jurija Žiga vedno naziva »njegova ekscelencija gospod Juri Žiga, gospod in grof Gallenberški«.

Jurij Žiga je imel v lasti več gradov, med njimi: Stara in Nova Sote-

Tako sta se zakonca po desetih letih ločila (od skupne postelje in mize). Na velik vpliv, ki ga je v tem času imel Jurij Žiga, kaže tudi to, da se noben odvetnik na Kranjskem ni upal v ločitvenem postopku zastopati grofa Trileka, tako da je ta dobil svojega odvetnika iz štajerskega Gradca. Suzana Felicita pa se je še pred uradno ločitvijo umaknila v mekinjski samostan, kjer je po ne-

Grad Soteska na Dolenjskem v Valvasorjevem času

ska, Brdo pri Kranju, grad Thurn...

Žena in otroci

Z ženo Katarino Elizabeto Schrattenbach sta imela devet otrok, kar osem jih je odraslo, trije fantje in pet deklet.

Eden od njegovih sinov, Volf Vajkard, je bil v letih 1723 in 1733 kranjski deželni glavar. Dve izmed njegovih hčera tretjerajena Doroteja Sidonija in najmlajša Maksimilijana Leopoldina, sta bili poslani v mekinjski samostan klaris, kjer sta kasneje ena za drugo postali predstojnici samostana. Ostale tri hčere so se poročile z grofovskimi ženini. Najbolj zloglasen zakon je imela hčer Suzana Felicita, ki se je maja 1683 poročila z grofom Jurijem Andrejem Trilekom. Ta jo je že po nekaj letih zakona začel očitno varati, zato je Suzana Felicita zahtevala ločitev.

kajletni hudi boleznijo oktobra 1697 umrla, stara komaj 34 let. Pokopana je v mekinjski cerkvi ob svoji materi, ki je umrla že pred njo.

Gotovo nas danes nekoliko začudi, zakaj imajo plemiči dvojna osebna imena. Pojav dvojnih osebnih imen pri plemstvu navadno razlagajo kot posledico socialne konkurence med plemstvom in meščanstvom. Meščanstvo je namreč postajalo vse bogatejše in nekateri meščani so po bogastvu celo presegli plemiče. Ogroženo plemstvo si je zato želelo zlasti, po formalni plati - s pomočjo zunanjih znamenj, kot so družinsko in lastno ime ter nazivi - obdržati vtis drugačnosti. V slovenskih deželah se ta proces pojavi že v začetku 16. stoletja.

(nadaljevanje prihodnjici)

Damjan Hancič

Energetski kotiček

Načrtovanje in izbira ogrevalnega sistema

Da ogrevalni sistem deluje varčno in smotrno, mora biti zgrajen dobro toplotno zaščiten. Večje kot so izgube, močnejši mora biti ogrevalni sistem. Potrebna moč ogrevalnega sistema je neposredno odvisna od kakovostnega načrtovanja in izvedbe gradbenih del. Zato se že ob pripravi na gradnjo hiše posvetuje s strokovnjakom, da bodo načrti res kvalitetni. Za pravilno določanje moči ogrevalnega sistema je potreben natančen in strokovno izdelan izračun toplotnih izgub. Načelo »bolje velik kot premajhen kotel« povečuje stroške pri nabavi, poslabša izkoristek kotla in s tem povečuje porabo goriva ter skrajšuje življenjsko dobo kotla. Izračun naj po posvetovanju z energetskim svetovalec izdala strokovnjak - projektant.

Z napravami za regulacijo uravnavamo delovanje ogrevalnega sistema, vzdržujemo želene bivalne pogoje ter smotrno izkoriščamo energijo, potrebno za ogrevanje. Kadar je zunaj temperatura višja od projektne temperature, na katero je dimenzioniran ogrevalni sistem, prihaja v zgradbi do pregrevanja prostorov. Če nimamo vgrajene regulacije, si pomagamo na ta način, da odpiramo okna in dragoceno energijo spuščamo v okolico. Z ustrezno regulacijo lahko zagotovimo, da ogrevalni sistem deluje tako, da je v prostorih vedno zelena temperatura. S pravilno izbranim načinom regulacije lahko prihranimo do 30% energije v primerjavi z nereguliranim sistemom. V prihodnjih številkah našega časopisa boste lahko prebrali nekoliko več o regulacijah ogrevalnega sistema.

Poznate Ensvet?

V skrbi za naš svet deluje projekt ENSVET, ki preko svoje mreže 24 energetsko svetovalnih pisarn po vsej Sloveniji nudi brezplačno pomoč strokovnjakov svetovalcev. V energetsko svetovalni pisarni lahko vsi občani dobijo strokovne nasvete o učinkovitosti rabi energije v gospodinjstvih in stanovanjskih zgradbah. Najpogostejša področja svetovanja so: toplotna zaščita zgradbe, izbira ustrezne zasteklitve, zasnova energijsko varčne hiše, rekonstrukcija ogrevalnega sistema, izbira in vgradnja ogrevalnih naprav in sistemov, izbira energenta, zmanjšanje stroškov za ogrevanje, načini priprave tople sanitarne vode, uporaba obnovljivih virov energije, varčna raba električne energije, skratka, vsa vprašanja o rabi energije.

Poleg strokovnega nasveta lahko vsi obiskovalci dobijo brezplačno informacijsko gradivo o posameznih tematikah ter druge pisne materiale.

Ker se v jesenjo pojavi veliko nerešenih vprašanj in problemov, ki jih je potrebno rešiti še pred začetkom kurilne sezone, vas vabimo, da se oglasite v naši energetsko svetovalni pisarni. Vse občane pa vabimo tudi na dan odprtih vrat, ki bo v torek, 30. 9. 1997, od 15. do 19. ure v prostorih svetovalne pisarne.

Energetsko svetovalna pisarna Kamnik, Glavni trg, 23, tel.: 831-470, odprto vsak torek in četrtek od 17. do 20. ure.

Srečanje sladkornih bolnikov

Ljudje, ki se srečujejo s sladkorno boleznijo, se z zanimanjem udeležujejo srečanj s strokovnimi predavanji. Tako so tudi na obnem zboru društva prisluhnili zdravstvenim strokovnjakom, ki so posredovali koristne informacije in nasvete o naši diabetični bolezni.

Društvo za boj proti sladkorni bolezni Kamnik je imelo občni zbor. Ob otvoritvi nas je v dobro voljo spravil Božo Matičič s svojo harmoniko, nato pa nas je pozdravila predsednica društva diabetikov Kamnik, ki je poročala o uspehih in težavah društva. V programu so sodelovali tudi zdravstveni strokovnjaki, ki so nam posredovali strokovne nasvete o naši diabetični bolezni.

Bolniki mislimo, da bi bilo lahko podobnih predavanj še več, saj zdravnik v ambulanti nima časa za obširne razlage o prehrani in drugih dejavnikih, ki vplivajo na bolezen. Prehrana je bistveni dejavnik za diabetike, zato tudi apeliramo na Zvezo društev diabetikov Slovenije, kakor tudi na Ministrstvo za zdravstvo, da se predavanja pogosteje obnavljajo. Velike težave pa povzroča nakup, saj je hrana zelo draga, in tudi težko se jo dobi. Diabetično hrano naj bi v Sloveniji nekdo organizirano proizvajal in prodajal, saj bi bila le tako cenejša. Mislimo, da bi se v Sloveniji lahko našel nekdo, ki bi organiziral izdelavo hrane za diabetike, o čemer bi moralo razmišljati tudi Ministrstvo za zdravstvo.

Glede statistike sladkorne bolezni po drugi svetovni vojni naj povem, da smo bili otroci med drugo svetovno vojno in po vojni odrasčajoči pod pritiskom raznih grozot, strahot in stresov, da ne omenjamo lakote, ki nas je pestila celo do leta 1955. Če statistika ni ugotavljala v katerih obdobjih je največ obolenih za sladkorno boleznijo, bi bilo prav, da bi to raziskali. Mislimo, da bi pristojno ministrstvo moralo raziskati in analizirati to zadevo. Marsikateri sladkorni bolnik bi bil tako lahko upravičen do borčevskega statusa.

JANEZ ŠRAJ

Letovanje za člane našega društva bo predvidoma spomladi na Otočcu s kopanjem v Šmarjeških toplicah. Hkrati vabimo člane in njihove sorce na skupna srečanja vsako prvo sredo v mesecu ob 17. uri v lovski sobi gostilne Planinka.

ODBOR DRUŠTVA SLADKORNIH BOLNIKOV KAMNIK

EDINI PRAVI SERVIS

DIJAKI IN ŠTUDENTJE

ŠTUDENTSKI SERVIS KAMNIK

Posredovanje dela dijakom in študentom z rednim ali izrednim statusom

Glavni trg 23, pri Občini, tel.: 817-058

POMEMBNO !!!

- ✓ Zasluzeni DENAR ti za vsa boljša podjetja, na željo, nakažemo TAKOJ po prejemu potrjene napotnice V CELOTNEM ZNESKU
- ✓ Podaljšanje vpisa za šolsko leto 97/98
- ✓ Naročanje napotnic in informacije o prejetem zasluzku tudi po TELEFONU ali INTERNETU
- ✓ Odprto tudi OB SOBOTAH od 9h do 12h
- ✓ Odpiranje tekočih računov na servisu
- ✓ Velika baza INŠTRUKCIJ za vse stopnje

NOVO:

- ✓ Študentski krediti
- ✓ Izposoja kombija

DIJAKI, ŠTUDENTJE, SPOROČITE NAM SVOJ E-MAIL

HOME PAGE: [HTTP://www.studentski-s-domzale.si](http://www.studentski-s-domzale.si)

Kronika

V juliju in avgustu so se poročili:

- GALE Peter, elektroinstalater iz Mengša in OGRINEC Mirjam, višja upravna delavka iz Podgorja
- KOČAN Hajradin, kemičar iz Kamnika in ŠKRIJELJ Dževa, delavka iz Dašče Rijeke
- BURJA Janez, varnostnik iz Zgornjih Stranj in DOBOVŠEK Danica, inv. upokojenka iz Zgornjih Stranj
- PANČUR Boris, kuhar iz Oševka in KREMŽAR Sabina, aranžerka z Gmajnice
- JERMAN Stanislav, kovinar z Šmarce in JELENC Mateja, delavka iz Šmarce
- ROBIČ Rok, vodja servisa iz Županjih njiv in VOLJKAR Katarina, prodajalka iz Zg. Tuhinja
- HRIBAR Mihael, vodja vzdrževanja iz Kamnika in ŠPENDE Nataša, profesorica slov. jezika iz Kamnika
- SPRUK Miro, delavec pri stroju iz Podstudenca in MIKLAVČIČ Tatjana, delavka iz Mekinj
- BALANTIČ Franc, vodja montaže iz Šmarce in KODRA Nina, dipl. pravica iz Šmarce
- BRACUN Igor, prodajalec iz Litije in OGRINEC Erna, receptorka iz Godiča
- JAKIN Janez, komercialist iz Kamnika in ŠIVAVEC Irena, referentka iz Domžal
- KOSELI Marko, učitelj iz Vrbe in FTIČAR Veronika, učiteljica iz Mekinj
- RAK Matjaž, dipl. ing. elektrotehnike z Vrhpolja pri Kamniku in
- AJDOVEC Natalija, profesorica razrednega pouka iz Oševka
- ROMŠAK Jože, vodovodni instalater iz Godiča in ROMŠAK Nuška, prodajalka iz Godiča
- HRIBAR Anton, varnostnik z Vrhpolja pri Kamniku in PIRŠ Anka, previjalka iz Zg. Palovc
- ŠABOTIČ Mehdiya, mizar iz Kamnika in ADROVIČ Sabaheta, prodajalka iz Donje Vrbice
- TRTNIK Primož, papirničar iz Kamnika in GOMIRSEK Simona, kuharica iz Nevelj
- PETROVIČ Dragan, strojnik iz Ljubljane in HUREMOVIČ Emira, delavka v proizvodnji iz Ljubljane
- KLEMENSEK Karel, kontrolor iz Rečice ob Savinji in OSOLNIK Nada, prodajalka iz Godza
- LOMBERGAR Joško, sadjar tehnolog iz Kamnika in GRAJZAR Katarina, vrtnarka iz Šmarce
- PAVŠEK Janez, raziskovalec iz Ljubljane in PETROVIČ Rudenka Monika, študentka bioteh. fakultete iz Ljubljane
- BERLEC Franc, strojni tehnik iz Šmarce in KOS Zdenka, šivilja iz Kamnika
- BALANTIČ Matjaž, uslužbenec iz Županjih njiv in BALANTIČ Katja, profesorica anglesčine iz Godiča

V juliju in avgustu so umrli:

- MOČNIK Ivana, upokojenka iz Zduše št. 9, stara 77 let
- ŠINKOVEC Jožef, upokojenec iz Sp. Stranj št. 8, star 63 let
- SKUŠEK Igor, lesni tehnik z Vira, Dvorčakova ul. 7/A, star 25 let
- BREZNIK Marija, upokojenka iz Kamnika, Ul. Matije Blejca 4, stara 68 let
- PAVLIČ Jožef, upokojenec iz Nožic, Partizanska ul. 5, star 89 let
- MAROLT Franc, upokojenec iz Kamnika, Ul. Jakoba Zupana 3, star 63 let
- OMEJC Franciška, upokojenka iz Gmajnice 70, stara 86 let
- MIŠIČ Danica, upokojenka iz Kamnika, Usnjarska cesta 12, stara 77 let
- SUHOVERŠNIK Janez, kuhar iz Šmarce, Radomeljska cesta 18, star 41 let
- TAVČAR Gabrijela, upokojenka iz Loke pri Mengšu, Trzinska cesta 9, stara 73 let
- SKALAR Maksimilijan, upokojenec iz Kamnika, Ljubljanska cesta 3/B, star 89 let
- SLAPAR Janez, oblikovalec livarskih kalupov iz Šmartna v Tuhinju 50, star 46 let
- BALANTIČ Alojz, upokojenec iz Kamnika, Strelška ul. 13, star 79 let
- KUZMA Antonija, upokojenka iz Nevelj št. 24/A, stara 77 let
- LOMOVŠEK Marija, upokojenka iz Stebljevka št. 5, stara 77 let
- VOLARIČ Avguštna, druž. upokojenka iz Kamnika, Trdinova ul. 2, stara 93 let
- OCVRK Jožefa, upokojenka iz Kamnika, Jakopičeva 13, stara 63 let
- JUHANT Francisek, upokojeni krojaški mojster iz Most št. 3, star 84 let
- PLEŠEC Alojzij, upokojenec iz Golega Brda 119, star 76 let
- PUNGARTNIK Tomaž, upokojenec iz Motnika št. 15, star 94 let
- OCEPEK Vincencij, upokojenec iz Suhadol št. 16, star 67 let
- LOŽAR Alojzij, upokojenec iz Kamnika, Jakopičeva ul. 15, star 75 let
- PETERKA Angela, upokojenka iz Ljubljane, Pečarjeva ul. 13, stara 83 let
- KAKER Janez, delavec iz Kamnika, Kovinarska cesta 5, star 62 let
- DROLČ Antonija, upokojenka iz Hruševke št. 5, stara 72 let
- SITAR Vincencij, upokojenec iz Kamnika, Palovska cesta 13, star 86 let
- KADUNC Jernej, programer iz Zg. Tuhinja št. 53/A, star 39 let
- JOVIČ Petar, upokojenec iz Kamnika, Aškerčeva ul. 4, star 85 let

d.d.

ZAVAROVALNICA

MARIBOR

ZASTOPSTVO KAMNIK

Perovo 25 (ob kamniški obvoznici)

tel.: 811-308

OBIŠČITE NAS V NOvem ZASTOPSTVU, KJER VAM NUDIMO VSE VRSTE ZAVAROVANJ PO KONKURENČNIH CENAH!

ŽIVLJENJE GRE NAPREJ IN MI Z VAMI

Po Sloveniji

Lepa si Slovenija - vse premo-
lo te poznamo, premalo te ljubi-
mo, spoštujemo in cenimo. Tako
nekako je potekal pogovor čla-
nov UO podružnice SLS Kamnik,
ko smo se dogovarjali o našem
delu v letošnjem letu.

Kaj storiti, kako ukrepati, da
bo prav, da ne bomo samo go-
vorili, ampak tudi kaj naredili za
ljudi in njihovo duševno pomiri-
tev. Kaj pa izlet? Kam? Seveda
po Sloveniji. Bilo je kar nekaj
predlogov, odločili pa smo se za
obisk Kobarida in muzeja soške
fronte. V soboto, 26. julija je bi-
lo megleno in oblačno vreme in
zato veliko vprašanje, če bo vre-
me vzdržalo. Ljudje so se med se-
boj začeli spoznavati, nekateri pa
so bili že stari znanci. Malo je
priložnosti, da se dobimo skupaj,
saj smo kmetje vedno obremenje-
ni z delom. Dan dopusta je pravi
praznik za nas! Smo kot krti -
ko ta ugleda sonce, omedli, kar
je zanj nevarno. Mi pa se boji-
mo, da bomo po enem prostem
dnevu izgubili voljo do dela.

Pri Idriji smo si ogledali v zad-
njem času tolikokrat omenjeno
Divje jezero. Majhno - malo več-
je kot kakšna luža za napajanje
živine na Veliki planini - a tako
polno skrivnosti, ki jih skriva v
svoji globini, na obali pa toliko
avtohtonih rastlin, ki rastejo samo
v tem delu Slovenije. V Idri-
ji smo si ogledali vodno kolo, to-
pilnico živega srebra, Antonov
rov in grad, v katerem je čudo-
vno in lepo prikazana zgodovi-
na Idrije.

Vsi pa hitimo v »Nebesa«, go-
stilno pod gradom, kjer nas ča-
ka okusna malica. Čas je priga-
njal, zato smo se hitro odpeljali

po dolini reke Idrije mimo Tol-
mina, Bovca do Kobarida, mesta
pod Krnom, ki skriva v svojih
strminah rodno vas »goriškega
slavčka« Simona Gregorčiča. Na
največjo bitko na Slovenskem nas
spominja muzej v Kobaridu in
nema priča - kostnica italijanskih
vojakov nad Kobaridom kot opo-
min in svarilo, da se to ne bi ni-
koli več zgodilo. Občudovali smo
tudi obronke Kanina in slap Bo-
ka, ki je drugi največji slap v Slo-
veniji. Kmalu smo prispeli v Tren-
to. Kako je lepa, a tako kruta za
življenje. Ali bo to ostalo v njej
ali bo izumrlo in bodo ostali sa-
mo spomini na znane Trentarje
(Azbe, Komac...)? Trentarji so bili
pastirji, lovci, gorski vodniki -
skratka, bili so ljudje, ki so po-
znali skrivnosti in pasti ter tudi
lepote Trente in gora, ki jo ob-
dajajo. Sledil je ogled izvira So-
če. Pot smo nadaljevali preko
Vršiča proti Kranjski Gori. Vrš-
ič je s 1.611 m najvišji prelaz pri
nas, ki povezuje osrednjo Slove-
nijo s Posočjem. Nemo smo str-
meli, občudovali krasen razgled
in sledili pripovedovanju našega
vodica. Peljali smo se mimo
Kranjske Gore, po dolini Save
Dolinke do Žirovnice, kjer so nas
že pričakovali v prijetnem gosti-
šču. Že naši predniki so vedeli in
trdili: »Takrat, ko je najlepše, naj-
boljše - vstani in pojd!« Tudi pri
nas je obveljalo to pravilo.

Iskreno in od srca smo zaplo-
skali našemu šoferju Milanu
Vrankarju in z znanjem obdarje-
nemu vodiču prof. Mihiu Babni-
ku.

JOŽKO ROMŠAK

V ZUIM nova oblika terapije

V zavodu za usposabljanje invalidne mladine so se s terapevtskim ja-
hanjem začeli ukvarjati že pred šestimi leti. Konji omogočajo terapev-
sko jahanje, športno-rekreativno in pedagoško jahanje. Na otroke z
motnjami v telesnem in gibalnem razvoju ima stik s konjem in jahanje
števne pozitivne vplive na gibalne in psihosocialne funkcije. V svetu to
obliko terapije invalidov poznajo že več let.

Pred dnevi so v ZUIM slovesno odprli prvo fazo novozgrajenega hle-
va in menažo, kar je finančial zavod iz lastnih sredstev. V hlevu ima-
jo zdaj tri konje. V nadaljevanju projekta nameravajo zgraditi še pokrito
jahalnico, ki bi učencem in dijakom omogočala jahanje preko celega
leta. Ob tem pričakujejo finančno pomoč države.

VERA MEJAČ

Naši strelci ponovno uspešni

Začetek letne sezone za strel-
ce je že maja, ko slovenski strel-
ci že redno trenirajo, kamniški
strelci pa morajo najprej izvesti
nekaj čistilnih akcij, da strelišče
lahko funkcionira. Z delovnimi
akcijami prihranijo občini in
športni zvezi denar, sami pa za
silo vzdržujejo tudi ceste, ki je
prava sramota.

Kamniški strelci so že leta v sa-
mem vrhu slovenskega športa, to
je 20 do 30 let. Skoraj ni leta, da
ne bi imeli kakšnega državnega
prvaka, denarnih sredstev pa je
za nas vedno premalo.

Kljub temu vztrajamo in uspe-
hi ne izostajajo. Tako so se letos
v juliju naši tekmovalci udeležili
odprtega državnega prvenstva
Hrvaške v Osijeku v streljanju z
malokalibrsko (MK) puško proste
izbire oz. standardnim MK oro-
žjem, kjer so potrdili svojo kva-
litate. Najboljši je bil Miha Ra-
dej z osvojenim 2. mestom in re-
zultatom 1130 krogov, zelo dober
pa je bil tudi Damjan Burja s
1086 krogi in doseženim 7. me-
stom. Bojana Bombač je s 555
krogi dosegla 5. mesto. Vesna Zo-
re pa s 545 krogi 8. mesto.

Prav tako v juliju je potekalo
tudi 7. slovensko državno prven-
stvo z istim orožjem, kjer je pr-

vi dan tekmovalja v disciplini 60
strelcev leže - olimpijski match -
Bojana Bombač zasedla 2. mesto
s 571 krogi, Vesna Zore 5. mesto
s 557 krogi, Miha Radej 2. mesto
s 569 krogi, Damjan Burja pa
3. mesto s 562 krogi.

Drugi dan tekmovalja je bil za
kamniške strelce še uspešnejši, saj
je v disciplini 3x40 Miha Radej
osvojil 1. mesto in tako ubranil
lanski naslov s 1135 krogi, Dam-
jan Burja je bil 3. s 1102 krogi,
dekle pa so nastopila v disci-
plini 3x20, kjer je Bojana Bom-
bač osvojila drugo mesto s 565
krogi in Vesna Zore 5. mesto s
540 krogi. Dodati je potrebno, da
sta naši mladinki nastopali v ka-
tegoriji članic.

Z MK puško proste izbire je
v članski konkurenci nastopil Bo-
jan Burja in osvojil 25. mesto s
494 krogi, v mladinski konkuren-
ci pa Martin Pogačnik, ki je os-
vojil 2. mesto s 514 krogi.

Pri tem velja omeniti, da sta
kar dva naša strelca, Bojana Bom-
bač in Miha Radej, izpolnila nor-
mi za nastop na tekmah svetov-
nega pokala. To je na tem tekmo-
vanju uspelo le še legendarnemu
Rajmondu Debevcu in strelki Re-
nati Oražem.

IRENA RADEJ

POHIŠTVO - LIIZ KARANTANIA

Kuhinje in jedilne garniture
- 35% gotovinski popust

GARNITURA JEZERSKO

komplet

138.100 samo 89.700 SIT

- KUHINJE in JEDILNE GARNITURE: različne barvne kombinacije, izdelano po meri
- DNEVNI REGALI iz masivnega lesa, nakup po elementih
- SEDEŽNE GARNITURE iz usnja in blaga, izdelava po želji kupca
- OTROŠKE SOBE in SPALNICE: različni modeli, izvojni programi

VSE TO V SALONU LIIZ KARANTANIA,
Domžale, Ul. Antona Skoka 2, tel.: 710-130
in LJUBLJANA, Topniška 5, tel.: 302-689.

Državni prvaki v tenisu

V Ljubljani je bilo v dneh
od 22. do 24. avgusta odigrano
državno prvenstvo za veterar-
ske naslove v tenisu. Kamničani
so dosegli velik uspeh z os-
vojitvijo treh naslovov držav-
nih prvakov in sicer: v skupi-
ni nad 35 let je državni prvak
Rado Vengust, v skupini nad
45 let Tone Jeras in v skupi-
ni nad 65 let Bojan Schlegl.
Uspeh je dopolnila še Majda
Schnabl z osvojitvijo tretjega
mesta v skupini nad 50 let.

Rezultati:

nad 35 let - polfinale: R. Ven-
gust : I. Beliš 7:6, 5:7, 6:2
S. Svoljšak : B. Dolčič 6:4, 6:4
finale: R. Vengust : S. Svoljšak
2:6, 7:5, 3:0 predaja

nad 45 let - polfinale: T. Jeras
: M. Furlan 7:5, 7:6
J. Nadižar : C. Stibilj 6:4, 6:2
finale: T. Jeras : J. Nadižar 6:1,
6:2

nad 65 let - polfinale: B. Schlegl
: Prelesnik 3:6, 7:5, 7:5

B. Bedenk : Simič 6:0, 6:3
finale: B. Schlegl : B. Bedenk
6:3, 6:1

Tenis 91

URŠKA
več kot plesna šola

☎ 064/415-000

V KAMNIKU

V DVORANI OSNOVNE ŠOLE FRANA ALBREHTA

ZAČETNI TEČAJI ob četrtkih

- ob 16⁴⁰ - MALA PLESNA ŠOLA ZA PREDŠOLSKO OTROKE
- ob 17³⁰ - OSNOVNOŠOLCI - 1. do 4. razred
- ob 18³⁰ - OSNOVNOŠOLCI - 5. do 8. razred
- ob 19³⁰ - PLESNI TEČAJI ZA MLADINO IN ODRASLE

TEČAJI 3. STOPNJE OB TORKIH - isti termini kot za začetnike

VPIS IN PRIJAVE: Pol ure pred pričetkom posameznega tečaja v Osnovni šoli Frana Albrehta.

KARAVANA VOLKSWAGEN V KAMNIKU 3. OKTOBRA

Z namenom promocije vozil Volkswagen, ki bi jih radi približali slehernemu kupcu, potuje po Sloveniji karavana desetih različnih Volkswagnovih vozil, ki se bo v Kamniku ustavila v petek, 3. oktobra.

Na Glavnem trgu si boste lahko od 10. ure pa vse do večera pogloblje ogledali in tudi sami preizkusili vse modele osebnih vozil Volkswagen. Privlačno je tudi to, da bodo predstavljeni tehnično zmogljivejši avtomobili z bogato opremo.

AVTO DEBEVC, d.o.o., iz Mengša, ki je organizator karavane v Kamniku, bo poskrbel za strokovne informacije, koristne nasvete in prijetno razpoloženje.

Izvajamo gradbeno-
zidarska dela in
strojno ometavanje za
notranje omete po
ugodnih cenah.

BIHI d.o.o., Zlato
polje 2, Kranj, telefon:
064 211-534, 041
626-643.

V Komendi zapo-
slim dva mlajša
nekvalificirana
delavca pri prede-
lavi gume.

Informacije po
tel.: 842-251

Zapoge 40
1217 Vodice
SLOVENIJA
telefon:
061/823 585
824 096
telefax:
061/824 158

Na zalogi premog Velenje (kosi, kocke), češki
premog, premog pakiran v vreče, bukova drva,
lesni briketi.

Hlita dostava. Plačilo na čeke.

PUČKO CEMENTNI IZDELKI

Vrba 7
1225
Lukovica

IZDELUJEMO:

- cvetlična korita
- kamline, fontane
- ograjne elemente
- tlakovce, plošče, robnike
- tople grede, kompostnike
- škarpne elemente
- vinogradniške stebre
- kanalske jaške z mrežo
- peskolove

MOŽNOST ODLOŽENEGA PLAČILA
PRI NAKUPU NAD 20.000 SIT

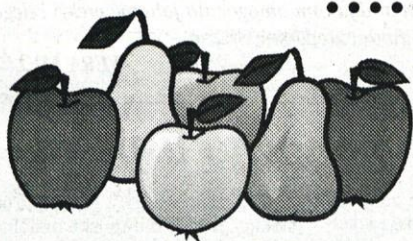
tel.: 061/735-408 od 8.-17. ure

kočna

JESEN JE ČAS ZA NAKUP OZIMNICE!

V Sadni drevesnici KOČNE na Ekslerjevi vam nudimo popolno ozimnico:

- JABOLKA: - idared 69 SIT/kg
- jonagold, zlati delišes 65 SIT/kg
- gloster 60 SIT/kg
- KROMPIR: - beli 26 SIT/kg
- rumeni 24 SIT/kg
- ČEBULA 65 SIT/kg
- ČESEN 299 SIT/kg
- OZIMNICA ETA

Vse na enem mestu - Sadni drevesnici Kočna na Ekslerjevi 6 v Kamniku, prodajna služba: ☎ 811-386; ☎ 813-352; vsak delavnik od 8. do 17. ure in ob sobotah do 12. ure.

Druga prodajna mesta: vse živilske prodajalne Kočna in DISKONT KOČNA na Perovem; vsak dan od 7. do 19.30, ob sobotah do 13. ure.

CENE SO UGODNE.
NUDIMO VAM TUDI MOŽNOST ODLOŽENEGA PLAČILA!

TITAN MERKUR (☎ 812-552)

- * GLASBENI STOLP SONY MHC RX 70 74.938 SIT - 5% popust na got.
- * GLASBENI STOLP SONY MHC RX 90 91.890 SIT - 5% popust na got.

POHITITE - ZALOGE SO OMEJENE!

Dežurstvo v SEPTEMBRU in OKTOBRU:

Ob sobotah od 7. do 19.30 in ob nedeljah od 7. do 11. ure sta dežurni trgovini METKA (831-424) in MOSTE (841-138).

NON-STOP je dežurna trgovina MARKET KRANJSKA (814-916): vse sobote od 7. do 19.30 in vse nedelje od 7. do 11. ure. Vse nedelje so odprte tudi trgovine MOTNIK (733-102), LAZE (847-012) in SREDNJA VAS (832-908).

SLEDITE MARKACIJI - OBIŠČITE KOČNO

**VRTNARSTVO
GAŠPERLIN**

Moste 99 pri Komendi
tel.: 061/841-471

Nudimo mačehe v 12 različnih barvah, velikocvetne in drobnocvetne lončne krizanteme, velikocvetne krizanteme v skledah kot ikebane...

Odprto vsak delavnik od 8. do 18. ure,
ob sobotah od 8. do 13. ure.

STEKLARSTVO

HOMEK, VIII. ul. 9/a
tel.: 727-089, 715-717

Delovni čas:
pon., tor., čet. in pet. od 7^h do 15^h
sreda od 7^h do 17^h

Velika izbira barvnih stekel in ogledal, izdelava steklenih vitrin, termopan stekla, zasteklitev z okrasnimi letvicami, oprema lokalov, kaljeno steklo...

**mini
MARKET
mana**

Trdinova 7/a,
Kamnik
tel.: 814-680

AKCIJA!

- sol, 1 kg 49,00 SIT
- kompot jagoda 259,00 SIT
- fižol rjavi, 800 g 129,00 SIT
- sir edamec, 1 kg 899,00 SIT
- barcaffé, 100 g 195,00 SIT
- kitekat, 1 kg (briketi) 259,00 SIT
- pivo Union (pločevinka 0,5 l) 115,00 SIT
- rum, 1 l 1.099,00 SIT
- olje Zvezda, 1 l 189,00 SIT
- zobna pasta Colgate, 100 ml 259,00 SIT
- Persil, 3,6 kg 849,00 SIT

Akcija velja do prodaje zalog.

Odprto od 7³⁰ do 20. ure, ob sobotah od 7³⁰ do 17. ure in ob nedeljah od 7³⁰ do 12. ure.

**KOLEKTIV MAME VAS VABI K REŠNIČNO
UGODNEMU NAKUPU!**

**AV SERVIS RTV in
TRGOVINA KONCILIA**

Vrhpolje 41, Kamnik
(v gasilskem domu)
tel.: 831-383

Odprto od 9. do 12. in od 15. do 18. ure,
ob sobotah od 10. do 12. ure.

**PEUGEOT
RODEX®**

Servis - prodaja

Rova 3/a, Radomlje tel. prodaja: 727-798
servis: 727-010
faks: 727-319

PEUGEOT 106
OD 14.900 DEM

PEUGEOT BOXER
OD 28.000 DEM

UGODNI KREDITI TOM + 5%

**Vozila iz programa Peugeot si lahko ogledate,
preizkusite in seveda tudi kupite pri Rodexu Radomlje.**

**TRGOVINA
VERIGA**

Tomšičeva 17, Kamnik, tel. 831-888

vam nudi po ugodnih cenah:

barve, lake, Jupol, Belton, 10 l - 7.250 SIT, gašeno apno, 1 kg - 39 SIT, žeblice, šintlerje, posodo PVC za kisanje zelja in repe, 27 l, 50 l, 70 l, 100 l, veliko izbiro aranžiranih daril, email posodo, porcelan, kristal, gospodinjske strojčke, sanitarno keramiko, armature Armal in še in še...

Strokovni nasveti iz soboplesarske stroke.

Odprto od 7. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

Homar. d.o.o., trgovina Veriga se priporoča!

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža, očeta,
ata, brata in strica

**ŠTEFANA
LUŠTREKA**

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in vsem drugim, ki ste ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, sveče in za svete maše ter nam ustno in pisno izrazili sožalje. Najlepša hvala g. župniku za pogrebni obred, cerkvenim pevcem, solistu g. Majcenoviču, tunjskemu oktetu in trobentaču za zaigrano Tišino ter nosilcem gasilskega prapora. Iskrena hvala profesorjem in učiteljem osnovne šole Frana Albrehta, ravnateljici ga. Gregorič za izrečene prelepe poslovilne besede. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi.

Vsi njegovi
avgust 1997

**gorenje
CERES**

Kamnik, Usnjarska 9,
tel. 817-203

**Izkoristite ugodno priložnost
nakupa gospodinjskih aparatov
na 10 enakih obrokov brez obresti
ali na 5 enakih obrokov
s 5% popustom.**

**Na zalogi celoten
program Gorenja.**

Brezplačna dostava.

**Obiščite nas od 9. do 19. ure,
ob sobotah od 9. do 13. ure.**

V naših srcih ti naprej živiš,
zato pot nas vodi tja,
kjer v tišini spiš.
Tam lučka ljubezni vedno gori
in tvoj nasmeh med nami živi.

V SPOMIN

29. septembra bo minilo pet
žalostnih let, odkar nas je
nenadoma zapustil naš dragi mož,
oči, sin, brat, svak in stric

FRANC SVETIC

z Vrhpolja

Vsem, ki se ga spominjate,
postojite ob njegovem preranem grobu,
mu prinašate cvetje in prižigate sveče v spomin,
iskrena hvala.

Vsi njegovi

Spomin na mamo pokopano
nam v srcu spl...
Umrje mama vse prerano,
četudi sto let doživi.

ZAHVALA

V 89. letu starosti nas je
zapustila naša draga mama in
stara mama

PEPCA JERMAN

iz Šmarce

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za obiske, izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Žalujoci: sin Marjan z družino in drugo sorodstvo

september 1997

»Žal prekmalu se končala moja pot je...
Tu našla sem svoj mir,
nič bolečin, le spokoj,
zato ne jočite, dragi moji, za menoj.«

V SPOMIN

nepozabni in nenadomestljivi
mamici, ženi in hčerki

ZINKI ZVRŽINA

Ob žalostni obletnici se iz srca zahvaljujemo vsem, ki
postojite ob njenem grobu, ji v znak neumrljive ljubezni
prižigate sveče in molite zanjo.

Z žalostjo v srcu: vsi njeni

Brezje, Zg. Tuhinj, 21. septembra 1997

Vsi bodo dosegli svoj cilj,
le jaz ga ne bom dosegel,
ognja prepoln, poln sil,
neizbrljen k pokoju sem legel.

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj, v komaj 31. letu nas
je zapustil naš dragi mož, oči, sin in brat

MATEVŽ ŠUŠTAR

iz Potoka 12 v Tuhinjski dolini

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in sodelavcem,
ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in poklonili pomoč. Hvala vam
za izrečena sožalja, cvetje, sveče, darove za svete maše in denarno pomoč.
Še posebno bi se radi zahvalili Matevževim sodelavcem JP Zale Ljubljana,
sodelavcem iz Svilanite, učiteljicam OŠ Šmartno, še posebej Boži Drolc, in
sošolcem 2. razreda ter vzgojiteljici Simoni Matjan in malim solarjem, Riflu
Marku, Podpeškovim, pevcem Mavrica iz Srednje vasi, vsem gasilcem, še
posebno GD Srednja vas, govornikom Janezu Pozdercu in Branetu Hribarju,
trobentaču za zaigrano Tišino, g. župniku Francu Balohu za tolažilne besede
in ganljiv pogrebni obred in Stanetu Maliju. Vsem se enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: žena Katja, hčerki Barbi in Nina, mama, sestra Marija z možem
in drugo sorodstvo

avgust 1997

Kratki so bili moji dnevi med vami in se krajše
besede,
ki sem vam jih spregovoril.
Če bi moj glas moral umolknuti v vaših ušesih,
in če bi moja ljubezen morala zbledeti v vašem
spominu,
bi prišel znova in Vam spregovoril z bogatejšim
srcem in
zgovornejšimi usti.
Odhajam z vetrom, a ne v praznino.
Vedite tudi, da se bom vrnil iz večje tišine.

ZAHVALA

V 39. letu ustvarjalnega življenja je po hudi bolezni prenehalo
biti plemenito srce našega ljubega, nepozabnega moža, očija,
sina in brata

JERNEJA KADUNCA

iz Zgornjega Tuhinja 53a

Premalo so besede, s katerimi bi se radi zahvalili vsem, ki ste
bili v teh težkih trenutkih v mislih in z bolečino z nami. Iskrena
hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, poslovnim
partnerjem, posebno vsem iz podjetja Scorpio Moste, d.o.o.,
Nejkotovim sošolcem iz gimnazije, sošolcem naše Katje in Urške,
tovarišicam iz OŠ Zg. Tuhinj, nekdanjim sodelavcem iz trgovskega
podjetja Kočna d.d. Kamnik in Kemijske industrije Kamnik,
prijateljem iz zakonske skupine, patru Vinku Škafarju, Jožetovim
sodelavcem iz podjetja Napredek Domžale in vsem dobrim
ljudem, katere naše oko med množico, ki se je še zadnjič
poklonila v njegov spomin, ni moglo opaziti.
Hvala vam za sočustvovanje, podarjeno cvetje, sveče, materialno
pomoč in darove za svete maše... Hvala vsem, ki ste z molitvijo
za zdravje spremljali njegovo bolezen in bili z nami. Hvala
Bernardi Zobavnik in Iztoku Burja za pomoč v trenutkih, ko
je naš dragi Neško odhajal... in vsem, ki ste takoj prihiteli in
pomagali.

Hvala g. župniku Mihaelu Kališniku, g. patru Vinku Škafarju in
g. patru Stanetu Zoretu, ter vsem ministrantom za lep pogrebni
obred, g. Francu in g. Zdravku Berlicu, ge. Jožici Kališnik, ge.
Franci Berlic ter vsem pevcem za ganljivo petje, g. Marjanu
Poljansku za besede slovesa in trobentaču za zaigrano Tišino.
Posebna hvala družinam sestre Pavlike in brata Jožeta,
prijateljema Vidu in Slavki Koritnik iz Most za nesebično,
velikodušno moralno in materialno pomoč, ter ge. Jani Prezelj
za upanje, ki ga je vihljala nam vsem.

Prisrčna hvala vsem tistim, ki se ga boste spominjali in obiskovali
njegov grob.

Še enkrat naša iskrena hvala vsem, ki ste imeli Nejkota radi in
ste ga tako množično pospremili v njegov prerani poslednji dom.
Hvala in Bog vam povrni.

Tesnoba, bolečina neizmerna,
solza za solzo se staplja
v razburkano reko življenja,
vodi nas preko nevarnih čer in
tam na koncu poti,
kjer viharjev več ni,
z razprto roko počakaj nas Ti.

Žalujoci: njegovi najdražji

Zg. Tuhinj, avgust 1997

MALI OGLASI:

Zazidljivo parcelo v Tuhinjski dolini
kupim. Tel.: 0609-629-516, Levec.

Garažo triplex na Kranjski cesti pro-
dam za 9.900 DEM. Tel.: 812-926.

Inštruiram matematiko, fiziko in os-
nove elektrotehnike. Tel.: 738-662.

Naslednja, 17. številka
Kamniškega občana
bo izšla v četrtek, 9.
oktobra. Prispevke
oddajte do srede, 1.
oktobra; oglase, za-
hvale in obvestila pa
do torka, 7. oktobra.

ZAHVALA

Z žalostjo sporočamo, da je
umrl naš oče

JOŽE PLEŠNAR

Zahvaljujemo se vsem, ki ste bili v teh težkih
trenutkih z nami, in vsem, ki se boste našega očeta
spominjali z dobro mislijo.

Vsi njegovi

september 1997

Ne jokajte na mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite.
Pomislite, kako trpel sem
in večni mir mi zaelite.

ZAHVALA

V 86. letu življenja nas je zapustil
naš dragi oče, ded, praded, brat
in stric

CENE SITAR

s Palovške 13, Kamnik

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, znancem, tovarni
Titan, prijateljem in nogometašem za izrečena sožalja,
darovano cvetje in sveče. Hvala dr. Pfajfarjevi ter pa-
tronažnim sestram Anici in Jani za pomoč. Zahvaljujemo
se g. župniku za opravljen obred, pevcem za ganljivo petje,
godbenikom za lepo odigrane žalostinke in vsem, ki ste
našega Ceneta pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

avgust 1997

Ni te na vrtu več, ne med gredicami,
ni te na polju več, ne med meglicami,
ne več v šumenju voda, niti vej,
ni te nikjer več, kjer si bila prej.
(O. Župancič)

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame

ANTONIJE DROLČ

iz Hruševke

se iskreno zahvaljujemo sosedom, prijateljem, znancem,
sodelavkam in sodelavcem Svilanite in Menine za izražena
sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Posebno zahvalo
izrekamo dr. Logarju in sestram Nadi in Emi iz ZD
Kamnik za lajšanje bolečin in pomoč med njeno boleznijo.
Zahvaljujemo se tudi g. župniku za pogrebni obred, pevcem
iz Šmartnega, govornikom iz ZB in RK Šmartno ter
izvajalcu Tišine.

Vsi njeni

avgust 1997

Ni smrt tisto, kar nas loči,
ni življenje, kar družni nas.
So vezi močnejše,
brez pomena zanje so razdalje,
kraj in čas.

ZAHVALA

V 75. letu življenja se je mnogo
prezgodaj ustavilo srce moža, očeta,
starega očeta

ANTONA OSOLNIKA

iz Črne pri Stahovici

Radi bi se zahvalili vsem, ki ste nam ob težkih trenutkih slovesa
stali ob strani. Posebna zahvala vsem bratom in sestram ter
ostalim sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za
izkazano sočutje, moralno pomoč, podarjeno cvetje, sveče in
darove za sv. maše. Zahvala g. župniku za opravljen pogrebni
obred, prijateljem rudarjem, ki so ga pospremili na zadnjo pot,
in govorniku za izrečene lepe besede v slovo, pevcem za odpete
žalostinke, trobentaču za odigrano pesem slovesa in vsem, ki
ste ga spremili na zadnji poti.

Žalujoci: žena Ljovka, sin Franc s Slavi, sin Edo z Darjo, hči
Nada s Silvom in vnuki: Mitja, Silviya, Tjaša in Jan

Črna pri Stahovici, Kamnik, Reteče, julij 1997

Svečarstvo Rode

Stranje, Zagorica 9 (pod cerkvijo)
tel.: 061/825-124

Nudimo vam nagrobne sveče po
zelo ugodni ceni

**AKCIJA V OKTOBRU - paket 9 različnih
sveč 1.000 SIT**

Odprto od 8. do 12. in od 14. do 18. ure,
ob sobotah od 8. do 17. ure.

SE PRIPOROČAMO!

V naša srca si se vpisal,
čas ne bo te več izbrisal
in čeprav spokojno spiš,
z nami kakor prej živiš.

V SPOMIN

Minilo je žalostno leto, od kar
nas je zapustil naš dragi mož, oče
in ded

PETER URANKAR st.

(1933-1996)

Vsem, ki se ga spominjate, mu prinašate cvetje
in prižigate sveče, iskrena hvala.

Neutolažljivi: žena Štefka, sinova Peter in Nedeljko
z družinama

Kamnik, september 1997

ZAHVALA

V 86. letu nas je zapustil
naš dragi

PERO JOVIČ

Vsem, ki ste nam izrekli sožalje, podarili sveče in cvetje,
se iskreno zahvaljujemo. Hvaležni smo dr. Logarjevi za
dolgoletno zdravljenje, patronažni sestri Majdi za redne
obiske in prijaznost, osebju doma upokojencev v Kamniku
za zdravljenje in skrbno nego in gospodu Merčunu za
besede slovesa. Sorodnikom, prijateljem in sosedom se
zahvaljujemo za pomoč v najtežjih trenutkih.

Žalujoci: vsi njegovi

Kamnik, september 1997

Pomlad na vrt bo tvoj prišla
in čakala, da prideš ti
in sedla bo na rožna tla
in jokala, ker tebe ni.

ZAHVALA

V 86. letu življenja je umrl moj
drugi brat

FRANC JERŠE

s Križa 8

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom in
prijateljem, ki so mi ob težkih trenutkih stali ob strani. Posebna
hvala velja osebjem intenzivne nege Gastro-interne bolnice v
Ljubljani, patronažni službi ZD Kamnik, še posebno sestri
Nevenki, Centru za socialno delo Kamnik, predstavniku
Svilanite za čuteč poslovilni govor, enako krajevni organizaciji
ZB, praporščakoma, pevcem za zapete žalostinke in pogrebni
službi Pogrebni. Hvala gospodu dekanu za lep pogrebni obred.
Še enkrat iskrena hvala vsem, ki sočustvujete z menoj in boste
mojega brata ohranili v spoštljivem spominu.

Žalujoca sestra Marija

Križ, avgust 1997

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše babice,
mamice, žene in tašče

TONČKE ZOBAVNIK

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom,
znancem, sodelavcem in prijateljem, ki so jo tako množično
pospremili na njeno zadnjo pot, ter jo obdarili s cvetjem
in svečami, nam pa izrekli sožalje. Hvala osebju Doma
starejših občanov za vso skrb, g. župniku za lepo opravljen
obred, pevcem, predstavnikom doma počitka, društvu
upokojencev, predstavnikom KIK-a ter njenim Tuhinjem.

Žalujoci njeni: mož France, sinova Zvone in Nejc ter hčerka
Marija z družinami, ter vnuki: Nina, Tina, Tjaša, Luka,
Eva, Lena in Arianna

september 1997

Jesen v Napredkovih trgovinah

NAPREDEK
DOMŽALE

Blagovnica VELE

- nove kolekcije oblačil za jesen in zimo priznanih blagovnih znamk: Mura, Labod, Gorenjska oblačila, Elkroj, Kroj, Rio, Trikon, Lisca, Henriette, Cesare
- bogata ponudba pletenin in perila
- kakovostna otroška oblačila v modnih barvah
- velika izbira kompletov za dojenčke
- vse za jesenske športne aktivnosti, športna oblačila, obutev, oprema za pohodništvo, planinarjenje, lov, ribolov itd.
- modna jesenska obutev za vso družino
- bogata izbira odej in posteljnega perila

Oblikovanje TA 210

NAPREDEK

dobro ime med trgovci!

Trgovina za mlade

ČEŠMINKA

Ljubljanska c. 38, Domžale

drzna oblačila za mlade

- jeans priznanih blagovnih znamk Casucci, American Legend, Lee, Oil Company, Wampum, Carrera,
- program Nes

Trgovina **ZARJA v Mengšu**
Slovenska cesta 30

- največja izbira spodnjega perila v Mengšu
- oblačila za vso družino
- **NOVO** oblačila za mlade

NOVO - v trgovini Zarja TV VIDEO HI-FI CENTER

kjer vas pričakuje bogata izbira TV sprejemnikov, glasbenih stolpov, HI-FI komponent, videorekorderjev, CD-playerjev, avtoradijev in malih gospodinjskih aparatov

GUMIIZ

TRGOVINA
Z GUMENOTEHNIČNIMI IZDELKI
Ljubljanska 21/e, Bakovnik (nasproti Framata)
tel.: 811-010, 812-962

Vabimo vas, da nas obiščete na novi lokaciji, kjer vas pričakujemo z vselej ugodno široko ponudbo.

AST **AHAČIČ**
SERVIS
TRGOVINA

Domžale,
Prešernova 1/a
tel. 722-107

gorenje SUPER PONUDBA:

- pralni stroji Gorenje od 50.393 SIT naprej
- štedilnik s steklokeramično ploščo od 85.574 SIT naprej
- BTV, ekran 55 cm, TTx, stereo, samo 56.447 SIT
- kovinski rezalnik Bosch 17.437 SIT

NOVO:

- pralni stroji Gorenje simple&logical
- steklokeramična plošča - 2 raztegljivi kuhalni mesti
- * **Bogata izbira bele tehnike:** pralni stroji, pomivalni stroji, štedilniki, hladilniki, zamrzovalne omare in skrinje...
- * barvni televizorji
- * sesalci, kovinski rezalniki, pomivalna korita

15% gotovinski popust! Možnost nakupa tudi na 3 obroke z 8% popustom ali na 5 obrokov s 5% popustom. Brezplačna dostava.

Odprto od 8. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

PRAVI NASLOV ZA NAKUP APARATOV GORENJE!

FOTO GROHAR
KAMNIK
ŠUTNA 72
tel.: 813-896

- EKSPRESNA IZDELAVA FOTOGRAFIJ
- FOTOGRAFIRANJE POROK, ROJSTNIH DNI, ZA DOKUMENTE, KATALOGE, PROSPEKTE
- FOTOAPARATI IN VES FOTOMATERIAL

Odprto non-stop od 8³⁰ do 19. ure,
ob sobotah od 8³⁰ do 12. ure.

MIK
MESO KAMNIK

Vabimo vas v našo prodajalno na Usnjarski 1 v Kamniku (tel.: 817-404), kjer dobite krvavice, dnevno sveže meso, drobovino in mesne izdelke, narejene po izvirnih domačih receptih iz mesa živine slovenskih rejcev.

Pričakujemo vas vsak dan od 7. do 19. ure, ob sobotah pa od 7. do 12. ure.

MIKAVNO IN DOBRO!

KOVINOTEHNA

OPREMA Mengeš, tel.: 061/737-006
TEHNIKA Mengeš, tel.: 061/737-147

NEMO DOČE JE MO DOČE

Tradicija nekaj velja,
to vsak Slovenec pozna.
Mihael je naš svetnik,
zato ga počastimo,
na sejmu v Mengeš prihitimo,
pa v KOVINOTEHNO se,
kjer popusti se kar vrste.
zmak

MIHAELOV SEJEM
V MENGŠU

do prodaje zalog

- Halogenske pečice 1200 W, vrtljive ➤ 13.990,-
- Električni radiatorji že od ➤ 13.990,-
- Alu lestev večnamenska Alpos, 30 stopnic ➤ 24.990,-
- Pralni stroj Gorenje WA 1122 S ➤ 69.990,-
- Sušilni stroj Gorenje TA 1110 G ➤ 42.000,-
- Barvni TV Voyager 51 cm TTX ➤ 49.400,-
- Kolesa Rog in Cinzia - 15% gotovinski popust
- Prašek Rex, 3 kg ➤ 399,-
- Jupol, 8 kg ➤ 990,-

V času Mihaelovega sejma 25., 26. in 27. septembra, nudimo izreden 10% gotovinski popust za vsak nakup nad 1.000 SIT!

IZREDNO UGODNA ČEKOVNA PRODAJA IN VISOKI REDNI GOTOVINSKI POPUSTI
BANČNI KREDITI PA ŽE ZA T + 3%